

MỤC LỤC

1. CON RUỒI	2
2. NHÂN VẬT NỮ CỦA TÔI	6
3. NHỮNG NGƯỜI VUI TÍNH	10
4. CẦU CHÚC HAI NGƯỜI HẠNH PHÚC	14
5. SỢ VỢ LỢI HAY HẠI ?.....	17
6. BÍ ẨN CỦA MỐT.....	20
7. LÀM CHỒNG KHỔ THẬT.....	24
8. NGƯỜI TỐT	28
9. NÓI MỘT ĐƯỜNG	33
10. TÔI TRỞ THÀNH NGƯỜI NỘI TRỢ ĐẢM ĐANG NHU THẾ NÀO?	37
11. TI-VI, TỬ LẠNH HAY CÁT-XÉT?.....	44
12. VIÊN NGỌC.....	49
13. LỖI TẠI AI?.....	55
14. CÁNH ĐÀN ÔNG CHÚNG MÌNH	60
15. MỘT MÌNH	65
16. MỘT PHÚT TRÁCH NHIỆM.....	68
17. NGƯỜI VỢ YÊU QUÝ	72
18. KHI QUẢ BÓNG LĂN	76
19. LÀM GÌ CÓ MỘT ÔNG BỐ NHƯ THẾ!	80
20. BÀI TOÁN ĐỐ CUỐI NĂM.....	83
21. CHUYỆN CỔ TÍCH DÀNH CHO NGƯỜI LỚN.....	89
22. CÁC ÔNG CHỒNG HÃY LẮNG NGHE!	100

1. CON RUỒI

Con ruồi nhỏ, nhỏ xíu. Vậy mà cái nhỏ xíu đó đôi khi lại là nguyên nhân của những việc tày đình. Rất có thể hai vợ chồng đâm đơn ra tòa ly dị nhau chỉ bởi một con ruồi. Ai mà lường trước được những việc thần kỳ đó!

Tôi ốm. Điều đó vẫn thỉnh thoảng xảy ra cho những người khỏe mạnh. Và vợ tôi pha cho tôi một ly sữa. Tôi nốc một hơi cạn đến nửa ly và phát hiện ra trong ly có một con ruồi. Con ruồi đen bập bênh trong ly sữa trắng, "đẹp" kinh khủng!

Thế là mọi chuyện bắt đầu.

Tôi vốn rất kỵ ruồi, cũng như gián, chuột, nói chung là kỵ tất cả các thứ dơ bẩn đó. Tối đang nằm mà nghe tiếng chuột bò sột soạt trong bếp là tôi không tài nào nhắm mắt được. Thế nào tôi cũng vùng dậy lung sục, đuổi đánh cho kỳ được. Bằng không thì cứ gọi là thức trắng đêm.

Vậy mà bây giờ, một trong những thứ tôi sợ nhất lại nhảy tót vào ly sữa tôi đang uống, và đã uống, nói trắng ra là nhảy tót vào mồm tôi. Biết đâu ngoài con ruồi chết tiệt trong ly kia, tôi lại chẳng đã nuốt một con khác vào bụng. Mới nghĩ đến đó, tôi đã phát nôn.

Thấy tôi khạc nhổ luôn mồm, vợ tôi bước lại, lo lắng hỏi:

- Sao vậy anh?

Tôi hất đầu về phía ly sữa đặt trên bàn:

- Có người chết trôi kia kìa!

Vợ tôi cầm ly sữa lên:

- Chết rồi! Ở đâu vậy cà?

- Còn ở đâu ra nữa! - Tôi nhăm nhắng - Chứ không phải em nhặt con ruồi bỏ vào ly cho anh à!

Vợ tôi nhăn mặt:

- Anh đừng có nói oan cho em! Chắc là nó mới sa vào!

- Hừ, mới sa hay sa từ hồi nào, có trời mà biết!

Vì tôi đang ốm nên vợ tôi không muốn cãi cọ, cô ta nhận lỗi:

- Chắc là do em bất cẩn. Thôi để em pha cho anh ly khác.

Tôi vẫn chưa nguôi giận:

- Em có pha ly khác thì anh cũng đã nuốt con ruồi vào bụng rồi!

Vợ tôi trố mắt:

- Nó còn trong ly kia mà!

- Nhưng mà có tới hai con lận. Anh uống một con rồi.

- Anh thấy sao anh còn uống?

- Ai mà thấy!

- Không thấy sao anh biết có hai con?

Tôi tặc lưỡi:

- Sao lại không biết? Uống vô khỏi cổ họng, nghe nó cộm cộm là biết liền.

Vợ tôi bán tín bán nghi. Nhưng vì tôi đang ốm, một lần nữa cô ta sẵn sàng nhận khuyết điểm:

- Thôi, lỗi là do em bất cẩn! Để em...

Tôi là tôi chúa ghét cái kiểu nhận lỗi dễ dàng như vậy. Do đó, tôi nóng nảy cắt ngang:

- Hừ, bất cẩn, bất cẩn! Sao mà em cứ bất cẩn cả đời vậy ?

Vợ tôi giật mình:

- Anh bảo sao ? Em làm gì mà anh gọi là bất cẩn cả đời ?

- Chứ không phải sao ?

- Không phải!

À, lại còn bướng bỉnh! Tôi nheo mắt:

- Chứ hôm trước ai ủi cháy cái quần của anh?

- Thì có làm phải có sai sót chứ? Anh giỏi sao anh chẳng ủi lấy mà cứ đùn cho em!

- Ái chà chà, cô nói với chồng cô bằng cái giọng như thế hả? Cô nói với người ốm như thế hả ? Cô bảo tôi lười chảy thây chứ gì? Cô so sánh tôi với khúc gỗ phải không? Ái chà chà...

Thấy tôi kết tội ghê quá, vợ tôi hoang mang:

- Em đâu có nói vậy!

- Không nói thì cũng như nói! Cô tưởng cô giỏi lắm phỏng? Thế tháng vừa rồi ai làm cháy một lúc hai cái bóng đèn, tháng trước nữa ai phơi quần áo bị đánh cắp mà không hay ? Cô trả lời xem!

Vợ tôi nhún vai:

- Anh lôi những chuyện cổ tích ấy ra làm gì? Hừ, anh làm như anh không bất cẩn bao giờ vậy! Anh có muốn tôi kể ra không? Tháng trước ai mở vòi nước quên tắt để cho nước chảy ngập nhà? Anh hay tôi ? Rồi trước đó nữa, ai làm mất chìa khóa tủ, phải cạy cửa ra mới lấy được đồ đạc?

Tôi khoát tay:

- Nhưng đó là những chuyện nhỏ nhặt! Còn cô, năm ngoái cô lấy mấy ngàn bạc cho bạn bè mượn bị nó gạt mất, sao cô không kể luôn ra ?

- Chứ còn anh, sao anh không kể chuyện anh đi coi bóng đá bị mất xe đạp? Rồi năm ngoái, ai nhậu xỉn bị lột mất đồng hồ?

Cứ như thế, như có ma xui quỷ khiến, hai vợ chồng thì nhau lôi tuột những chuyện đời xưa đời xưa của nhau ra và thay nhau lên án đối phương, không làm sao dừng lại được. Tôi quên phắt là tôi đang ốm. Vợ tôi cũng vậy. Chúng tôi mãi mê vận dụng trí nhớ vào việc lung sục những khuyết điểm tầng tầng lớp lớp của nhau. Và thật lạ lùng, có những chuyện tưởng đã chìm lấp từ lâu dưới bụi thời gian, tưởng không tài nào nhớ nổi, thế mà bây giờ chúng lại hiện về rõ mồn một và chen nhau tuôn ra cửa miệng. Từ việc tôi ngủ quên tắt radô đến việc vợ tôi mua phải cá ươn, từ việc tôi bỏ đi chơi ba ngày liền không về nhà đến việc vợ tôi đi dự sinh nhật bạn đến mười hai giờ khuya v.v..., chúng tôi thẳng tay quây đục ngẫu quá khứ của nhau và vẽ lên trước mặt mình một bức tranh khủng khiếp về đối tượng.

Trời ơi! Thế mà trước nay tôi vẫn sống chung với con người tệ hại đó! Thật không thể tưởng tượng nổi! Tôi cay đắng nhủ thầm

và bùng dậy quyết tâm phá vỡ cuộc sống đen tối đó. Tôi đập tay xuống bàn, kết thúc cuộc tranh cãi:

- Thôi, tra khảo hành hạ nhau thế đủ rồi! Tóm lại là tôi hiểu rằng tôi không thể sống chung với cô được nữa! Tôi ngán đến tận cổ rồi!

Vợ tôi lạnh lùng:

- Tùy anh!

Câu đáp cộc lốc của vợ không khác gì dầu đổ vào lửa. Tôi ngẩn rưng:

- Được rồi! Cô chờ đấy! Tôi làm đơn xin ly hôn ngay bây giờ!

Tôi lập tức ngồi vào bàn và bắt đầu viết đơn. Ngòi bút chạy nhoáng nhoàng trên giấy với tốc độ 100km/giờ.

Viết và ký tên mình xong, tôi đẩy tờ đơn đến trước mặt vợ. Cô ta cầm bút ký rẹt một cái, thậm chí không thèm liếc qua xem tờ đơn viết những gì.

Thế là xong! Tôi tặc lưỡi và thở ra, không hiểu là thở phào hay thở dài. Cuộc đời cứ như xi-nê-ma, nhưng biết làm thế nào được!

Ký tên xong, vợ tôi đứng lên và cầm lấy ly sữa.

- Cô định làm gì đấy ?

- Đem đổ đi chứ làm gì!

- Không được! Để ly sữa đấy cho tôi! Tôi phải vớt con ruồi ra, gói lại, đem đến tòa án làm bằng cớ!

Đặt ly sữa xuống bàn, vợ tôi lảng lảng đi vào phòng ngủ, đóng sập cửa lại. Trong khi đó, tôi hì hục lấy muống vớt con ruồi ra.

Tôi ngắm con ruồi nằm bẹp dí trên đầu muống và có cảm giác là lạ. Tôi đưa con ruồi lên sát mắt, lấy tay khảy nhẹ và điếng hồn nhận ra đó là một mẫu lá trà.

1982

2. NHÂN VẬT NỮ CỦA TÔI

Đăng được một truyện ngắn trên báo, điều đó không phải dễ. Bài viết của bạn trước hết phải được biên tập viên phụ trách văn nghệ thông qua. Sau đó còn phải tới tay trưởng ban biên tập. Sau khi vị này đồng ý, bạn phải còn chờ xem cái đầu của vị tổng biên tập gật hay là lắc. Đến khi tác phẩm của bạn đã in ra trên giấy trắng mực đen rồi, còn phải đợi xem người đọc có tiếp nhận không đã, khi đó thì nó sẽ đích thị là một tác phẩm văn học hoặc sẽ chỉ là một món hàng thủ công kém chất lượng và không ai tiêu dùng. Đó là một chặng đường dài dằng dặc và cam go cho những ai muốn trở thành nhà văn.

Nhưng đối với tôi những thử thách trên đây không phải là không vượt qua được. Cái cửa ải khắc nghiệt nhất, cái vật cản đáng ngán nhất chắn ngang nẻo đường văn học của tôi, óai ăm thay, lại là vợ tôi. Tại sao à? Thì đây!

Tôi nghĩ ra một cốt truyện hấp dẫn, thế là tôi ngồi vào bàn viết. Tôi viết say sưa đến nỗi khi vợ tôi cầm lên đôi đũa thì tôi vẫn còn cầm trong tay cây viết. Tuy nhiên vợ tôi rất là tuyệt vời. Cô ta sẵn lòng ăn cơm một mình và trong khi ăn tuyệt đối giữ im lặng cho chồng làm việc. Tôi viết được ba trang. Ăn cơm xong, vợ tôi lại gần tôi để xem tôi viết những gì. Thấy có người chú ý, tôi càng ra bộ quan trọng, ngồi viết sột soạt một cách bay bướm và đầy trí tuệ. Vợ tôi đặt tay lên vai tôi:

- Thôi, anh nghỉ một chút đi, rồi...

Đang nói, vợ tôi đột nhiên ngừng bật. Tôi ngó lên và bắt gặp nét mặt cau có của cô ta. Lập tức tôi sờ lên cánh tay vợ tôi và hỏi giọng bối rối:

- Em sao vậy ?

Không để ý đến cử chỉ âu yếm của tôi, cô ta trợn mắt:

- Hạnh nào đây ?

Tôi ngơ ngác:

- Hạnh nào là Hạnh nào ? Em nói gì anh không hiểu!

- Thôi đừng làm bộ! - Giọng vợ tôi rít lên the thé - Cô Hạnh nào ở trong truyện anh đây nè! Phải cô Hạnh làm chung cơ quanh với anh không?

Tôi nhăn nhó:

- Em đừng nói oan cho anh. Đó là một cái tên ngẫu nhiên anh nghĩ ra, chẳng dính dáng gì đến ai cả.

- Làm sao mà chẳng dính dáng được! Anh dẹp ngay cái tên này cho tôi! Thiếu gì tên không đặt mà cứ phải là tên Hạnh!

Để được việc mình và để chịu vợ, tôi gạch ngay tên Hạnh và thế vào đó là Cúc.

- Cúc nào ? - Vợ tôi tiếp tục hoành hợ - Con Cúc ở cạnh nhà phải không?

- Trời ơi là trời! - Tôi vò đầu - Thiếu gì người tên Cúc mà sao em cứ...

- Bỏ ngay! - Vợ tôi phán, không để tôi nói hết câu.

Thế là Cúc biến thành Lan.

- Không được! Con Lan thợ may chứ gì!

Ngay lập tức, tên Lan bị xóa đi. Nhân vật của tôi mang tên mới: Tuyết.

- Dẹp con Tuyết bán bún riêu này đi! Anh đừng hòng lém phéng!

Cuối cùng tôi phải thay Tuyết bằng Thúy, tức là tên vợ tôi.

- Thúy nào đây ?

Tôi cười chiến thắng:

- Thúy là em chứ còn ai vô đây!

Nhưng vợ tôi có vẻ thờ ơ với tên của mình. Cô ta bóp trán và đột ngột hét lên:

- A, anh đừng hòng đánh lừa tôi. Nhỏ Thúy ở hiệu sách quốc doanh phải không?

- Trời ơi, anh có biết tên cô ta hồi nào đâu ? Sao em...

Vợ tôi khoát tay:

- Không có sao em sao anh gì hết! Anh xóa ngay tên này cho tôi!

Tôi xóa ngay. Và bắt đầu nghĩ ngợi, cố tìm một cái tên không giống ai. Rốt cuộc tôi đã tìm ra:

- Nguyễn Thị Trầu, em bằng lòng chưa ?

Vợ tôi nhíu mày. Cô ta hơi gục gặc đầu khiến tôi thấp thỏm mừng thầm. Nhưng hình như cô ta không muốn cho tôi mừng:

- À, ý anh muốn nhắc tới con nhỏ xinh xinh ở cách nhà mình năm căn chớ gì?

Tôi gần như phát điên:

- Thiệt anh không biết nói sao nữa! Anh có đời nào biết con nhỏ mà em nói đâu! Cô ta tên Trầu hay tên Trầu làm sao anh biết được!

Vợ tôi vẫn khẳng khái:

- Anh đừng có giả bộ ngây thơ! Cô ta không phải tên Trầu, nhưng cái dây trầu mà leo trước nhà cô ta ai mà không biết. Dẹp ngay, trầu với lại triếc! Thiệt tôi chưa thấy ai lẳng nhăng như anh!

Để khỏi bị vợ đánh giá là lẳng nhăng tôi sửa Trầu thành Trấu. Thực là vạ bất đắc dĩ, con gái gì mà trên Trấu, nghe chẳng êm tai chút nào.

Nhưng vợ tôi vẫn khó dễ tới cùng:

- À, bây giờ anh lại nhớ đến con nhỏ chà gạo ở đầu đường hả?

Tôi phản đối:

- Chà gạo thì ra cám chứ đâu có ra trấu!

- Thì trấu với cám đâu khác gì nhau, anh đừng có qua mặt tôi!

Tôi đành phải bấm bụng cho nhân vật nữ đáng yêu của tôi mang tên Trậu. Nếu là Đậu thì còn hy vọng giống nhân vật của Ngô Tất Tố, còn Trậu thì trong lịch sử văn học nước nhà chưa có ai dám mang tên này. Nhưng mặc, thà Trậu còn hơn là không được ra đời.

Vợ tôi bằng lòng với cái tên này lắm. Cô ta cười tươi như hoa trong khi tôi buồn phiền không kể xiết. Khi tả đô Trậu, tôi cố gắng tả giống hệt vợ tôi để cô ta khỏi bắt bẻ tôi nữa. Nhưng vợ tôi đâu có chịu:

- Anh tả ai đây ? Mắt đen huyền là mắt đứa nào ?

- Mắt em chứ mắt ai!

- Mắt em đâu có đen, anh đừng giỡn mặt! Mắt em màu xám, còn mắt đen là mắt nhỏ Tuyết! Còn mắt trái xoan là mắt ai?

- Thì em chớ ai!

- Bậy! Mắt em là mắt trái quít, mắt trái xoan là mắt nhỏ Hạnh. Còn đây nữa, mũi dọc dừa, môi trái tim, tóc mây... những thứ này đâu phải của em, anh đừng có mà gán ghép bậy bạ. Đẹp ngay cái trò này đi! Anh định mượn văn chương để ám chỉ cô này cô nọ hả ?

Trước một người vợ như thế, tôi chỉ biết thở dài:

- Nhưng tả như thế nào, đặt tên gì em cũng không chịu thì anh biết làm sao bây giờ?

- Bộ anh viết truyện không có người nữ không được hả ? - Vợ tôi bắt đầu đi vào lý luận văn học.

- Truyện anh viết về may vá, sinh đẻ mà không có người nữ sao được. Chẳng lẽ để cho những người đàn ông đẻ à?

- Thì đừng có đẻ nữa! Ai kêu anh viết ba chuyện đó vô đây! Còn không thì anh dẹp cái chuyện văn chương thơ phú của anh lại. Tôi không muốn thấy bất cứ bóng dáng của một cô nào trong truyện của anh.

Cuối cùng, tôi đành phải buồn rầu xếp những trang văn chương thơ phú của tôi lại, bởi vì tôi không thể cho những nhân vật nam của tôi để bậy bạ được. Còn nhân vật nữ thì vợ tôi cấm xuất hiện. Vợ tôi ghen với cả những người đàn bà đã có bầu, ghen với cả cái cây mọc trước nhà một cô gái nào đó trong khi tôi không hề biết cô gái đó là ai.

Bạn đọc thân mến! Nếu các bạn đã yêu tôi qua câu chuyện đau khổ này thì mong các bạn đừng lấy làm buồn phiền nếu tôi không trở thành nhà văn và trong trường hợp đó, truyện ngắn này được coi như là truyện ngắn cuối cùng của tôi, tôi xin gửi lời chào vĩnh biệt các bạn. Còn trong vạn nhất, nếu như các bạn còn gặp lại tôi trên trang báo này lần thứ hai thì điều đó có nghĩa là vợ tôi đã bỏ cái tính ghen bóng gió và trở thành một con người đáng yêu bậc nhất. Lúc ấy, các bạn hãy mừng cho tôi.

1983

3. NHỮNG NGƯỜI VUI TÍNH

Tôi phóng xe như bị ma đuổi, trực chỉ tới chợ An Đông. Kim đồng hồ trên tay tôi chỉ ngay con số 5 càng khiến lòng tôi như bị lửa đốt. Kiểu này coi bộ nguy to. Hồi sáng trước khi đi làm, vợ tôi dặn tôi đúng bốn giờ chiều ghé chợ đón cô ta về, vậy mà mãi cà phê cà pháo với mấy đứa bạn tôi quên bém đi mất, đến khi sực nhớ ra thì đã trễ cả tiếng đồng hồ. Tôi dừng xe trước cổng chợ, ngóng mỗi con mắt nhưng chẳng thấy bóng vợ tôi đâu. Tôi đứng lớ ngớ một hồi, nửa muốn đạp xe về nửa muốn ráng đợi. Biết đâu chiều nay cô ta chẳng về nhà lâu hơn mọi bữa. Nghĩ vậy nên tôi cứ đi tới đi lui lóng ngóng trước cổng chợ, không dám bước đi đâu xa, sợ cô ta ra mà không tìm thấy tôi thì có nước chết! Tới khi đồng hồ chỉ sáu giờ thì tôi biết rằng có đợi nữa cũng vô ích, rằng vợ tôi đã về nhà rồi và rằng cô ta đã cuộc bộ. Tôi biết chắc điều đó bởi một là vợ tôi rất tần tiện, hai là cô ta không bao giờ đi xích lô trên những chặng đường mà đôi chân con người có thể chinh phục được. Tôi phóng vội về nhà, gió thổi vù vù bên tai, tim đập thình thịch trong ngực. Tôi vừa đạp xe vừa nguyên rủa mình thậm tệ: đồ hứa lèo, đồ thất tín, đồ vô dụng và hàng lô những lời tương tự khác, lòng hoang mang nghĩ đến những điều đang chờ đợi tôi ở nhà.

Vừa vô tới cửa, tôi gặp ngay thẳng con tôi:

- Mẹ về chưa con?
- Mẹ về rồi!
- Mẹ đang làm gì thế? - Tôi tiếp tục thăm dò.
- Mẹ đang thái mỡ trong bếp.

Tôi bước rón rén xuống bếp, trên môi nở sẵn một nụ cười biết lỗi. Nhưng vô ích, vợ tôi ngồi thái mỡ không ngẩng mặt lên mặc dù tôi cố ý tạo ra những tiếng động lịch kịch để báo hiệu cho cô ta biết.

Không biết làm sao, cuối cùng tôi đành cười giả lả:

- Chiều nay công chuyện bù đầu, không cách gì rút ra mà đi đón em được...

Im lặng. Vợ tôi hình như không nghe câu nói của tôi.

- Đến khi anh tới chợ thì em về mất rồi...

Vẫn im lặng.

Túng quá, tôi bèn ngồi xuống quàng tay qua vai vợ tôi, giọng năn nỉ:

- Thôi cho anh xin lỗi ghen!

Vợ tôi hất mạnh tôi ra. Vì bất ngờ, tôi loạng choạng thiếu điều chống cằm lên trời. Thú thật chưa bao giờ tôi thấy vợ tôi mạnh đến thế.

Tôi lồm cồm bò dậy, vừa then vừa tức. Tôi dòm quanh quất, tính làm một việc gì đó cho hả giận. Dòm vô lu nước, thấy lu nước cạn róc, thế là tôi dùng dùng xách hai chiếc thùng chạy thẳng ra phong-tên đầu đường. Sức tôi vốn yếu, bình thường thì tôi xách mỗi bên nửa thùng. Nhưng đang cơn bực, tôi vặn nước đầy cả hai thùng rồi ì à ì ạch xách về nhà, vừa đi vừa thở hổn hển. Tôi đổ nước vô lu âm âm, cố ý cho vợ tôi biết sự bực dọc của mình. Nhưng cô ta vẫn không thềm ngó, cứ cầm đầu cầm cổ thái mỡ, lại còn thẳng tay ném mỡ vô chảo bôm bốp y như ném vô mặt tôi không bằng. Tôi giận càn hông nhưng chẳng biết làm gì ngoài cách khua thùng thiếc âm ỉ. Vợ tôi vẫn phớt lờ, mặt lạnh như tiền.

Xách tới đôi nước thứ ba thì tôi trượt chân té một cái "oách" giữa đường. Thằng con tôi đang đi theo hộ tống, thấy vậy bèn chạy vù về nhà. Trong khi đó thì tôi không thềm đứng dậy mà cứ nằm "ăn vạ" ngoài đường. Trong thoáng mắt, vợ tôi hốt hơ hốt hải chạy ra. Thấy vẻ mặt thất sắc không còn chút máu của cô ta, tôi nở từng khúc ruột và cố tình lim dim mắt ra cái điều sắp chết đến nơi.

Vợ tôi cúi xuống đỡ tôi dậy, miệng lắp bắp:

- Trời ơi, có sao không anh?

Tôi "ú ớ" nói không ra tiếng.

- Đã biểu xách lưng lưng thôi, ai mượn xách đầy chi cho té không biết!

Tôi không nói không rằng, cũng không thềm nhìn vợ, chỏi tay ngồi dậy một cách khổ sở.

- Để em dìu anh về.

Vợ tôi vừa nói vừa quàng tay qua người tôi. Tôi liền hất mạnh tay cô ta một cách thô bạo. May mà cô ta không ngã. Rồi trước cặp mắt van lơn của vợ tôi, tôi cúi xuống xách hai thùng nước đi cà nhắc về nhà, mặt mày băng giá.

Khi xách thùng quay ra, tôi gặp vợ tôi đi vào. Nhìn cô ta chạy xuống bếp với dáng đi thiếu nảo, tôi hơi xúc động nhưng nhất quyết không chịu nhượng bộ. Tôi nhủ thầm: Hơi đâu, cứ chịu thua hoài, cô ta được thể làm tới!

Tôi chưa vịn vôi nước máy thì thằng con tôi ở đâu chạy ào tới, miệng la bài hải:

- Ba ơi ba, mẹ đứt tay chảy máu tùm lum ở nhà kia!

Tôi cuống lên, vội chụp lấy đôi thùng rỗng, ba chân bốn cẳng vọt về nhà.

Tôi phóng vô bếp như một cơn lốc. Vợ tôi đang ngồi cúi mặt trên tấm thớt, tay này nắm chặt tay kia có vẻ đau đớn lắm.

Thấy vậy, tôi càng quỳnh quáng:

- Trời ơi, có hề gì không em? Đứt chỗ nào đưa cho anh coi!

Tôi vừa cầm lấy tay vợ tôi thì cô ta la lên:

- Trời ơi đau! Đừng đụng vô người em!

Nhưng không đụng vô người cô ta làm sao được! Thế là mặc cho vợ tôi kêu la, tôi vẫn cúi xuống bế thốc cô ta vô giường nằm. Xong, tôi lục lọi ngăn tủ lấy ra nào là bông băng, thuốc tím, thuốc đỏ. Tôi bẻ tất cả lại giường và cúi xuống trên những ngón tay của vợ tôi, hấp tấp hỏi:

- Đau ? Đau ? Chỗ nào đau ? Chỉ anh băng cho!

Vợ tôi không trả lời vì bận rên rĩ nhưng ngón trở tay phải thì chỉ vào ngón trở tay trái. Tôi quan sát thật kỹ, thấy trên ngón tay có một vết sướt lờ mờ không biết là sâu hay nông nhưng nhìn vẻ mặt nhăn nhó của vợ tôi thì chắc là sâu lắm, không khéo thì đứt rời ngón tay ra nữa không chừng. Sau khi rửa bằng thuốc tím, tôi bôi thuốc đỏ lên ngón tay vợ tôi rồi buộc chặt lại sau khi lót một lớp bông dày. Xong, tôi lấy gối kê dưới cánh tay vợ tôi và dặn:

- Thôi, em nằm nghỉ đi, để anh thái mớ cho!

Vợ tôi mặc dù đau đớn vô cùng nhưng vẫn cố lên tiếng ngăn cản:

- Thôi, anh cũng nằm nghỉ đi! Khi nãy em thấy vai anh bầm tím, chắc đâu ghê gớm lắm!

Tự dưng tôi rơm rớm nước mắt:

- Ủ, hình như xương vai anh bị nát rồi thì phải! Đau dữ sợ!

Và tôi nằm vật xuống đi-văng, cảm thấy mình bị hoạn nạn không kém gì vợ.

Trong lúc vợ chồng tôi đang chìm vào cơn đau thập tử nhất sinh như thế thì cả hai bỗng nghe tiếng lạch cạch dưới bếp, không biết là tiếng gì.

Tôi quát to:

- Cái gì lạch kịch dưới bếp đó bây ?

- Con đang thái mỡ! Hai chiến sĩ bị thương rồi thì chiến sĩ thứ ba phải tiếp tục công việc chứ! - Tiếng con tôi vọng lên.

Trời, té ra ông chiến sĩ Điện Biên nhà tôi.

Vợ tôi vội vùng ngay dậy:

- Thôi, thôi, không ai mượn! Con để đó cho mẹ!

Và vợ tôi ba chân bốn cẳng chạy vù xuống bếp, không có vẻ gì là một người sắp sửa đứt lìa ngón tay cả.

Tôi vội vàng chạy theo vợ tôi và níu áo cô ta:

- Em lên nằm nghỉ đi! Em đang đau mà! Làm sao làm việc được!

Vợ tôi mỉm cười:

- Không sao đâu! Bị trầy da có chút xiu, ăn nhăm gì!

Không ăn nhăm gì thì thôi! Tôi liền chộp lấy đôi thùng thiếc.

- Thôi, thôi, anh lên nằm nghỉ đi! Xương vai anh gần nát mà còn xách với xiếc! - Vợ tôi kêu lên.

- Nát đâu mà nát! Té sơ sơ nhăm nhò gì!

Tôi cười hì hì và xách đôi thùng bước ra khỏi nhà.

1984

4. CẦU CHÚC HAI NGƯỜI HẠNH PHÚC

Đám cưới của tôi dự kiến sẽ có hai trăm người dự. Khi nghe tôi nói như vậy, cô vợ sắp cưới của tôi giật nảy mình:

- Ôi chao! Lấy tiền đâu mà...

Tôi vội trấn an:

- Em đừng lo! Ba nói là ba sẽ đài thọ tất cả. Chính ba đề nghị tổ chức có "tầm cỡ" như vậy. Ba bảo dù sao anh cũng là con trai lớn trong nhà!

Nhưng khi hai đứa tôi chuẩn bị viết thiệp mời thì ba tôi xuất hiện:

- Sao, hai con viết thiệp chưa ?

- Dạ, tụi con chuẩn bị viết đây.

- Vậy thì tụi con viết giùm ba luôn thể. Danh sách của ba đây!

Ba tôi lấy trong sổ ra một tờ giấy và đưa cho tôi. Tôi nhắm đếm số khách khứa của ba tôi mà người cứ run lên. Một trăm mười tám người, đa số là những tên tuổi mà tôi không hề biết.

- Ai nhiều vậy ba ? - Tôi băn khoăn.

Ba tôi phẩy tay:

- À, toàn là chỗ quen biết cả! Bạn cũ lâu ngày với nhau.

Tuy ba tôi không nói ra nhưng qua thái độ của ông, tôi mang máng hiểu ra hầu hết số khách này là chỗ làm ăn với ba tôi và đám cưới của tôi là dịp để ông vui vầy với họ, cũng không loại trừ có những nguyên nhân thâm kín khác nữa. Bây giờ tôi mới hiểu tại sao ba tôi lại muốn đám cưới của tôi "vui" đến như vậy.

Rồi dường như để "vui" hơn, ba tôi khà một tiếng:

- Con ghi thêm tên anh Sáu Tấn, quản lý thị trường. Chút nữa là ba quên mất, mai một "kẹt" lắm.

Tôi chưa kịp ghi xong tên Sáu Tấn thì ba tôi lại khà lần thứ hai:

- Anh Ba Thích phòng thuế nữa! Có vậy mà ba cũng không nhớ!

Sau một cái nhíu mày, ba tôi lại khà. Lần này ông khà ra chú Bảy Tình ở trạm thua mua. Trước khi đứng dậy, ba tôi còn khà thêm khoảng tám lần nữa. Mỗi cái khà như một mũi tên bắn vào tim tôi.

Đẻ ra tôi, ngoài ba còn có má. Má tôi ngồi đúng vào cái ghế mà ba tôi vừa bỏ đi, tay chìa ra một tờ giấy đã chuẩn bị sẵn. Lần này, "hồ sơ thân chết" ngọt nhét bốn mươi người. Số khách của má tôi không thuộc diện quan-hệ-kinh-doanh như ba tôi, nhưng thuộc diện quan-hệ-tình-cảm-trần-lan, thân sơ đều mời ráo trọi.

Tôi nhắm trong đầu, khách mời của ba má tôi cộng lại vị chi là 158, họ hàng hai bên ước khoảng 40, tổng cộng là 198. Như vậy đám cưới chỉ còn thừa đúng hai chỗ cho... tôi và vợ tôi. Còn tất cả bạn bè của hai đứa đều phải bỏ hết, kể cả phù rể, phù dâu.

Nhưng cũng như ba tôi, má tôi cảm thấy trí nhớ của mình còn có thể hoạt động với năng suất cao hơn nữa. Do đó, nếu ba tôi thích "khà" thì má tôi cũng thích "chặc":

- Chặc, chút nữa má lại quên! Còn dì Hai Nhung nữa con!

- Dì Hai Nhung nào má?

- À, dì này trước đây làm chung với má. Xa nhau mấy chục năm rồi, gần đây mới tình cờ gặp lại.

Tới đây, tôi không nén được nữa, bèn hỏi:

- Thêm cái dì mấy chục năm gặp lại này là đúng 199 người. Như vậy hôm đó, chắc vợ con phải nằm nhà. Mà vợ con cần gì phải có mặt, ai chẳng biết là con cưới cô ta, trên thiệp báo tin có ghi tên tuổi rành rành rồi mà!

Mãi loay hoay với những hình bóng trong ký ức, má tôi không nhận thấy câu nói "lầy" của tôi. Bà gật gù lơ đãng:

- Ủ, vậy cũng được!

Tôi liếc vợ tôi. Mặt cô ta méo xệch, nửa cười, nửa khóc.

- À, con ghi thêm tên này nữa! - Má tôi vỗ trán reo lên - Dì Nhung tức em vợ cậu Báu.

- Cậu Báu nào ?

- Cậu Báu tức cháu kêu ông ngoại của con bằng dượng ghê đó.

Bà dì "họ hàng ngoài trái đất" này khiến tôi muốn điên tiết. Nhưng biết làm sao được. Tôi nhún vai:

- Người khách thứ hai trăm! Như vậy, hôm đó con ở nhà luôn. Ai chẳng biết là con cưới vợ. Khách không thể lầm với thằng Sơn em con được vì nó mới mười ba tuổi.

Một lần nữa, má tôi gật đầu dễ dãi:

- Vậy cũng được! Con nhớ mời thêm cậu Sang, cậu Sang tức là...

Tức là sao các bạn có biết không?

Tức là sau khi "tĩnh cơn mê", má tôi đồng ý rút bớt số khách của mình xuống còn ba mươi ba người sau một hồi đấu tranh quyết liệt cho tình bạn thiêng liêng và cao cả của mình. Sự nhượng bộ của má tôi khiến chúng tôi mừng như bắt được vàng. Như vậy là vào giờ chót, đám cưới còn thừa sáu chỗ: tôi, bạn tôi, vợ tôi, bạn vợ tôi, phù rể, phù dâu! Hú vía, suýt một chút nữa là hai vợ chồng tôi không được dự đám cưới của mình.

Đám cưới diễn ra không mệt mỏi như tôi tưởng. Bởi vì hầu hết số khách khứa đều không biết vợ chồng tôi và ngược lại, do đó hai bên chẳng chuyện trò bao lâu. Một nhất phải nói là ba má tôi. Hai người phải chào hỏi, tiếp chuyện với bao nhiêu là người. Một nhưng mà vui. Nhìn nét mặt rạng rỡ của hai người, tôi có cảm tưởng như đây chính là đám cưới của ba má tôi vậy. Cầu chúc hai người hạnh phúc!

1985

5. SỢ VỢ LỢI HAY HẠI ?

Phàm ở đời, không nhất thiết người chồng nào cũng sợ vợ. Nhưng thôi, chúng ta chẳng nhắc đến bọn người vô lương tâm, chỉ nhìn vợ bằng nửa con mắt đó làm gì. Ta chỉ nói đến chúng ta thôi, những người chồng luôn luôn nhìn đắm đuối vợ mình bằng hai con mắt đầy đủ. Và hai con mắt đó lúc nào cũng ánh lên vẻ tha thiết biết lỗi khi vợ cật vấn bằng một giọng nanh nọc: "Sao, đi đâu mà giờ này anh mới vác mặt về?". Tất nhiên là ta biết ta đi đâu. Những người chồng đứng đắn như chúng ta thì chẳng bao giờ về trễ vì một lý do bậy bạ. Rõ ràng là ta đi họp về muộn. Nhưng lẽ nào lại nói điều đó ra khi vợ mình đang giận. Nói ra, có nghĩa là ta thét vào mặt vợ: "Cô là kẻ chuyên nghi ngờ bậy bạ, không hề biết tí gì về công việc của tôi!". Ôi, lẽ nào ta lại nhẫn tâm đến như thế! Và nếu ta lỡ mồm nói ra, vợ ta cảm thấy bị mất mặt, nổi cơn lôi đình lên thì sao ? Tai họa ai chịu ? Thì còn ai nữa ngoài đôi tai sưng tấy lên vì bị véo của chúng ta, những người quen chịu trận. Vì vậy, lỡ rơi vào tình huống nan giải đó, tốt nhất là chúng ta im lặng ra vẻ biết lỗi. Chẳng có gì xấu hổ hết! Ông cha ta chẳng đã nói "Im lặng là vàng" sau bao năm quen nhẫn nại trước các bà, các mẹ của ta đó sao! Vâng, ta im lặng và âm thầm xuống bếp, lục cơm nguội ra ăn, bởi vì sẽ chẳng có cô vợ giàu nguyên tắc nào lại đợi cơm khi chồng về muộn. Vả lại, vợ ta đã đứng chờ ngồi đợi mỗi mòn con mắt vì ta rồi, lẽ nào ta còn hành hạ cô ta nữa. Những người chồng biết điều hãy cùng ta lặng lẽ xuống bếp xới cơm ăn một mình, vừa ăn vừa gặm nhấm khuyết điểm của mình. Ăn xong thì hãy lo mà rửa chén, không phải cái chén ta vừa ăn mà cả một đồng chén ngồn nghen từ sáng tới giờ. Gặp thằng chồng khốn nạn thì chắc chắn nó sẽ mặt nhăn mày nhí, nhưng ta thì không, thậm chí ta còn nở một nụ cười hạnh phúc. Bởi vì ta đã quen những thử thách này rồi. Từ hồi lấy nhau đến giờ, ngày nào cũng thế, vợ ta cứ sợ ta bớt yêu nàng nên luôn luôn tạo điều kiện cho ta chứng minh tình cảm trước sau như một của mình. Cái đồng chén này là một ví dụ. Vợ ta cứ tưởng ta không biết nên thử thách ta hoài! Ta xắn gối ngồi xuống (bởi ta đã kịp thay đồ đâu!), tay cầm nùi giẻ lên mà trong lòng cứ tội nghiệp vợ: Ôi, nàng phải nhọc lòng thử thách ta

biết bao, chứng tỏ nàng yêu ta lắm! Một người chồng mầu mực phải biết cách rửa chén không gây tiếng động. Lúc này im lặng vẫn cứ còn là vàng! Bởi lúc ta ngồi rửa chén thì vợ ta đang ngủ. Nàng không đủ sắt đá để chứng kiến sự thử thách của mình và vì không nỡ nhìn chồng cặm cụi ngồi rửa một núi chén nên nàng đành phải đi ngủ. Và vì vợ ta đi ngủ, ta phải rửa chén bát êm thấm, lặng lẽ như một nghệ sĩ kịch câm chính cống. Dù sao thì trong chuyện này, tay nghề ta cũng cao lắm rồi. Bình tĩnh nhé, đừng sẩy tay! Ta dặn ta như thế, bởi vì một tiếng động vang lên vào lúc này có khác gì một quả bom nguyên tử nổ. Ai sẽ bảo vệ ta trước cơn thịnh nộ chính đáng của vợ? Không ai cả! Và cái tai tội nghiệp của ta một lần nữa lại chứng minh rằng "tai không chỉ dùng để nghe mà còn dùng để cho người khác trút sự phẫn nộ". Rửa chén bát, úp vào chạn xong, ta nhón gót đi lên nhà trên, nhón gót thay đồ, nhón gót đi... vệ sinh và cuối cùng nhón gót mò vào giường. Ô kìa, vợ ta đâu rồi? Cô ta không có trong giường! Sau một thoáng bất ngờ, ta giận tím cả mặt. Không phải giận vì đêm nay ta lại ngủ một mình mà giận vì ta biết cô ta ở đâu rồi! Cô ta chơi bài tứ sắc ở nhà bên cạnh, các ông bạn đứng đắn của ta ạ! Đêm nào cũng thế, cô ta lĩnh đi chơi bài suốt đêm, có khi một, hai giờ sáng mới về. Nhiều đồ đạc trong nhà đã bắt đầu biến mất một cách kỳ quặc mà ta chưa dám hỏi. Hừ, sớm muộn gì ta cũng hỏi thôi (tất nhiên là muộn)! Sức khỏe cô ta thì sa sút thấy rõ (tai ta độ rầy ít đau hơn). Cái hại của cờ bạc rành rành như thế mà cứ đâm đầu vào. Ta là chồng, ta biết phải làm gì trong lúc này chứ! Thế là ta xăm xăm bước qua nhà hàng xóm quyết kêu vợ ta về, mắng nhiếc cho một trận nên thân! Cái gì chứ việc này thì rõ ràng ta đúng. Ta ló đầu vào tìm kiếm. Kìa, vợ ta kia rồi, cô ta đang xòe bài. Ta cố trấn tĩnh hắng giọng:

- Em ơi...

- Anh làm cái trò gì đó?

Vợ ta lạnh lùng hỏi, đầu không quay lại. Tim ta tự dưng chơi điếu đítxcô, mặc dù ta không thích nhạc trẻ. Đầu ta lờ thò vào cửa, giờ không biết làm sao. Tự dưng rút ra mà không trả lời nghiêm chỉnh câu hỏi của vợ thì bất lịch sự quá. Mà để cái đầu trong nhà trong khi cái thân ngoài hiên thì coi không được. Tự nhiên, ta giận ta ghê, đâm đầu vô đây chi không biết! Vợ ta giải trí một chút mà ta cũng quấy rầy, thật là đồ vô lương tâm! Cuối cùng, ta cũng nghĩ ra được một câu đáng điểm mười:

- Anh tính qua hỏi em cần tiền không, anh đưa thêm!

Tất nhiên là vợ ta không từ chối, sợ ta buồn. Còn ta thì dùng mấy trăm bạc mà chuộc được tính mạng, kể cũng hên! Thế là vợ ta ngồi thức bên đó, ta nằm thức bên đây. Cách nhau một bước, xa nhau nghìn trùng. Chuyện đó, đến nay vẫn còn! Ta nhờ tài học vấn uyên bác nên sợ vợ cũng có dựa trên cơ sở lý luận, nay muốn tìm người trao đổi kinh nghiệm hầu nâng lên thành một học thuyết triết học.

Ta bắt chước Lỗ Tấn: "Liếc mắt coi khinh nghìn lực sĩ. Cúi đầu làm ngựa cho vợ ta". Lỗ Tấn nói là "trẻ con" nhưng không có "vợ ta" làm sao có "trẻ con"? Ta sợ vợ ta chứ có sợ vợ ai đâu mà xấu! Cũng từ Lỗ Tấn ta suy ra: "Vợ nhờ chồng sợ mà thành hùm" (từ câu "Rừng nhờ người đi mà thành đường"). Nghe chí lý thay! Ta vốn người hào kiệt, coi khinh nghìn lực sĩ, bình sinh chưa biết sợ ai, nhưng sợ học lộn xộn nhớ lầm câu "nếu không có cái mình thích thì hãy thích cái mình có" thành câu "nếu không có cái mình sợ thì hãy sợ cái mình có". Gia tài ta chẳng có gì ngoài vợ nên từ đó đâm ra sợ vợ mà thành tật. Nay, tính can vợ bỏ bài bạc hoài mà không được, ta lại ngẫm ra "nếu cứ sợ cái không đáng sợ ắt sẽ hại cái không đáng hại". Ôi, phải chăng vì yêu vợ mà ta hại vợ? Hỡi các ông chồng đứng đắn giống như ta, hãy trả lời! Sợ vợ, lợi hay hại ?

1982

6. BÍ ẨN CỦA MỐT

Tôi là một ca sĩ nổi tiếng, ai cũng biết điều đó. Nếu người nào không biết thì đó là lỗi tại họ. Tất nhiên là vậy rồi. Vì là một ca sĩ nên giọng hát của tôi đích thị là số một. Và vì là nổi tiếng, nên thời trang ăn mặc của tôi cũng không thể là hạng nhì. Nhưng nếu tôi có thể quả quyết với các bạn về điều thứ nhất thì ngược lại, tôi không dám đoán chắc lắm về điều thứ hai. Bởi, về cái mà người ta gọi là à la mode, tôi có một địch thủ đáng sợ: vợ tôi.

Tôi xin thành thực mà thú nhận rằng vợ tôi không đẹp lắm. Chính vì vậy mà vợ tôi rất coi trọng chuyện ăn mặc. Nếu có những người trời sinh ra đã đẹp sẵn vẫn muốn trang điểm cho đẹp hơn (như tôi chẳng hạn) thì tất nhiên những người nhan sắc trung bình cũng muốn bằng mọi cách nâng mình lên ngang tầm cái đẹp. Vốn là người giỏi tâm lý như vậy nên tôi không hề phản đối việc sắm sửa ăn vận của vợ tôi. Phải để cho cô ta tự nâng mình lên ngang tầm vóc chồng cô ta chứ!

Các cô gái thường hay nói: Nhất mốt, nhì da, thứ ba là dáng. Vợ tôi hình như tiêm nhiễm cái câu này khá nặng nên nhìn cô ta, tôi không thấy da và dáng đâu mà chỉ thấy toàn những dụng cụ lĩnh kinh treo quanh người.

Một bữa, vợ tôi xuất hiện trong nhà với cặp kiếng to tổ bố trên mặt. Mặt cô ta thì nhỏ, ốm mà cái cặp kiếng khốn kiếp kia cứ như đôi găng quyền Anh nằm choán đến hai phần ba khuôn mặt và đè cái mũi muốn bẹp dí luôn.

Tất nhiên, chồng cô ta (tức là tôi) lên tiếng liền tại chỗ:

- Cặp kiếng lớn quá, không hợp với khuôn mặt em.

Vợ tôi xì một tiếng:

- Anh không biết gì hết! Kiếng này là kiểu mới nhất đó. Người ta đeo đầy đường, ra mà coi!

Tôi liền ra mà coi và thấy thiên hạ đều mang kiếng giống hệt vợ tôi, nam cũng như nữ.

Hừ, một ca sĩ nổi tiếng như tôi chẳng lẽ lại lạc hậu so với mọi người sao? Một tuần sau, tôi tha về nhà một cặp kiếng y hệt như vậy, thậm chí đôi găng quyền Anh của tôi có phần còn lớn hơn đôi của vợ tôi nữa. Chồng mà, phải tỏ ra hơn vợ chứ!

Tôi đeo kiếng vào và đứng sẫm soi trước gương, vừa sửa tướng vừa chiêm ngưỡng dung nhan mình. Đúng lúc đó thì vợ tôi vào. Tôi hí hửng tính khoe cặp kiếng mới của mình thì đột nhiên tôi lạnh cả xương sống khi phát hiện ra vợ tôi không còn mang đôi găng quyền Anh nữa mà thay vào đó là một đôi kiếng nhỏ, gọng sắt, mặt kiếng tròn như hai đồng xu. Tôi chưa kịp lên tiếng thì vợ tôi đã nheo mắt, hừ giọng:

- Thiệt tôi chưa thấy ai quê như anh. Bây giờ người ta đã đổi mốt mà anh lại đi mua cặp kiếng đó về đeo.

Tôi bàng hoàng, ú ớ:

- Chẳng lẽ bây giờ thiên hạ lại mang kiếng kiểu Sêkhôp của cái thời cổ lai hy...

Vợ tôi nhún vai, khi dễ:

- Bộ anh không biết cái mới chính là cái cũ tốt đẹp bị lãng quên sao? Không tin thì ra đường mà coi.

Tôi lại ra đường mà coi và lại tha về nhà một cặp kiếng Sêkhôp, mặc dù khi đeo lên trông tôi cũng chẳng ra vẻ nhà văn một chút nào mà trái lại, trông nó kỳ kỳ làm sao ấy. Nhưng mặc, thiên hạ đeo thiếu gì. Tôi xuất hiện thường xuyên trên sân khấu mà không có nổi một cái món thời trang như thế thì trông chẳng ra làm sao.

Thế là tôi cứ lấy vợ tôi làm chuẩn mực để điều chỉnh các thứ đeo móc trên người. Vợ tôi thì lấy thiên hạ làm thước đo, còn thiên hạ dựa theo sách vở nào thì quả thực tôi không tài nào đoán ra. Nhưng mặc thiên hạ, tôi chỉ cần vợ tôi là được rồi. Cô ta là cái thời trang biểu đáng tin cậy vào loại bậc nhất.

Hết kiếng tới áo. Hết áo tới quần. Rồi giày dép, mũ nón, túi xách, cà vạt... Theo tín hiệu phát ra từ vợ tôi, tôi nhắm mắt nhắm mũi thay đổi xoành xoạch cách phục sức của mình. Còn những tờ giấy bạc khi đếm trả cho các chủ hiệu thì nó không kêu xoành xoạch mà kêu soàn soạt nghe bắt nhói tim.

Mới đây, tôi vừa cãi nhau với vợ tôi một trận. Số là cô ta đem những cái áo đẹp nhất của mình tới hiệu may khâu khoét một đường dài ngay sống lưng rồi vá vào đó một miếng vải trắng. Cái áo nào cũng vậy, tự nhiên có một vết trắng dài chạy dọc giữa lưng, ngó bắt ngứa con mắt.

Trước tình trạng đó, tôi không thể nào hòa theo được:

- Em có điên không? Em làm cái trò gì kỳ cục vậy? Em có biết bao nhiêu tiền một cái áo không mà đem ra phá tanh banh hết như vậy? Trời ơi là trời!

- Trời ơi là trời! - Vợ tôi kêu lên, cô ta la còn lớn hơn tôi - Anh có điên không? Vậy mà cũng là ca sĩ.

Anh ra đường coi, bây giờ ai cũng mặc áo kiểu này hết mà anh ở đó la lối như một tên nhà quê.

Tôi giận tím mặt. Không phải giận vợ mà giận cái lạc hậu của mình. Thằng này mà là nhà quê! Tôi lầm bầm trong miệng và sau khi đi nghiên cứu sống lưng thiên hạ, tôi vội vã khoét tất cả những cái áo đẹp nhất của mình, và đắp vào đó mảnh vải lạc lõng nhưng vinh quang của một.

Đời sống của vợ chồng tôi có lẽ sẽ xoay quanh hoài hai chữ xoành xoạch và soàn soạt như vậy nếu không có một hôm bạn tôi tới chơi.

Anh ta là phóng viên của một tuần báo phụ nữ. Hiện nay anh đang viết một thiên phóng sự điều tra xã hội về thời trang, do đó anh ta đến gặp tôi như là gặp một đại biểu trẻ tuổi trong giới nghệ sĩ để trao đổi về đề tài này.

Tất nhiên trước nhà báo, tôi phát biểu rất đúng mực và dè dặt, đồng thời giấu biến mọi chuyện trong nhà. Do đó, chúng tôi dễ dàng đi đến thống nhất với nhau là phải lành mạnh trong ăn mặc, một không có nghĩa là thái quá, là kệch cỡm lố lăng mà phải phù hợp với điều kiện xã hội, kinh tế và phải phù hợp với vóc dáng của mỗi người.

Tôi vừa nói chuyện vừa hi vọng là vợ tôi chiều nay về muộn. May quá, bạn tôi đã đứng lên. Anh ta đang nói những lời cuối cùng:

- Pi-e Các-đanh, nhà tạo mốt số một của thế giới, từng nói: Mốt không phải bỗng nhiên xuất hiện mà nó dựa vào những nhu

cầu của xã hội. Những người tạo một chỉ là những người thể hiện những nhu cầu ấy và biến chúng thành các kiểu mẫu của mình.

Tôi gật gù:

- Trời, câu nói chí lý!

- Vậy mà, anh có biết không, có những người chạy theo một cách mù quáng. Họ chuộng những cái lạ mà không cần biết nó xuất xứ từ đâu và chẳng cần một nhu cầu xã hội nào cả. Mới đây, có cái một xẻ áo đằng sau lưng, anh có biết không?

Tôi hơi giật mình:

- Biết chứ!

- Anh có biết tại sao có cái một đó không? Sau khi điều tra kỹ thì tôi mới biết nguồn gốc là như thế này. Có một tay ca sĩ không biết vì sao mà để rách áo trước khi ra diễn ngoài sân khấu. Áo rách phía sau lưng, không ai phát hiện, kể cả tay ca sĩ kia. Khi diễn, quần chúng thấy mảnh áo may-ô trắng lòi ra chỗ rách của cái áo xanh bên ngoài. Vì anh ca sĩ kia rất nổi tiếng, một số thanh niên trông gà hóa cuốc, tưởng anh ca sĩ này lãng-xê một mới. Thế là, tự nhiên có một một kỳ quặc xuất hiện, lan ra. Và cũng không thiếu gì người nhắm mắt chạy theo. Anh nghĩ có tức cười không?

- Đúng là điên hết cả lũ! - Tôi hùng hổ - Anh là nhà báo, anh phải làm thế nào đả phá những cái vụ ngu ngốc này đi!

Thấy tôi phần nộ và lo lắng cho nếp sống mới một cách nhiệt tình, anh bạn sung sướng bắt tay tôi thật chặt trước khi ra về. Còn tôi thì hú vía, vì hôm nay tôi mặc một cái áo cũ trong khi những áo mới, áo nào cũng bị xẻ lưng.

Nhưng may nhất là anh bạn nhà báo không biết tôi chính là tay ca sĩ bị rách áo bất ngờ do kẽm gai nơi cổng vào của một tụ điểm ca nhạc mọc phải và rồi cũng chính tôi là người cùng với vợ, khoét một cách điên rồ những cái lưng áo của mình để được tiếng văn minh. Nhưng cũng có thể anh ta đã rõ cả mọi chuyện mà giả vờ giả vịt. Biết đâu đó chẳng là một của mấy cha nhà báo?

7. LÀM CHỒNG KHỔ THẬT

Về tới nhà, vừa bước chân qua ngưỡng cửa là tôi bắt gặp vợ tôi đang ngồi chồm hổm lau nhà với miếng giẻ trên tay. Tôi liếc nhìn đồng hồ. Bảy giờ hai mươi.

Tôi cau mặt, không nói không rằng lướt ngang qua cạnh vợ như một cái bóng. Tôi cởi bỏ mũ áo, ngồi vào bàn và với tay cầm lên cuốn sách đang đọc dở, nhưng tôi không tài nào đọc được lấy một chữ. Nỗi bực tức trong lòng cứ mỗi phút một tăng. Hừ, đã nói rồi mà không chịu nghe! Như người ta thường nói, bây giờ là đời sống mới rồi, làm gì còn cái cảnh chồng thì nằm khểnh trên giường vắt chân chữ ngũ đọc sách đọc báo như một ông tướng, trong khi vợ phải nai lưng ra làm việc quần quật suốt ngày như một con mọt chung thân.

Tôi là một thanh niên tiên tiến nên từ lâu tôi đã biết tổng đã là chồng thì cần phải làm gì. Phải yêu thương và cảm thông vợ nè. Phải đỡ đần vợ một tay, phụ giúp vợ làm việc nhà nè. Lại còn phải tạo điều kiện cho vợ rảnh rỗi, khuyến khích giúp đỡ vợ học tập, trau dồi văn hóa, đọc sách đọc báo... Ôi dào, có gì là mới lạ đâu! Chính tôi đã từng phát biểu hàng trăm lần về những điều này trong các buổi hội thảo về gia đình do báo Phụ nữ tổ chức kia mà! Chả thế mà đã một tuần nay tôi đặt ra một cái lịch trong nhà: Từ bảy đến chín giờ tối, vợ tôi được giải phóng khỏi mọi việc vặt vãnh và được tự do thoải mái sinh hoạt văn hoá, đọc sách báo hay xem ti-vi tùy thích, còn tôi, một người chồng mẫu mực, sẽ thay ca cho vợ, cáng đáng hết mọi thứ.

Vậy mà giờ này, đã bảy giờ hai mươi rồi, cô ta còn ngồi hí hục lau nhà, bảo tôi không giận sao được!

- Nè, em có thôi đi không! - Cuối cùng, tôi quát lên.

- Thì để em lau xong đã! Còn chút xíu nữa thôi! - Giọng vợ tôi nhỏ nhẹ.

- Hừ, còn nửa cái nhà mà la chút xíu! Tại sao hồi chiều em không lau lại để tới giờ này?

- Hồi chiều em phải rửa chén.

- Thế trước khi rửa chén thì em làm gì?
- Em giặt đồ.
- Thế trước đó?
- Trước đó thì em phải chữa cái bếp dầu.
- Bếp dầu, bếp dầu! – Tôi cần nhần – Sao em không nhờ anh chữa?

Vợ tôi ngược nhìn tôi với vẻ mặt ngơ ngác:

- Thì em đã nhờ anh mấy lần rồi, anh hứa tới hứa lui mà đâu có chịu làm!

Tôi giặt thót người nhưng kịp thời vớt vát:

- Người ta đã hứa thì ráng mà đợi chờ!

Vợ tôi tiếp tục cầm củi lau nhà, tựa hồ không nghe câu nói ngang phè của tôi. Điều đó làm tôi cảm thấy xấu hổ. Tôi cố lấy lại thể diện bằng cách tiếp tục hạch sách:

- Thế tối hôm qua em làm gì? Em có đọc sách không?
- Không! - Vợ tôi trả lời với giọng biết lỗi.

Tôi cảm thấy hả hê liền lên giọng đắc thắng:

- Đó, thấy chưa! Lỗi là do em hoàn toàn. Bữa nay thì em còn đổ là tại cái này cái kia, chứ còn hôm qua là tự em từ chối quyền lợi của mình. Anh đã tích cực tạo mọi điều kiện cho em trong khi em thì cứ...

- Anh quên rồi! Hôm qua khi em vừa ngồi vào bàn thì anh nhờ em ủi đồ cho anh để sáng nay anh đi họp gì gì đó! - Vợ tôi cắt ngang lời buộc tội say sưa của tôi khiến tôi chưng hửng.

- Nhưng mà tại em! – Tôi quyết không chịu thua - Nếu buổi chiều em ủi đồ giùm anh thì buổi tối anh đâu có nhờ em.

Vợ tôi mỉm cười:

- Anh lại đang trí nữa rồi! Chiều hôm qua, lúc em soạn đồ ra tính ủi thì chính anh nhờ em mượn giùm đôi tất bị gián cản kia mà!

Cuối cùng, tôi đành thở dài rầu rĩ:

- Thôi được! Thế còn hôm kia thì sao? Em có thì giờ xem ti-vi chứ?

- Em có xem.

Tôi bật ngồi thẳng người dậy như một cái lò xo, mặt mày rạng rỡ:

- Ít ra thì cũng phải như vậy chứ! Đó, em thấy chưa! Một khi mà anh đã quyết tạo điều kiện...

Nhưng vợ tôi không để tôi phấn khởi lâu:

- Nhưng em chỉ xem có năm phút rồi phải đi công chuyện.

Tôi nhăn mặt:

- Sao lại đi đứng lung tung như vậy? Giờ đó là giờ em không phải làm một việc gì hết! Anh đã sắp lịch cho em rồi mà!

- Nhưng chính anh lại kêu em chạy tới nhà anh Long lấy cây viết máy anh bỏ quên đằng đó về kia mà. Anh nói nếu không có cây viết thì buổi tối anh không làm việc được.

Lúc đầu tôi tính hỏi tiếp xem những tối hôm kia, hôm kia vợ tôi sử dụng cái khoảng thời gian tự do của mình ra sao nhưng sau khi suy tính lại, tôi cho rằng khôn ngoan nhất là im lặng. Rõ ràng là càng tìm hiểu, vấn đề càng có vẻ rắc rối cho tôi.

- Thôi được - Cuối cùng, tôi quyết định sửa chữa lỗi lầm – Em ngồi vào bàn đọc sách đi, đưa giẻ đây anh lau nốt chỗ còn lại cho.

Vợ tôi đứng dậy, cô ta có vẻ không tin đôi tai của mình:

- Anh lau giùm em thiệt hả?

- Thiệt chứ! – Tôi khẳng định một cách hùng hổ.

Nhưng khi vừa cầm lấy miếng giẻ, tôi liền vội vàng nhét trả vào tay vợ tôi:

- Chết cha, không được! Bây giờ anh phải đọc gấp một tài liệu quan trọng để sáng mai đi báo cáo.

Tôi nhảy bỏ lại bàn trước cặp mắt sửng sốt của vợ tôi.

Vừa lục lọi đóng giấy tờ, tôi vừa nói với vợ, lúc này đã lại ngồi xuống sàn nhà tiếp tục kỳ cọ:

- Em thông cảm cho anh nghe! Em ráng lau cho xong đi rồi đọc sách cũng còn kịp mà! Ài chà, nhưng mà không được! Lau nhà xong em làm ơn khâu giùm cái túi xách cho anh chút, nó bị đứt quai hồi chiều.

Thế đấy, các bạn! Thật là bực mình! Đã một tuần nay, mặc dù tôi quyết tâm tạo mọi điều kiện thuận lợi, vợ tôi cũng chẳng hề rảnh rỗi được chút nào. Cô ta cứ bận rộn suốt ngày. Hể ai mà biết chuyện là bao nhiêu tội vạ lại đổ lên đầu tôi ngay cho mà coi. Mà đâu phải tại tôi là người chồng không biết điều, phải nói là rất biết điều nữa là khác! Thế mới biết làm chồng khổ thật!

1984

8. NGƯỜI TỐT

Nhỏ Diệp vùi mẹ:

- Mẹ ơi, ngày mai đi chợ, mẹ nhớ mua cho con một ký đậu trắng nghe mẹ!

- Để làm gì thế hở con gái? - đề nghị của nhỏ Diệp làm mẹ ngạc nhiên quá. Mẹ nhớ trước nay nhỏ Diệp chưa bao giờ thích thứ đậu này.

Câu trả lời của nhỏ Diệp càng khiến mẹ ngạc nhiên hơn nữa. Nó phụng phịu:

- Chuyện này khó nói lắm, mai mốt rồi mẹ sẽ biết!

Thái độ của nhỏ Diệp làm mẹ thất vọng ghê lắm. Nhưng thấy nó không muốn nói, mẹ cũng chẳng gắng hỏi. Mẹ gật đầu:

- Được rồi! Mẹ sẽ mua cho con!

Thực ra nhỏ Diệp chẳng muốn dẫu mẹ. Trước nay nó không dẫu mẹ điều gì. Nhưng lần này lại khác. Lần này nó mắc cỡ. Chả là hôm qua ở trên lớp nó nghe thầy Nhân kể chuyện. Thầy kể cho học trò nghe chuyện đời xưa. Chuyện về một người tu dưỡng tính tình bằng cách sấm hai chiếc lọ. Mỗi khi làm được một điều tốt, ông bỏ vào chiếc lọ thứ nhất một hạt đậu trắng. Còn khi trót làm một điều không tốt, ông bỏ vào chiếc lọ thứ hai một hạt đậu đen. Lúc đầu, lọ đậu đen nhiều hơn lọ đậu trắng. Nhưng sau một thời gian, hai lọ bằng nhau. Sau một thời gian nữa, lọ đậu trắng nhiều hơn lọ đậu đen. Ngày đó, ông không cần phải bỏ đậu vào lọ nữa. Ông đã trở thành một người tốt. Nhỏ Diệp thích câu chuyện này lắm. Nó thích trở thành người tốt biết bao. Nó không thích bị bà rầy: "Sao cháu cứ ăn vặt để đến bữa lại ngồi nhời cơm cả buổi thế?", bị ba nhắc: "Ngồi vào bàn học bài đi chứ con!", bị anh Quý quạu cộ: "Tao giảng khô cả cổ, sao mắt mũi mày để ở đâu thế?"... Nhỏ Diệp quyết bắt chước nhân vật trong chuyện kể của thầy giáo. Nhưng nó không sấm hai chiếc lọ. Cũng không cần phải có đủ cả đậu trắng lẫn đậu đen. Nhỏ Diệp đặt trên bàn học của mình một chiếc ly. Mỗi khi làm được một điều tốt, nó sẽ bỏ vào đấy một hạt đậu trắng. Lỡ làm điều không tốt, nó lại thò tay vào ly nhặt bớt đi

một hạt. Sau mỗi tuần, nó trút đậu trong ly ra và... đếm. Căn cứ vào số đậu nhiều lên hay ít đi, nó sẽ biết mình đang trở thành người tốt hay kẻ xấu.

Ngay ngày đầu tiên mẹ đem bịch đậu về, buổi chiều nhỏ Diệp đã bỏ vào ly ba hạt. Chẳng là sáng đó, nó được điểm 10 môn ngữ pháp, buổi trưa nó giúp mẹ lau nhà, sau đó lại phụ bà lật rau. Nhỏ Diệp hân hoan ngắm nghía ba hạt đậu trong ly. Tuy chỉ có ba hạt chông chơ thôi, những ngày đầu được như thế là mừng lắm rồi. Chẳng bù với lúc vừa đi học về, đón bịch đậu từ tay mẹ, nó đã phát hoảng khi thấy một ký đậu sao mà nhiều thế. Nó ngỡ như nếu sống đến một trăm tuổi, nó cũng không thể nào làm xong "một ký" điều tốt nổi!

Nhưng đến buổi tối thì niềm vui trong lòng nhỏ Diệp đã vơi mất 2/3. Ăn cơm chiều xong, trong lúc ngồi học bài, chẳng rõ nó hí hoáy thế nào lại đánh gãy mất cây thước mượn của anh Vũ, bị anh Vũ mắng cho một trận. Trước khi đi ngủ, nó còn kịp làm rớt thêm chiếc lọ đựng bột màu của anh Quý xuống đất vỡ tan, bị anh Quý quát tiếp một chập nữa. Thế là ba hạt đậu hồi chiều rớt cuộc chỉ còn có một. Nhỏ Diệp buồn bã bỏ hai hạt đậu vào lại trong bịch rồi cất lên giá sách, bụng an ủi: "Dù sao cũng còn được một điều tốt!".

Nhưng đó là câu chuyện của ngày đầu... tập làm người tốt. Mà ngày đầu tiên, như người ta thường nói, bao giờ cũng khó khăn. Quả nhiên, những ngày tiếp theo số đậu trong ly dần dần nhiều lên từng chút một. Nhỏ Diệp tất nhiên cũng ý tứ hơn từng chút một. Người khác, dù đó là ông bà, ba mẹ hay thầy cô giáo, phán xét mình, dẫu công tâm và nghiêm khắc đến mấy vẫn có lúc thiếu sót. Nhưng nếu chính mình phán xét mình thì không điều gì có thể "qua mắt" mình được. Mình nghĩ gì, mình làm gì, dù bí mật đến mấy thì... mình cũng biết. Nhỏ Diệp hiểu điều đó, vì vậy nó chẳng dám làm những chuyện mà vì chúng, những hạt đậu ở trong ly có thể bị tước mất bất cứ lúc nào. Đậu trong ly ngày một nhiều. Và những lời khen mà nhỏ Diệp nhận được cũng nhiều không kém. Bà nói:

- Cháu Diệp lúc này ngoan ghê! Cháu giúp bà biết bao nhiêu là việc!

Mẹ nói:

- Ủ, tự nhiên giỏi giang hẳn ra!

Ba hài lòng:

- Điểm 10 trong tập cũng nhiều hơn trước!

Anh Vũ và anh Quý đều gật gù:

- Ủ, thấy nó dạo này là lạ thế nào! Trông chừng chặc ra phết!

Được cả nhà khen, nhỏ Diệp vừa thỉnh thích lại vừa ngượng ngập. Nó trốn vào phòng, kéo chiếc ly lại gần và âu yếm ngắm những hạt đậu đang nằm chen chúc bên nhau. Những hạt đậu như cũng đang nhìn lại nó. Những hạt đậu như đang nói: "Chẳng có gì là tự nhiên, phải không bạn Diệp?".

Nhỏ Diệp nghe thấy câu nói đó, hoặc cũng có thể do nó tưởng tượng ra trong đầu, và nó vui vẻ trả lời:

- Đúng rồi, chẳng có gì là tự nhiên cả! Muốn trở thành người tốt cũng cần phải cố gắng. Như mình đang cố gắng để chiếc ly thật đầy. Đẩy đến mức phải sắm thêm những chiếc ly khác nữa!

Mơ ước của nhỏ Diệp đẹp đẽ và đáng yêu biết bao! Chỉ tiếc rằng ngoài nó ra, không một ai hay biết. Anh Quý của nó càng không biết.

Vì vậy, một hôm nhỏ Diệp vừa chơi nhà bạn về, Quý ròm đã tíu tít khoe:

- Lát ăn cơm tối xong, tao sẽ đãi mày món này tuyệt lắm!

- Món gì thế? Kẹo dừa phải không?

- Kẹo dừa thì nói làm gì? - Quý ròm "xì" một tiếng - Món này hấp dẫn hơn nhiều!

Nhỏ Diệp tò mò:

- Thế đó là món gì?

- Chè.

- Chè gì vậy?

Quý ròm hươ tay:

- Chè đậu trắng.

- Tưởng gì! - nhỏ Diệp rùn vai - Em đâu có ăn được chè đậu trắng. Em thích chè đậu xanh cơ!

- Mày ngốc quá! - Quý ròm bĩu môi - Chè đậu trắng ngon hơn chè đậu xanh gấp tỷ lần!

Bị ông anh chê ngốc, nhỏ Diệp tức lắm. Nhưng nó chưa kịp phản ứng, bỗng nhớ tới một chuyện, mặt liền xanh xám:

- Chết rồi! Đậu trắng ở đâu ra vậy?

Quý ròm cười hì hì:

- Ở trong phòng học chứ đâu! Tao thấy mày nhét nguyên một bịch to tướng trên giá sách, lại đựng trong ly nữa, tao liền trút hết ra đem cho bà nấu chè!

- Trời đất! Đậu của em sao anh lại đem nấu chè! - Miệng nhỏ Diệp mếu xệch, còn mắt thì bắt đầu ngân ngấn nước.

- Đậu không dùng nấu chè chứ dùng để làm gì! - Quý ròm hừ mũi - Chẳng lẽ để cho mốc meo hết hay sao?

- Không biết! Em không biết! - nhỏ Diệp giãy nảy - Anh muốn ăn chè thì mua đậu về nấu ăn, ai bảo anh lấy đậu của em!

Nghĩ đến bao nhiêu công sức bỏ ra những ngày qua giờ trở thành công cốc, bao nhiêu "điều tốt" nâng niu gom góp được cả tháng nay bị ông anh đem trút hết vào nồi chè, nhỏ Diệp nghe ngực tức nghẹn. Nó lắp bắp:

- Tại anh hết! Em... em...

Nhỏ Diệp hít vào một hơi, chuẩn bị bù lu bù loa bắt đền ông anh nhanh nhẩu đoảng. Nhưng đến phút chót, không hiểu sao nó bỗng nín thinh. Quý ròm sợ nhất trò ăn vạ của nhỏ em. Thấy nhỏ Diệp làm âm, nó mắt la mày lém, bụng rối như tơ.

Nhưng rồi chờ hoài vẫn chưa thấy nhỏ em "khai hỏa", nó lo lắng hỏi:

- "Em" sao?

- Chả sao cả! - nhỏ Diệp đưa tay quẹt nước mắt, đáp bằng giọng sụt sịt - Em... em chỉ muốn nói nếu anh lỡ nấu chè rồi thì thôi. Em sẽ mua lại bịch đậu khác. Sự thay đổi thái độ đột ngột của nhỏ em khiến Quý ròm ngơ ngác:

- Mày nói thật đấy chứ?

- Thật.

- Mày không bắt đền tao nữa chứ?

- Không. Em không bắt đền nữa.

Quý ròm thở phào. Rồi tò mò hỏi:

- Thế mày cất bạch đậu trong phòng làm gì vậy?

Nhỏ Diệp nhoẻn miệng cười:

- Chẳng làm gì cả! Chơi vậy thôi!

Quý ròm bán tín bán nghi. Nhưng nó không hỏi tới, chỉ nói:

- Lạ thật đấy! Chả ai lại chơi với những hạt đậu như mày cả!

Dĩ nhiên là Quý ròm nói đúng. Chỉ có điều nó không biết là nó nói đúng thôi. Nhỏ Diệp đâu có dùng những hạt đậu trắng kia làm trò chơi. Nó đang bắt chước nhân vật trong câu chuyện thầy giáo kể. Nó đang tập làm người tốt. Nếu không thế, lúc đang chuẩn bị ăn vạ ông anh, nó đã không ngừng bật giữa chừng. Chỉ vì lúc đó nó sực nhớ ra một người tốt thì đâu có làm như vậy. Một người tốt bao giờ cũng bao dung, cũng biết tha thứ và biết nói: "Lỡ rồi thì thôi! Em sẽ mua lại bạch đậu khác!".

Tất nhiên lần này "người tốt" sẽ cẩn thận hơn, sẽ tìm chỗ kín đáo dấu kỹ bạch đậu, sẽ không để cho "anh của người tốt" đem trút hết vào nồi như trước.

1985

9. NÓI MỘT ĐƯỜNG

- Nè cậu, cậu hãy làm ơn bảo cho mình biết, khi gia đình có chuyện xung đột mình phải tự kiểm chế như thế nào?

Một anh bạn mang bộ mặt tím bầm đến gặp tôi và hỏi. Chẳng là anh ta biết tôi vốn nổi tiếng là một chuyên gia về chuyện gia đình và hiện nay đang viết một cuốn sách về cuộc sống lứa đôi. Gò má trái sưng vù khiến bộ mặt anh ta nom thật thảm hại. Hình ảnh đó làm tôi vừa ngạc nhiên vừa buồn cười nhưng tôi cố dần lòng.

- Chuyện thế nào mà lại đến nông nổi này? - Tôi hỏi với vẻ nghiêm chỉnh.

- Có gì đâu! - Bạn tôi vò đầu, cái đầu dường như cũng chưa kịp nằm ngay ngắn trên cổ - Đầu đuôi cũng tại thằng bé nhà tôi. Chẳng hiểu vợ tôi trông nó như thế nào mà lại để nó bôi bẩn cả cuốn sổ công tác của tôi. Khi phát giác ra, tôi quát âm lên. Nếu lúc đó vợ tôi biết điều im lặng đi cho thì chẳng sao. Đằng này, cô ta lại bướng, gân cổ cãi lại. Thế là đâm ra to chuyện. Đến khi cô ta bảo tôi là hạng người vô trách nhiệm, suốt ngày cứ chúi mũi đọc sách, chẳng biết phụ vợ một tay thì tôi đâm cáu. Mặc dù những điều cô ta nói là có thật nhưng ai lại đi bảo thẳng vào mặt chồng mình vậy bao giờ. Thiếu gì cách tế nhị hơn. Có thể cô ta nhún qua ai đó, hoặc là cô ta viết thư bỏ vào túi áo tôi lúc tôi ngủ, đằng nào tôi chẳng đọc được. Thế là đang cơn giận, tôi ném thẳng vào lưng cô ta...

- Dao à? - Tôi rùng mình.

- Ném dao có mà chết! - Bạn tôi rụt cổ - ở đây là cây thước kẻ. Sắn cây thước kẻ trên bàn, tôi chộp lấy ném luôn.

- Anh ném vào lưng cô ta mà sao gò má anh lại sưng?

Bạn tôi nhăn mặt:

- Anh đừng có giả bộ trở mặt ra như thế! Để tôi kể nốt cho mà nghe! Tôi ném cây thước vào lưng cô ta một cái "bộp". Chẳng là lúc ấy cô ta đang lật rau và ngồi quay lưng lại phía tôi. Khi cây thước rơi xuống đất, cô ta nhặt lên ném ngược lại đằng sau và nói :

"Chả cần cây thước của anh tôi cũng lật rau được". Tất nhiên là cô ta không cố ý ném tôi, bởi vì cô ta không quay đầu lại. Cô ta làm như vậy để cho hả tức thôi. Không ngờ cánh tay cô ta khỏe như cánh tay của vận động viên ném đĩa. Cây thước bay vèo như đạn xẹt, lại cứ nhằm mặt tôi mà lao tới. Trong tình huống ngàn cân treo sợi tóc ấy, tôi chỉ còn cách nhắm nghiền mắt lại và niệm Phật. "Bốp" một cái, tôi nghe nhói trên mặt và thế là... mọi sự như thế này đây!

Bạn tôi kết thúc câu chuyện bằng cách xoa tay lên gò má. Còn tôi thì cười sặc sụa.

- Tất cả là tại cậu thôi! - Tôi nói, sau khi lấy lại vẻ nghiêm trang - Nếu mình là cậu, khi phát hiện ra cuốn sổ bị bôi bẩn, mình sẽ im lặng.

- Im lặng mà chịu được à? - Bạn tôi phản đối.

Tôi gật đầu:

- Đúng! Phải im lặng cho đến chừng nào cơn giận qua đi. Khi đã bình tĩnh, mình mới nói chuyện với vợ, lúc ấy đầu óc sáng suốt hơn và lời nói cũng có tác dụng hơn. Tục ngữ có câu "no mất ngon, giận mất khôn" mà ! Đó là chưa kể sự nóng nảy thường dẫn con người ta đến vực thẳm của sự sai lầm. Hành động của cậu đối với vợ là hành động vũ phu. Không ai đánh phụ nữ dù chỉ bằng một cành hoa. Huống chi đó lại là vợ mình.

Bạn tôi gật gù tỏ vẻ hiểu ra, nhưng anh ta lại hỏi:

- Nhưng giả dụ mình không dẫn được cơn giận thì sao?

- Thì tốt nhất cậu lĩnh đi chỗ khác, đừng giáp mặt vợ. Nếu trong nhà chật chội thì cậu téch ra phố, đi lang thang đâu đó chờ cho nổi bực dọc lắng xuống rồi hẵng quay về.

Đến đây thì bạn tôi không còn thắc mắc gì nữa. Anh ta siết chặt tay tôi, cảm ơn rồi bỏ đi với vẻ phấn khởi.

*
* *

Một tháng sau, gặp lại, anh ta hí hửng khoe với tôi:

- Mình đã làm theo lời cậu và kết quả tốt đẹp không thể tưởng tượng. Vợ chồng mình lúc này sống rất hòa thuận. Anh ta còn kể thêm:

- Mình còn phát hiện ra nước lạnh ngoài những công dụng đã biết còn có một đóng góp rất lớn trong việc bảo vệ hạnh phúc gia đình.

- Cậu té nước vào mặt vợ à? - Tôi đùa.

Bạn tôi cười:

- Mỗi khi có chuyện bực dọc trong nhà, mình bỏ đi tắm. Tắm xong, nhiệt độ trong đầu hạ xuống ngay.

Lần này anh ta gặp tôi chỉ để thông báo như thế, những dấu hiệu khả quan trong cuộc sống gia đình. Khi chia tay, một lần nữa, anh ta lại cảm ơn tôi.

Sau cuộc gặp gỡ thú vị này, tôi về nhà với ý định viết một truyện ngắn về câu chuyện của bạn tôi. Nhưng khi ngồi vào bàn, tôi phát hiện ra xấp giấy trắng đã biến mất. Rõ ràng hồi sáng, tôi để ở trên bàn, lại dần dờn máy đánh chữ hằn hoi. Tôi lục tung các ngăn kéo nhng cũng chẳng thấy đâu. Thật là quái quỷ!

Có tiếng dao thót lạch cạch ở sau nhà. Hẳn là vợ tôi đang làm bếp.

- Này, em có thấy xấp giấy của anh ở đâu không? - Tôi hỏi vọng xuống.

- Em không biết. - Tiếng vợ tôi vọng lên.

Câu trả lời thản nhiên của vợ khiến tôi nhăn nhó:

- Sao lại không biết? Anh để ngay trên bàn kia mà.

Tiếng vợ tôi xen lẫn tiếng dao thót:

- Sáng giờ em không để ý. Anh tìm kỹ lại coi.

- Anh đã bới cả nhà lên rồi còn gì. - Vừa nói tôi vừa đi xuống bếp - Sáng giờ mắt em để đâu mà không biết?

Vợ tôi nhăm nhắng:

- Sáng giờ em đi chợ chợ đâu có đi chơi như anh.

- Ai bảo cô là tôi đi chơi? - Tôi nổi nóng - Tôi đi công việc. Cô đừng có ăn nói hồ đồ!

- Hừ, công việc! Ngồi quán cà phê cho đã rồi về nhà quất tháo om sòm.

Tôi bắt đầu to tiếng:

- Cô cấm tôi uống cà phê hả? Đồ đặc trong nhà biến đi đâu, cô cũng chẳng biết, vậy mà tôi quất cô không được hả?

- Không được.

Tôi tím mặt:

- Được! Nghìn lần được! Không những quất mà tôi còn...

- Còn gì? - Vợ tôi quay ngoắc lại:

- Gõ lên đầu cô chứ gì!

- Tôi thách anh đó! - Vợ tôi vênh mặt.

Bị chạm nọc, một cơn phẫn nộ điên cuồng cuộn lên trong lòng tôi. Hoàn toàn mất hết tự chủ, tôi vung tay giáng cho vợ một quả. Cú đánh của tôi mạnh đến nỗi nếu trúng đích có thể khiến cho đối phương thủng sọ như chơi. Trong một thoáng, tôi hiểu ra điều nghiêm trọng đó nhưng không làm sao rút tay lại kịp. Nhưng vợ tôi là người không thích chết lãng xẹt. Bằng phản xạ tự nhiên cô ta đưa tay lên ôm đầu. Ác một cái là bàn tay cô ta còn cầm chặt con dao. Cổ tay tôi va phải sống dao đánh "rộp" một cái và ngay lập tức, nhà cửa, đồ vật đều quay tròn quanh ông chủ của chúng.

Khoảng ba ngày sau, tức là vào thời điểm không thích hợp nhất, bạn tôi lại đến tìm tôi. Nhưng anh ta chưa kịp khoe với tôi những khám phá mới mẻ về phương pháp bảo vệ hạnh phúc gia đình thì đã giương mắt lên nhìn cánh tay bị băng kín mít và đang treo lủng lẳng trên cổ của tôi.

- Sao lại ra nông nổi này? Cậu bị đụng xe à?

Tôi lắc đầu và kéo anh ta ra một chỗ vắng, thì thầm hỏi:

- Nè cậu, cậu hãy làm ơn bảo cho mình biết, khi gia đình có chuyện xung đột mình phải tự kiểm chế như thế nào?

10. TÔI TRỞ THÀNH NGƯỜI NỘI TRỢ ĐẢM ĐANG NHƯ THẾ NÀO?

Mỗi người vợ đều nên ồm một lần trong đời!

Nếu các bà, các cô bảo tôi cho họ một lời khuyên về cuộc sống gia đình thì câu đầu tiên tôi nghĩ tới sẽ là như vậy. Các bạn đừng có vội trách tôi, chẳng phải là tôi nói điều xúi quẩy đâu. Có tài thánh tôi cũng đừng hòng nghĩ ra được một câu châm ngôn như vậy. Phải nhờ có dịp may nghìn năm một thuở tôi mới phát hiện ra chân lý đó. Chả là vợ tôi ồm. Đối với tôi, đó là một điều bất ngờ ngoài sức tưởng tượng. Khi tôi quyết định lấy vợ, tôi không bao giờ nghĩ rằng đến một ngày nào đó vợ tôi sẽ ồm. Tôi cứ đinh ninh đã là vợ thì không thể ồm được. Thế mà điều đó lại xảy ra, thật là kỳ dị. Cô ta nằm trên giường, đầu nóng sốt, miệng rên hừ hừ và bất hạnh cho tôi nhất là, tay chân không động cựa nổi. Tôi đã quen nhìn thấy vợ tôi làm việc quần quật suốt ngày đến nỗi bây giờ thấy cô ta bạc nhược đợi chồng nâng đầu dậy kê cốc nước vào miệng, thật tôi chẳng làm sao tin được. Nhưng rồi tôi buộc phải tin, bởi vì từ hôm đó cả một núi công việc đổ lên đầu tôi và tôi bị đè bẹp dưới đó hệt như Tôn Ngộ Không bị đè bẹp dưới năm ngón tay Phật Như Lai vậy, đổ có mà nhúc nhích được một li.

Đi chợ, nấu ăn, giặt giũ, dọn dẹp nhà cửa... khi mó tay vào việc, tôi kinh hãi nhận ra rằng đó là những thứ hắc ám nhất mà số phận dành cho tôi, những thứ mà người trần mắt thịt như tôi không thể nào thực hiện nổi trong một ngày. Đó là chưa kể công tác nào cũng có khía cạnh chuyên môn phức tạp của nó. Trước khi xách giỏ ra chợ, tôi phải đứng nghiêm trước giường vợ, đóng tai lên nghe vợ lên lớp.

- Anh biết cách phân biệt cá tươi với cá ươn chưa?

- Chưa! - Tôi xấu hổ thú nhận.

- Mua cá, anh phải sờ nó, đừng sợ dơ tay. Hề cá cứng là cá tươi, cá mềm là cá ươn. Anh phải lật mang cá lên coi, nếu mang đỏ là tươi, mang tái là ươn. Lại phải coi mắt nó nữa. Mắt trong là cá tươi, đừng mua những con mắt đục. Anh nhớ nổi không?

- Nổi chó!

Tôi trả lời vợ và hùng hổ bước ra cửa. Cứng là tươi, mềm là ươn, đỏ tươi, tái ươn, trong tươi, đục ươn... Dọc đường đến chợ, tôi lẩm nhẩm những chỉ dẫn đó trong miệng không một phút dây lơ là, hết như hồi nhỏ học bản cửu chương vậy. Và cũng như những học trò gương mẫu, gặp hàng cá nào, tôi cũng xông vào, cầm lấy từng con cá một, bóp lấy bóp để. Tôi vận dụng bài học hăng hái tới nỗi các bà hàng cá phải la nặng lên, thậm chí có người gạt phăng tôi ra. Nhưng tôi không thối chí, tôi nghĩ trước đây vợ tôi hẳn cũng chịu đựng những gian nan vất vả như vậy, lẽ nào tôi không vươn lên cho ngang tầm cô ta. Chưa hết, khi rảo qua rảo lại dọc chợ, tôi ngấm nhìn hàng trăm đôi mắt cá, chăm chú nồng nàn còn hơn là nhìn vào mắt vợ (lúc chưa cưới). Nhưng bất chấp tình cảm tốt đẹp của tôi, chúng thi nhau dương những đôi mắt đục lên. Đục là ươn, tôi tặc lưỡi và thất thủ bước ra khỏi chợ.

- Cá đâu?

Vợ tôi ngạc nhiên khi thấy tôi xách giỏ không về nhà.

- Không có tươi. - Tôi rầu rĩ đáp.

- Thật không? - Vợ tôi nghi ngờ.

- Thật mà! - Tôi nhấn nhó - Em đã dặn anh cứng là tươi, mềm là ươn, đỏ là tươi, tái là...

- Thôi, thôi, em biết rồi! Nhưng chả lẽ cả chợ lại không có một con cá tươi?

Tôi gạt đầu quả quyết:

- Không có ! Anh đã phân tích kỹ từng trường hợp một. Có con mình cứng nhưng mang lại tái, có con mình cứng, mang đỏ thì mắt lại bể...

- Trời ơi! - Vợ tôi thở dài - Cá tươi đó, ông ơi là ông! Người ta lật tới lật lui thì mắt nó bể, cái đó thì ăn nhằm gì!

Trưa đó, tôi ăn cơm với nước tương. Nước tương ngon dễ sợ - Tôi nhủ bụng - Trong hay đục gì cũng vậy thôi.

Nhưng rồi ngày hôm sau tôi cũng mua được cá, mà lại cá ngon. Chả gì thì tôi cũng không phải là người chồng đần độn. Cứ theo cái đà đó, với thời gian và sự chăm chỉ, khả năng chợ búa của tôi cũng được nâng lên rõ rệt. Mua cá lóc, tôi biết phải mua kèm thêm me, cà chua, giá, bạc hà để nấu một nồi canh chua. Canh

khoai mỡ thì phải có tép, tiêu, ngò om, hành lá. Còn rau càng cua bao giờ cũng đi chung với giấm, trứng vịt, dầu ăn, cà chua, củ hành. Và nhiều nữa. Nhưng con người ta không thể ăn tươi nuốt sống mọi thứ mua ở chợ về. Thế là lại phải nhóm bếp. Vất vả không thua gì Prô-mê-tê, tôi chỉ nhìn thấy ngọn lửa sau khi đã quạt lò đến chảy nước mắt. Nhờ đó mà tôi đoán ra thành ngữ Đổ mồ hôi sôi nước mắt không phải xuất phát từ giới trí thức mà bắt nguồn từ những bà nội trợ.

Tuy nhiên nhóm lửa chỉ là chuyện vặt. Những phức tạp của nấu nướng không phải bắt đầu từ đó. Thấy tôi chuẩn bị kho cá, vợ tôi bảo:

- Trước tiên anh phải thắng nước màu.
- Nước màu ở đâu mà thắng? - Tôi trố mắt.
- Ở trong đường chớ đâu! Anh cho một tí đường vào chảo và đổ một tí nước, chờ cho nó đen kẹo lại rồi đổ ít nước nữa.

Sau đó tôi lại phải nhắc chảo xuống, cho nước mắm, gia vị và cá vào, đợi ít phút cho cá ngấm mọi thứ rồi lại bắc lên bếp. Thật là rối rắm! Lại còn phải nêm nếm, lại còn phải để lửa cháy riu riu... Hôm đầu tiên tôi trố tài, món cá trông đến tội nghiệp, canh chẳng ra canh mà kho chẳng ra kho, lỡ ăn vào miệng chẳng muốn nuốt tí nào! Nhưng đó là những ngày đầu kia, chứ còn sau đó thì thật là tuyệt. Chẳng lẽ mình lại tự khen chứ thật ra tôi có cảm giác mình nấu nướng còn khéo hơn cả vợ. Tôi chẳng nói quá lời đâu, hôm nào các bạn tới chơi nhà tôi thì biết. Chả là ngoài những kinh nghiệm vợ truyền đạt ra, trong thời gian đó tôi còn tìm đọc các loại sách dạy nấu nướng và hàng trăm công việc nội khác để nâng cao tay nghề.

Chuyện giặt giũ cũng vậy, thoát đầu tôi làm ăn chả ra làm sao, cứ bị vợ cầm nhần hoài, nào là:

- Sao anh lại ngâm xà bông ngay vậy? Phải xả qua nước một lần đã chứ!

Hoặc:

- Trời ơi ! Ai lại đi ngâm chung quần đỏ với áo trắng bao giờ! Cái áo đỏ lôm cả rồi, anh thấy chưa?

Nhưng càng ngày vợ tôi càng tỏ ra hài lòng trước sự tiến bộ vượt bậc của tôi. Thậm chí có nhiều trường hợp, tôi khiến cô ta

phải ngạc nhiên. Tôi biết nhúng vải in hoa vào nước pha dấm trước khi giặt để giữ màu vải. Tôi biết dùng nước chanh để tẩy vết trà, dùng nước tro tẩy bột cà ri. Mới đây, tôi đã dùng nước pha dung dịch Bisunfic Natri để tẩy mủ măng cụt trên chiếc áo đẹp nhất của cô ta. Dưới bàn tay kỳ ảo của tôi, chiếc áo tưởng đã đời đời hoen ố lại phục hồi nhan sắc cũ. Điều đó dù nằm mơ, vợ tôi cũng không thể tưởng tượng nổi. Từ khi nắm được bí quyết của việc nội trợ, tôi thấy nó không còn đáng chán nữa mà ngược lại, ngày càng trở nên lý thú. Nhưng rồi mọi sự đột ngột chấm dứt, cũng như khi nó bắt đầu. Vợ tôi hết ồm. Và tất nhiên, không thể khác được, tôi bàn giao lại nhà bếp cho cô ta. Thật lạ lùng, kể từ giây phút đó, tôi cảm thấy buồn bã như người bị tước hết quyền hành, bị đuổi việc. Nói của đáng tội chứ trong thâm tâm tôi mong cho vợ tôi ồm trở lại. Tôi rơi vào một trạng thái chán nản và bức bối khó tả. Nỗi bức dọc càng tăng lên khi món ốc vợ tôi mua về ngay hôm tôi bàn giao chẳng ra làm sao.

- Em mua phải ốc chết rồi! - Tôi nhăn mặt ngay trong bữa ăn
- Mua ốc, phải thả vào nước, ốc nổi là ốc chết. Lần sau, nhớ chọn con ốc nào có miệng ấp đầy, không lõm mà mua.

Hôm sau tôi lại khó chịu vì món tôm:

- Lựa tôm phải lựa con vỏ cứng, màu xám xanh, thịt chắc mà trong! Ai lại mua ba thứ tôm như thế này!

Ngay cả trứng vịt mà cô ta cũng mua nhầm.

- Thả trứng vào nước, trứng tằm tằm thì nổi lưng chừng, nếu trứng để từ hai đến bốn ngày thì nó nằm thẳng đứng, còn trứng để lâu gần cả tuần thì nổi xấp xỉ mặt nước, để lâu cả tháng thì nó nằm ngang...

- Ở ngoài chợ, nước đâu sẵn mà thử! - Vợ tôi chống chế.

Tôi nhún vai:

- Không có nước thì lắc nhẹ quả trứng trên tay. Trứng tốt dù có lắc mấy nó cũng không ọc ạch. Không muốn dùng tay thì dùng mũi: trứng tốt không có mùi. Không muốn dùng mũi thì dùng mắt: trứng tốt có vỏ ngoài láng và sạch tự nhiên không phải do rửa nước. Hừ, thiếu gì cách!

Lần này thì vợ tôi hết dám hó hé, cô ta cúi đầu lặng lẽ nghe tôi lên lớp. Thật mới có một tháng mà mọi thứ đảo lộn quá thể! Bây giờ, hằng ngày trước khi đi chợ, vợ tôi đều đứng nghiêm trước

mặt tôi, chờ tôi dọn dồ. Nhưng như vậy mà nào có yên. Bao giờ cũng mua nhầm một món gì đó khiến tôi nhăn nhó. Rốt cuộc, không dùng được, tôi đành phải bàn với vợ:

- Thôi từ rày về sau, anh sẽ chịu trách nhiệm đi chợ, em chỉ lo nấu nướng thôi. Đồng ý không?

Tất nhiên là vợ tôi đồng ý cả hai tay. Còn tôi thì từ hôm đó, sau giờ tan sở lại vội vã đi qua chợ, lòng hồi hộp một cách vui sướng.

Nhưng được cái này thì mất cái kia. Đúng như người ta nói, chả có hạnh phúc nào là trọn vẹn cả. Mỗi lần đi chợ về, thấy vợ ngồi lui cui nhóm bếp cả buổi, tôi bắt ngứa con mắt:

- Sao không lấy củi dầu mà môi?

- Hết rồi.

- Vậy thì lấy muối rải lên!

- Chi vậy? -Vợ tôi kinh ngạc.

Tôi thở ra:

- Vậy mà cũng không biết! Có muối, than mới mau bắt lửa và cháy đều hơn. Lửa cháy đều thì canh lại mặn.

- Sao mặn vậy?

- Tại em lỡ tay bỏ muối nhiều.

- Sao không cắt một lát khoai tây bỏ vào?

Vợ tôi ngạc nhiên - Dạo này cô ta luôn luôn ngạc nhiên trước tôi:

- Em nấu canh cải chứ đâu nấu canh khoai tây?

Tôi gõ đũa xuống mâm:

- Em ngốc quá! Bỏ khoai tây vào, canh sẽ bớt mặn. Khoai tây hút muối.

Một tuần sau, tôi lại ăn một bữa cơm khô. Thật ra, dạo còn làm đầu bếp, thỉnh thoảng tôi cũng gặp phải trường hợp khốn đốn như thế này. Nhưng khuyết điểm là chuyện không thể tránh được, vấn đề là phải biết sửa chữa nó. Tôi hạch vợ:

- Em có biết trong những tình huống như thế này, người ta phải bỏ vào nồi một cục than không?

- Ai chẳng biết, nhưng nhà mình hết than rồi. Mấy hôm nay em nấu bếp dầu.

- Không có than thì vào vài lá trà tươi cũng được.

- Trong nhà làm gì có trà tươi, anh nói lạ!

Tôi khịt mũi:

- Vậy thì lấy đũa đâm vào nồi cơm, đâm tận đáy chừng vài chục lỗ, cơm sẽ bay mùi khê. Đơn giản vậy thôi!

Đơn giản thật! Nhưng để nhớ hàng trăm điều đơn giản như vậy thì quả thực là phức tạp. Tôi không biết đến chừng nào thì tôi mới truyền hết những hiểu biết của mình cho vợ trong khi đó ngày nào tôi cũng cảm thấy không vừa ý về các món ăn trên bàn, không món này thì món khác. Thật quái quỷ, trước đây có bao giờ tôi khó tính như vậy đâu. Mọi sự đều bắt đầu từ cái tháng chết tiệt kia. Cuối cùng, tôi đành chọn phương án tối ưu nhất:

- Có lẽ em nên giao việc nấu nướng cho anh. Em để thì giờ làm chuyện khác. Thế là tôi thu tóm gần hết quyền hành trong nhà. Vợ tôi chỉ còn mỗi việc giặt giũ vậy mà cô ta nào có làm cho ra hồn. Nhìn cảnh cô ta giặt mền thật là một cực hình đối với tôi. Tôi cứ phải nhắc nhở chăm chăm:

- Đừng có xoắn cái mền len vậy, hỏng hết bây giờ!

- Giăng hai sợi dây song song mà phơi! Phơi như em chừng nào nó mới khô nổi!

Đến khi cô ta giặt chiếc áo nhung xanh thì tôi không chỉ ngồi nhắc nhở chăm chăm mà vội dành ngay lấy:

- Thứ vải này không giặt theo kiểu thông thường được đâu! Muốn nó giữ màu và mượt như mới phải pha bia vào nước mà giặt.

Tôi chạy đi mua một chai bia, đổ một nửa vào thau nước, một nửa vào miệng.

Vợ tôi ngồi châu rìa, nhìn chồng giặt giũ với vẻ khâm phục pha lẫn ghen tị. Nhưng tôi chẳng màng đến cô ta. Kể từ giây phút đó, tôi kiên quyết đẩy vợ ra khỏi mảnh đất phòng ngủ cuối cùng. Chiếc thau nhôm, bàn chải, thùng bột giặt từ nay sẽ nằm dưới sự quản lý của tôi.

Khi tôi tuyên bố ý định độc đoán đó, vợ tôi đã gạt đầu một cách vui vẻ. Như những người vợ tuyệt vời khác, cô ta hiểu rằng

điều đó hoàn toàn hợp với lẽ tự nhiên. Cũng nhờ vậy mà tôi không còn cầu mong cho vợ bị ốm nữa. Tôi đã thực sự ngập đầu vào việc chợ búa, bếp núc, giặt giũ, luôn luôn mệt bở hơi tai và luôn luôn thích thú tìm những bí quyết mới. Còn vợ tôi, thật tội nghiệp! Từ đó đến nay, cô ta cứ đi lang thang hết rạp hát này đến rạp hát khác. Về nhà thì chỉ biết ngồi vào bàn ăn, đọc sách hoặc xem tivi, chẳng có một niềm vui lao động nào. Chỉ đến ngày 8/3 hàng năm, cô ta mới được hưởng vai trò người nội trợ của tôi.

Còn tôi, trong những khoảnh khắc rảnh rỗi đó, khi thì tôi đi dự cuộc thi nữ công gia chánh do hội phụ nữ tổ chức, khi thì ngồi ở nhà tập viết văn vậy.

11. TI-VI, TỬ LẠNH HAY CÁT-XÉT?

Lần đầu tiên trong đời, tôi mua một tấm vé số. Tôi liền đem khoe với vợ tôi. Nhưng tôi thất vọng ngay. Cô ta liếc tấm vé số trên tay tôi bằng nửa con mắt:

- Anh toàn là mơ với mộng. Dễ gì trúng số mà ham!

- Biết đâu!

- Hừ - vợ tôi khoát tay - Đừng có mà nhảm nhí ! Bộ hết thứ mua rồi hay sao mà mua vé số?

Tôi cười cầu tài:

- Em đừng có nói vậy chứ. Kỳ này mà trúng mười ngàn là anh mua một cái cát-xét liền.

Vợ tôi trợn mắt:

- Cái gì ? Cát-xét hả ? Anh có điên không?

- Sao lại điên! Có cát-xét, tối nằm nghe nhạc cũng khoái lắm chứ bộ!

- Nhạc với lại họa! - Vợ tôi xì một tiếng - Anh toàn là sống trên mây! Thệt thiù đến nơi rồi kia kìa!

Tôi ngơ ngác:

- Thệt thiù thì có dính gì đến cát-xét?

- Sao lại không dính dáng? Thệt thiù thì có nghĩa là đẹp cái cát-xét của anh qua một bên, để tiền mua một cái tử lạnh.

Tôi vò đầu:

- Trời ơi, em thì suốt ngày cứ tử lạnh với tử liếc! Con người ta sống đâu chỉ toàn vật chất!

- Xí! vậy chứ anh sống bằng cái gì?

Tôi tặc lưỡi:

- Thì tất nhiên là sống bằng vật chất rồi. Nhưng con người ta cũng cần phải nghe nhạc nữa chứ!

Vợ tôi vừa nói vừa goe nguẩy đi xuống bếp:

- Được rồi, anh cứ ở đó mà nghe nhạc! Chiều nay tôi cho anh ăn thịt thiu cho biết tay!

- Nè, nè! Đừng có mà chơi ác như thế! - Tôi chồm người về phía vợ tôi - Con người ta cũng cần phải ăn uống cho đàn ông chớ!

Vợ tôi cười đắc thắng, bộ mặt nom gian ác dễ sợ:

- Vậy thì dẹp cái cát-xét của anh đi!

Bị vợ gây sức ép, tôi nổi khùng:

- Anh mà không mua cát-xét thì em cũng đừng hòng sắm tủ lạnh!

- À, à, anh dọa nạt tôi phải không? Trời ơi là trời! Bà con coi chồng với con kìa! - Vợ tôi ôm mặt tru tréo.

- Thôi đừng có mà om sòm lên như thế!

- Anh có bao giờ xuống bếp đâu mà biết cảnh cá ươn, thịt thiu. Anh toàn là ngồi mát ăn bát vàng không hà. - Vợ tôi chỉ chiết.

- Này, này - Tôi xoay người trên ghế - Đừng có mà vu khống nghe cha! Còn cô, cô là nội trợ mà cô không có khoa học gì hết. Nếu mỗi ngày đi chợ một lần thì làm sao thịt thiu được. Cô cứ chơi cái kiểu một ngày đi chợ bảy ngày ăn thì thứ gì mà không thiu không hỏng.

- À, à - Vợ tôi nắm hai tay lại - Bây giờ anh định hành hạ tôi cho đến chết phải không? Anh muốn tôi đi tới đi lui cho mau già mau xấu phải không? Anh hết thương tôi rồi chứ gì! Tôi biết mà! Tôi biết thân phận tôi không bì được với người ta mà! Trời ơi là trời, sao tôi không chết đi cho rảnh nợ nè trời!

Vợ tôi khóc ầm a ầm ức. Tôi nháp nhồm trên ghế như bị kiến đốt:

- Thôi, thôi, anh van em! Đừng có suy diễn bậy bạ. Anh mà có tình ý gì với ai thì anh chết liền tại chỗ cho em coi.

- Anh không có tình ý gì với ai thì tại sao anh không cho em mua tủ lạnh? - Vợ tôi sục sục hỏi.

Tôi gãi đầu:

- Anh không cho em mua hồi nào. Anh chỉ nói là mua cát-xét thì thích hơn thôi!

- Vậy là anh coi trọng cát-xét của anh hơn em chứ gì?

- Bây nào...

Tôi đang lúng túng chưa biết giải thích làm sao thì thằng con tôi ở đâu ngoài sân chạy xộc vào. Tôi liền chộp ngay nó.

- Bây giờ vậy nè - Tôi nói với vợ - Để khỏi lôi thôi, mình hỏi thằng con, hễ nó thích thứ gì thì mình mua thứ đó, em chịu không?

Vợ tôi gật đầu và quay sang đứa con:

- Con nghe má hỏi nè, giữa cát-xét và tủ lạnh con thích mua thứ nào?

Thằng con tôi bặm môi suy nghĩ. Vợ chồng tôi hồi hộp muốn đứng tim, ai cũng hy vọng phần thắng về mình. Một lát sau, con tôi trả lời:

- Con muốn mua tivi

Tôi trợn mắt:

- Tivi? Có ai hỏi tivi đâu!

- Nhưng mà con khoái coi tivi hơn.

Thằng con tôi đúng là thứ cứng đầu. Tôi đang tính quạt cho nó một trận thì vợ tôi lên tiếng:

- Nó nói vậy mà có lý. Dù sao mua tivi còn hơn là mua cát-xét.

Con tôi sáng mắt lên:

- Bộ ba tính mua tivi thiệt hả ba?

Tôi chỉ tấm vé số trên bàn:

- Hễ chiều nay trúng mười ngàn là ba mua tivi cho con liền.

Thằng con tôi chộp lấy tấm vé số. Nó chạy ra cửa:

- Ra-đi-ô mới xổ số nè ba! Để con ra đầu đường dò số dùm ba nghen!

Tôi liếc vợ tôi:

- Nhà mình chật cứng, mua tivi về để đâu bây giờ?

- Thì để trên bàn của anh chớ đâu!

- Trời ơi, bộ em tính giỡn chơi hả? - Tôi la lên - Chỗ người ta ngồi làm việc mà để cái tivi lên thì làm sao?

Vợ tôi nhún vai:

- Chớ không lẽ để tivi dưới đất?

- Thì để trên tủ vậy! - Tôi hiến kế.

- Để trên tủ thì có trời mới coi được.

Tôi dang hai tay thở dài:

- Chớ nhà mình còn chỗ nào nữa đâu!

- Thì cứ để trên bàn của anh - Vợ tôi nói, giọng không đùa chút nào.

- Nay, em đừng có mà chơi xỏ anh. Đó là chỗ anh làm việc, không ai được để thứ gì lên đó. - Tôi nghiêm rắng.

- Làm việc, làm việc! Lúc nào cũng làm việc! Quan trọng gồm!

- Quan trọng chớ sao không! Anh làm việc tối ngày chớ đâu có phải như...

Đang nói, tôi nhanh trí tốp ngay lại. Nhưng vợ tôi đâu có chịu bỏ qua, cô ta găm lên:

- Như ai? Anh nói gì, anh nói lại coi!

Tôi cười giả lả:

- Anh có nói gì đâu!

- Anh đừng có chối! Tôi biết mà, tôi biết anh coi thường tôi mà! Anh thì làm việc, còn tôi thì chỉ là đồ ăn bám chứ gì! Hu hu...

Vợ tôi chạy lại nằm vật lên giường, vừa khóc vừa than thân trách phận.

Tôi bước lại giường, định cúi xuống dỗ dành thì vợ tôi thét lên:

- Đừng có đụng vào con ăn bám này!

Tôi thở dài chạy ra thì đụng thẳng con tôi chạy vào. Nó vừa chạy vừa la:

- Trúng số rồi ba ơi!

Tôi nghe như có một luồng điện chạy qua người:

- Trúng mòi ngàn hả?

- Trúng có hai chục đồng à ba!

Tôi rơi phịch xuống ghế:

- Trúng có hai chục mà la lối om sòm lên! Thôi, ba cho con toàn bộ số tiền đó, con mua cái tivi nhựa về chơi. Còn lát tối con cứ qua nhà bên cạnh coi ké tivi như từ trước tới giờ, đợi khi nào ba trúng...

Tôi khụt khịt mũi, không buồn nói tiếp. Trước cặp mắt ngờ ngác của thằng con, tôi bỏ đi tắm, trong đầu loay hoay nghĩ cách làm lành với vợ.

12. VIÊN NGỌC

Viên ngọc thần ấy mà, cái viên ngọc mà khi ngậm trong miệng ta có thể nghe được tiếng nói của mọi vật, là có thật đấy các bạn ạ, không phải là chuyện bịa đâu! Cũng giống như các bạn, trước đây tôi cứ tưởng đó là chuyện cổ tích, người ta đặt ra cho vui vậy thôi. Ai dè đâu có một hôm tôi nhặt được nó, cái viên ngọc ấy, ở góc vườn nhà tôi. Không biết cái tay đoảng vị nào lại đánh rơi một thứ của quý như thế. Thoạt đầu tôi nghĩ đó là cục kẹo nên khi ngồi vào bàn đọc sách tôi thuận tay cho nó vào miệng. Dè đâu, ngay khi cục kẹo vừa chạm vào đầu lưỡi, tôi bỗng nghe có tiếng nói:

- Nói thật với chú, mặc dù tôi với chú đều là đồ gỗ cả thôi, nhưng tôi sống đã gần này tuổi rồi, tôi đã ở trong cái nhà này suốt mấy chục năm qua, nghe thấy biết bao là chuyện, đó là chưa kể trong bụng tôi chứa toàn là sách vở báo, hẳn tôi phải lịch lãm hơn cái nhà chú chứ!

Tiếng nói vang lên sát bên tai, rõ ràng là phát ra từ cái tủ sát cạnh tôi. Tôi chưa kịp hoàn hồn thì lại nghe một tiếng nói khác, lần này phát ra từ ngay chỗ tôi ngồi:

- Thì nhà bác nói vậy, tôi có dám cãi đâu. Tôi biết phận tôi là cái anh bàn cục mịch, lại sinh sau đẻ muộn...

Sau khi trấn tĩnh, tôi kịp hiểu ra là tủ sách và cái bàn đang trò chuyện và cái vật tôi đang ngậm rõ ràng không phải là cục kẹo. Một cảm giác ngạc nhiên sung sướng tràn ngập cả người tôi. Tất nhiên tôi không dại gì mà không tiếp tục theo dõi câu chuyện.

- Còn về cái ông chủ nhà này thật tôi chưa thấy một ngời thứ hai như thế - cái tủ nói - thật hiếm có!

Đích thị cái tủ đang nói về tôi, mà lại khen tôi là loại người hiếm có nữa chứ. Tai tôi động lên, tim đập loạn.

- Ý bác ra sao tôi chưa rõ! - Cái bàn lên tiếng.

- Thì có gì đâu. Đây là tôi nói về cái tính vô trách nhiệm của ông chủ ấy mà. Ai đời lại có bao nhiêu tiền lương đem tiêu xài hết,

mỗi tháng chỉ đưa vợ chút đỉnh gọi là có. Đã vậy, hôm nào ngồi vào mâm cơm cũng chê ông chê ẹo. Tôi trông sao mà xốn con mắt quá!

Cái tử thấy xốn con mắt bao nhiêu thì tôi thấy sôi trong bụng bấy nhiêu. Sao mà cái lão già này lăm điều thế không biết. Phận mình lo bảo quản mấy cuốn sách còn không xong, để cho ba con gián nó bò khắp các ngăn và ị vãi ra tứ tung, vậy mà lại đi chúm mũi vào chuyện người khác, cứ làm như lỗi đời lăm đấy. Hừ, hôm nào ta róc xương lão ra nhóm bếp, thử xem lão có còn huênh hoang nữa không!

Tôi hầm hè trong bụng và liếc cái tử với một sự ác cảm không giấu giếm.

Cái bàn lại cất giọng phân vân:

- Cứ theo như bác nói thì sự sinh hoạt hằng ngày của cái nhà này hẳn phải thiếu thốn lắm, nhưng tôi thì lại thấy...

- Ấy, ấy! - Cái tử ngắt lời - Để tôi bảo cho chú biết. Sở dĩ cái nhà này cơm còn đủ ăn, áo còn đủ mặc ấy là nhờ một tay bà chủ cả thôi. Bà ấy phải giặt gấu vá vai, mượn đầu này xoay đầu kia, chạy tới chạy lui cứ như chong chóng vậy. Còn anh chồng thì nào có để ý cho, cứ ăm tiền lương tếch đi những đâu đâu, vợ khóc cũng chả hay!

Chà, chà, cái lão già này tinh ra phết chứ chẳng phải chơi! Có khi lão nói đúng cũng nên! Mình thật đoảng... - Tôi buồn rầu nghĩ đến những nỗi vất vả của vợ.

Tháng đó, tôi đưa toàn bộ tiền lương cho vợ, không giữ lại lấy một hào. Và tôi hết sức sung sướng khi đọc trong mắt vợ nỗi ngạc nhiên lạ lắm, cứ như tôi làm một nghĩa cử gì ghê gớm lắm. Tối đó, sau khi ngồi vào bàn và bỏ viên ngọc vào miệng, tôi cực kỳ hân hoan khi nghe thấy những lời nhận xét tốt đẹp của hai thứ đồ gỗ kia. Nhưng niềm vui của tôi chỉ kéo dài đúng một tuần cho đến cái ngày tôi tình cờ nghe thấy đôi giày của tôi và đôi dép của vợ tôi kháo chuyện với nhau. Cũng giống như tính tôi, đôi giày của tôi hề gặp phái nữ là bắt đầu ba hoa:

- Đây, cậu có biết không, ngày hôm nay tớ đi biết bao nhiêu là nơi. Tớ ra xa lộ Biên Hòa này. Tớ tới tận Lái Thiêu nữa đấy. Chao ôi, ở đấy toàn những vườn là vườn, trái cây thì vô khối! Đó là chưa kể tớ còn được đi...

Tôi mỉm cười khi nghe đôi giày của mình kể ra một lô một lốc những nơi chốn tôi thường lui tới, vui chơi cùng bè bạn. Nó có tài kể chuyện thêm mắm thêm muối hệt mình!

Trước câu chuyện phiêu lưu kỳ thú của bạn, đôi dép của vợ tôi không giấu được nỗi tủi thân, nó than vãn với giọng ảm ức:

- Càng nghe chuyện của anh, tôi càng thấy buồn. Anh thì đi đây đi đó, còn tôi suốt ngày cứ thui thủi trong xó bếp, có đi xa lắm thì cũng chỉ ra tới chợ mà thôi. Thật chả bù với hồi trước, tôi được bà chủ cho đi khắp nơi. Khi thì ông chủ dẫn bà chủ đi nghe ca nhạc, lúc thì đi xem phim, lúc thì đi dạo mát, thỉnh thoảng lại ra chơi ngoại ô... ối giời, cái thuở ấy thật là tôi đi bằng thích! Tiếc là mọi sự trôi qua nhanh quá! Bây giờ ông chủ chỉ toàn là đi chơi một mình, chả thèm ngó ngang gì đến cô vợ. Thật tội cho bà ấy. Còn tôi thì chỉ biết nhìn cuộc sống của anh mà ao ước...

Đôi dép nói tới đâu tôi giật mình tới đấy. Chết thật! Chẳng lẽ tôi là một thằng chồng ích kỷ như thế sao?

Ngay lập tức, tôi quyết tâm sửa chữa lỗi lầm:

- Em ạ! Rạp Thăng Long đang chiếu phim hay lắm. Tối nay, anh và em đi xem nghen!

Lần thứ hai trong một tuần, đôi mắt vợ tôi tròn như hai viên bi.

Nhưng mọi chuyện không dừng lại ở đây. Lần này tới lượt chiếc giường ngủ làm khổ tôi. Nó nói với chiếc gối:

- Này cậu, sao người cậu lúc nào cũng ướt đầm như thế kia? Tớ chẳng thấy cậu khô lấy một phút.

- Khô sao được mà khô! - Chiếc gối thở dài - Tối nào bà chủ cũng khóc, mà phải khóc lớn gì cho cam, cứ dụi mặt vào người tôi mà khóc thầm khóc lén. Cứ cái kiểu này, thân tôi chưa nhão ra là may, chứ đừng nói đến chuyện khô với chả khô!

Lại chuyện gì nữa đây? Tôi rùng mình như có ai chích kim vào người.

Cả chiếc giường cũng thức mắc:

- Sao lại thế nhỉ? Tớ thấy dạo này ông chủ quan tâm đến bà chủ nhiều lắm cơ mà!

Chiếc gối tặc lưỡi:

- Thì đã đành là ông chủ có để ý đến vợ mình hơn trước, nhưng không phải là đã quan tâm đến mọi chuyện. Ngay cái chuyện đi ngủ đây này, ông chủ cũng đã làm buồn lòng bà chủ biết bao nhiêu. Hai vợ chồng suốt ngày đâu có ai thấy mặt ai, chỉ có buổi tối trước khi ngủ mới gặp nhau tí tẹo. Thế mà ông chủ sau khi chui vào giường, lót gối dưới đầu xong, lại mở tờ báo ra, chúi mũi đọc, đọc mê đọc mải, chẳng hề để ý đến bà vợ nằm cạnh đang chực chờ trò chuyện với chồng. Đọc kỳ đến mỗi mắt, thò tay bật công tắc đánh tách một cái, thế là ông chủ lăn ra ngáy khò khò. Trong khi đó, bà chủ với bao nhiêu chuyện trong ngày đang muốn bàn bạc, tâm sự với chồng đành phải nằm thao thức một mình. Rốt cuộc chỉ có cái thân tôi lãnh đủ hết. Còn anh chồng vô tư kia thì cứ trơ ra như đá. Trời ơi, nó dám ví tôi với cục đá, cái đồ mất dạy này! Tôi muốn quăng mẹ cái gối phản chủ này xuống sàn cho rồi, nhưng nghĩ lại, tôi thấy sự ví von láo lếu của nó cũng không xa sự thật là bao.

Lẽ dĩ nhiên, ngày hôm đó trước khi đi ngủ, người chồng đáng yêu là tôi nhỏ to trò chuyện với vợ một cách vui vẻ. Vợ tôi tươi tỉnh thì rõ rồi. Điều đáng nói là chính tôi cũng ngạc nhiên khi khám phá ra sự thú vị trong hành động mới mẻ này. Té ra vợ chồng cũng cần nói chuyện với nhau, lần đầu tiên kể từ ngày cưới tôi phát hiện ra điều đó.

Sau tủ, bàn, giày, dép, giường, gối lại tới khăn mặt, chổi, đồng hồ, bút máy, hộp quẹt, nôi, chảo... mỗi thứ đều cung cấp cho tôi một số tin tức về cuộc sống nội tâm của vợ tôi. Nhờ vậy mà tôi từng bước một khắc phục được những thiếu sót của mình trong cuộc sống gia đình. Và kết quả hiển nhiên là quan hệ giữa vợ chồng tôi ngày một tốt hơn.

Trong lúc tôi định đem viên ngọc của mình tới Viện khoa học quốc gia để nhờ các đồng chí ở đó phân tích, xét nghiệm các hợp chất cấu thành của nó để sau đó có thể sản xuất thêm hàng triệu viên như thế và cấp cho mỗi cặp vợ chồng một viên thì đúng một cái, viên ngọc không còn nữa.

Các độc giả có tiếc mà trách thì tôi cũng đành chịu chứ sự thể là như thế này. Tôi đi tắm biển ở Vũng Tàu và mang viên ngọc theo. Khi xuống nước, tôi ngậm nó trong miệng, ý là để nghe thử sóng nước và tôm cá nói nhăng nói cuội những gì. Bất thần một con sóng không biết từ đâu nhảy bổ vào mặt tôi khiến đôi mắt cay xé. Tôi nhắm nghiền mắt lại, còn miệng thì há ra... uống nước. Thế

là thứ của quý báu trời cho kia trôi tuột ra khỏi miệng tôi và chuôi đi mất. Thật là tiếc đứt ruột. Về nhà, tôi cứ ngẩn ra như người mất hồn. Xót viên ngọc thì ít mà xót cho mình thì nhiều. Không có nó, từ nay cuộc sống của tôi sẽ khó khăn biết chừng nào. Vợ tôi muốn gì, nghĩ gì, mỗi ngày khóc mấy lần, cười mấy lần, làm sao tôi biết. Cái bàn cái tủ bây giờ thì cứ trơ ra như những vật vô tri, thật chẳng được cái tích sự gì!

Chiều đó, đi làm về, thấy vợ đang chuẩn bị thổi cơm, tôi vừa thay đồ vừa cố đoán xem cô ta đang cần gì. Không có viên ngọc thì tự mình phải tìm hiểu thôi. Sau khi suy nghĩ một thoáng, tôi ôm bó củi đi chợ. Khi tôi bê những thanh củi vụn vào bếp thì vợ tôi nhoẻn miệng cười với tôi một cái, tươi như hoa. Khi cơm chín tới, trong lúc vợ tôi đang múc thức ăn ra bát thì tôi lại phải suy nghĩ xem mình nên làm gì. Và tôi quyết định đi lau bàn, dọn mâm và kê lại ghế ngồi, vừa vặn lúc vợ tôi bung thức ăn lên và... cười, một lần nữa tươi như hoa nở xong, khi vợ tôi đi rửa chén bát thì tôi lại... nghĩ ngợi. Mất viên ngọc thì đời nó khổ thế đấy! Và cuối cùng tôi cũng nghĩ ra: phải giúp vợ một tay. Thế là tôi mon men xuống bếp và ngồi cạnh vợ, tập rửa bát. Vợ tôi có vẻ rất hài lòng về đức ông chồng của mình, cô ta ríu rít luôn miệng. Cô ta đâu có biết nỗi khổ mất ngọc của tôi.

Khi vào giường chuẩn bị đi ngủ, quay sang vợ, tôi bất chợt nhìn thấy chiếc áo của cô ta đã sờn vai, lại lốm đốm vài mụn vá. Tôi chợt nhớ ra từ trước tới nay, mỗi khi mua được vải, cô ta chỉ toàn may áo cho tôi. Cô ta bảo: Anh đi lại nhiều, cần ăn mặc đàng hoàng, còn em thì.... Thì như chiếc áo cũ mà tôi đang nhìn thấy lúc này đây. Thật tội!

Tôi đành hăng:

- Tuần tới cơ quan anh bán vải. Lần này thì anh nhất quyết phải may áo cho em. Thú thật là từ khi lập gia đình đến nay tôi mới nói với vợ được một câu tử tế như vậy. Ngay lúc đó, vợ tôi ôm chầm lấy tôi và dụi mặt vào ngực tôi một cách âu yếm. Trong nỗi xúc động dạt dào đó, tôi bỗng hiểu ra cuộc sống thật là đáng yêu và vun đắp hạnh phúc gia đình không phải là một việc khó lắm nếu như ta biết quan tâm đến người cùng chung sống hơn là chỉ bo bo nghĩ đến bản thân mình. Và như vậy có nghĩa là viên ngọc kỳ diệu kia, thực sự nó không hề mất đi, nhưng thay vì ở trong miệng thì bây giờ lại nằm trong lòng ngực tôi và đang đập một cách khoan thai. Cái viên ngọc ấy cặp vợ chồng nào cũng có, nó được

cấu thành bởi những hợp chất như nhau và đang mách bảo cho chúng ta những điều khôn ngoan trong cuộc sống.

13. LỖI TẠI AI?

Một hôm, hai vợ chồng tôi đọc trong sách thấy người ta nói rằng nguyên nhân đưa đến những bất hòa trong gia đình thường do tính tự ái mà ra. Có nghĩa là mỗi khi trong nhà có sự cố gì xảy ra, cả vợ lẫn chồng thường đổ lỗi cho nhau. Ai cũng khư khư muốn giành phần tốt về mình và nằng nặc đòi nhường phần xấu, phần khuyết điểm cho người bạn đời. Chính vì thiếu sự bao dung và thông cảm lẫn nhau như vậy, nhiều cặp vợ chồng đã đi đến cãi vã to tiếng, xích mích nghiêm trọng và cuối cùng giao kèo sống chung bị đổ vỡ một cách đáng tiếc.

Cuốn sách nói trúng phóc. Nghiệm lại những lục đục trong gia đình mình thời gian gần đây, hai vợ chồng thấy quả đúng như vậy. Chung quy cũng tại tính tự ái mà ra.

Nhưng đó là lúc chưa đọc cuốn sách này kia, còn bây giờ hai đứa tôi đều cảm thấy thấm thía những lời hay lẽ phải trong sách, hẳn cuộc sống nó phải tốt đẹp hơn chứ!

Thế là hai vợ chồng tôi quyết định từ nay về sau, trước bất cứ vấn đề gì, trách nhiệm hàng đầu của mỗi chúng tôi là phải bằng bất cứ giá nào khám phá cho được những khía cạnh tốt đẹp của đối phương đồng thời ngược lại, luôn luôn tự giác nhận lỗi về phần mình. Sống ở đời, ai mà không có lỗi. Vấn đề là ta phải thành khẩn nhìn nhận. Ôi! Thế là từ nay xin chia tay những cơn xô xát, những lần hục hặc. Buồn ơi, vĩnh biệt nhé! Những thói xấu như các người sẽ không còn đất sống trong nhà ta nữa đâu!

Sáng hôm sau, đang ăn cơm, tôi nhai phải một hạt sạn đánh "cốp" một cái. Hai hàm răng rung rinh muốn rớt ra ngoài. Theo thói quen, tôi đặt bát xuống bàn, liếc nhìn vợ. Nhưng lời cần nhần chưa kịp thốt ra khỏi miệng, bất giác tôi chợt nhớ đến điều giao ước hôm qua. Thế là gương mặt đang sa sầm bỗng tươi lên hơn. Và thay vì một lời nặng nề, tôi đã nói một câu dễ thương hết biết, xứng đáng đưa vào tự điển bách khoa những lời vàng ngọc dành cho cuộc sống lứa đôi:

- Cái này là lỗi tại anh. Anh nhai mạnh quá! Nếu nhai từ tốn thì anh đã lừa được hạt sạn ra rồi. Xin lỗi đã làm phiền em!

Vợ tôi cười duyên dáng:

- Không! Anh có lỗi gì đâu! Lỗi là do em không chịu nhặt sạn trước khi vo gạo...

Tôi cướp lời:

- Nếu vậy thì đích thị là lỗi tại anh rồi! Bởi vì chính anh đi mua gạo. Đáng lẽ anh phải chọn gạo kỹ hơn.

Vợ tôi nhất quyết không chịu thua:

- Đúng ra hôm đó em phải cùng đi mua với anh, nhưng em đã không đi. Lỗi là tại em thôi!

Tới đây thì tôi không dám tranh giành với vợ nữa vì sắp đến giờ đi làm rồi, đành phải nhường phần lỗi cho cô ta. Tiếc thật!

Nhưng tới khi thay đồ đi làm thì tôi phát hiện ra toàn bộ quần áo của mình bị gói một đồng trong ngăn tủ, cái nào cái nấy nhăn nheo như một mớ giẻ rách. Tôi tím mặt lại nhìn vợ, giọng găm giữ:

- Này, này, như thế này thì ai mà... - nhưng trong tích tắc tôi kịp hạ giọng - ai mà không biết là lỗi tại anh. Đáng lẽ anh phải chừa ra một bộ đồ sạch để đi làm chứ! Ai bảo mặc đơ hết thì bây giờ... ráng mà chịu.

Thấy tôi tự lên án mình ghê quá, vợ tôi tỏ ý không bằng lòng:

- Không phải lỗi tại anh đâu! Lẽ ra tối hôm qua em phải ủi đồ...

Tôi lắc đầu nguây nguây:

- Tại anh! Tại anh! Đúng ra anh phải nhắc em.

- Tại em! Tối hôm qua anh có nhắc nhưng em quên...

Tôi liếc đồng hồ và hiểu ra lúc này lỗi tại ai cũng không quan trọng bằng việc tới cơ quan cho đúng giờ. Tôi trông vội bộ đồ bèo nhèo, rúm ró vào người và phóng ra khỏi nhà, bụng cứ tức sôi lên.

Công việc bề bộn ở cơ quan giúp tôi quên bằng những bức bối ban sáng. Nhưng đến trưa thì mọi chuyện lại đầu vào đầy ngay. Tôi về nhà, bụng đói meo, thấy củi lửa lạnh tanh còn vợ thì nằm tréo chân trên giường đọc sách, người tôi cứ muốn run lên. Tuy

nhien, tôi vẫn nhắc vợ bằng những lời lẽ nhẹ nhàng nhất có thể có được trong lúc này:

- Em thân yêu, em chưa nấu cơm à?

Vợ tôi mở tròn đôi mắt:

- Ôi trưa rồi kia à? Chết thật! Em quên bưng đi mất.

Rồi cô ta chép miệng:

- Cái này là lỗi tại em cả thôi!

Câu trả lời của vợ nhắc tôi nhớ đến nhiệm vụ hàng đầu của mình. Ngay lập tức tôi lục lọi trong óc cố tìm xem cái phần sai trái của mình nằm ở đâu trước vấn đề này. Chà, gay thật! Nhưng không sao, đợi cho một chút... à, à, có đây rồi, có ngay đây:

- Em không có lỗi gì hết! - Tôi hùng hồn - lỗi hoàn toàn là do anh. Đáng lẽ anh phải để đồng hồ ở nhà cho em coi giờ...

Vợ tôi khoát tay:

- Anh nói vậy chưa phải lẽ. Quả là lỗi tại em. Đúng ra thì em phải chạy qua nhà hàng xóm để hỏi giờ chứ!

Tôi gân cổ cãi:

- Em còn bận nằm đọc sách mà chạy qua nhà hàng xóm sao được. Lẽ ra anh phải dặn nhà bên cạnh hề đúng mười một giờ trưa là qua kêu em nấu cơm, nhưng mà anh quên khuấy đi mất. Anh đúng là một người chồng vô trách nhiệm. Chính anh mới là người có lỗi.

Sau khi đấu tranh quyết liệt để giành phần lỗi về mình, tôi loay hoay đi nhóm bếp, còn vợ tôi thì vo gạo. Trước đây, trong những tình huống như vậy, chiến tranh đã bùng nổ từ đời kiếp nào rồi. Nhưng hôm nay mọi sự trôi qua một cách tốt đẹp, đầy lòng nhân ái. Tuyệt thật!

Nhưng chưa hết, buổi chiều mới thật là tuyệt.

Tôi đi phố về thì thấy giấy bay đầy nhà như bướm bướm. Tôi nhặt một tờ lên xem và đột nhiên thấy mắt mờ đi, còn tim thì thót lại như muốn xủ tại chỗ. Thì ra đó là những cuốn sách quý nhất của tôi, những cuốn sách tôi đã bọc gáy da cẩn thận và nâng niu, gìn giữ bao lâu nay. Tôi đã cất nó trong tủ kiếng đằng hoàng, không hiểu sao nó lại tót ra đây và biến dạng thảm hại như thế này.

Tôi ôm đầu và rơi phịch xuống ghế, miệng thốt lên đầy hãi hùng:

- Trời ơi là trời! Ai đã giết tôi như thế này?

Ngay lúc đó, vợ tôi xuất hiện với câu nói đi trước:

- Lỗi là tại em! Lỗi tại em!

Tôi chồm ngay dậy:

- Lỗi tại ai thì để tính sau. Bây giờ em hãy cho anh biết tại sao những cuốn sách của anh lại ra nông nổi này!

Tôi tưởng vợ tôi sẽ giải thích với một thái độ áy náy và ngượng ngập. Nhưng không, cô ta nói bằng một giọng thoải mái, tự tin bởi vì cô ta biết rằng tôi, thằng chồng của cô, sẽ công khai và nhiệt tình nhận lỗi như hai bên đã thỏa ước:

- À, hồi chiều thằng bé nhà hàng xóm qua chơi. Nó cứ chỉ tay vào tủ đòi mấy cuốn sách của anh. Thế là em lấy ra đưa cho nó chơi. Dè đâu nó xé rách bươm như thế này. Lỗi này là do em cả thôi!

Tôi bóp mạnh hai tay vào thái dương cho đầu bứt nhức. Phải một lúc sau tôi mới nói được, giọng thều thào:

- Không phải tại em đâu! Lỗi là do anh không chịu đến tiệm làm đồ sắt.

- Tới đó làm gì? - Vợ tôi trố mắt.

- Để đóng gáy sắt cho mấy cuốn sách chứ làm gì. Thật đúng là mọi sự đều do anh. Ai đòi sách mà lại đóng gáy da bao giờ!

- Không phải đâu. - Vợ tôi tặc lưỡi - Nếu hồi chiều em không đưa sách cho thằng bé...

- Em nói sai rồi! Nếu anh không mua sách thì làm gì có chuyện. Rõ là lỗi của anh rồi!

- Em đã nói không phải do anh mà. Nếu lúc thằng bé đòi...

- Không! Trăm ngàn lần không phải lỗi nơi em. Tất cả là tại anh đây này! - Cuối cùng tôi gào lên - Nếu anh không lấy phải em thì đâu đến nỗi...

- Không phải đâu! Lỗi là do... - Đang đà ăn nói nhỏ nhẹ, chợt nhận ra ý tứ trong lời lẽ của tôi, vợ tôi nhảy dựng lên và trong nháy mắt biến thành một con người khác - Hả, anh vừa nói cái gì?

Anh dám nói với tôi bằng cái giọng đó hả? Này, tôi bảo cho anh hay...

Vừa găm lên, vợ tôi vừa tiến về phía tôi với dấu hiệu của một cơn bão cấp mười.

Trước tình thế nghìn cân treo sợi tóc đó, tôi phóng vù ra đường, không để cho vợ kịp túm tóc. Thật là nản! Cô ta đã gây cho tôi biết bao điều khổ sở rồi, tôi chỉ còn mỗi một niềm vui con con là được nhận lỗi về mình, thế mà cô ta cũng đang tâm giành lấy nốt. Đã vậy thì làm sao tránh khỏi bất hòa được. Quỷ tha ma bắt hết mọi thứ đi, nhận lỗi với chả nhận lỗi! Có lẽ muốn sống êm đẹp, tốt nhất là cố gắng đừng làm những điều tồi tệ để rồi sau đó phải mất công xác định xem lỗi tại ai!

14. CẢNH ĐÀN ÔNG CHÚNG MÌNH

Vợ tôi ấy mà, cô ấy là chúa hay ghen!

Một lần, tôi đi làm vừa về tới nhà, cô hỏi ngay:

- Hồi sáng anh chở ai đi phố vậy?

- Hồi nào? – Tôi giật mình hỏi lại.

- Hồi sáng chở hồi nào!

Tôi gõ tay lên trán:

- À, à, để anh nhớ coi. Hồi sáng hình như anh có chở thằng bạn đi mua sách.

- Không có hình như gì cả. Hồi sáng anh chở một cô gái. Ai vậy?

Tôi gật gù như một nhà hiền triết:

- Cô gái hả? Ừ, ừ, có. Cô bạn cùng cơ quan với anh ấy mà. Anh chở cô ta lên ủy ban để chứng giấy tờ cho cơ quan. Ồi giào, em để ý làm gì ba cái chuyện lật vạt đó...

Tôi thở dài một cái, phẩy tay và đi vào phòng thay đồ ra cái điều chuyện không có gì đáng nói.

Ít bữa sau, vợ tôi lại nói:

- Cô gái hôm trước không phải ở cơ quan anh.

Tôi giật bắn người. Chà, thế là đã có một màn điều tra trò rồi! Lập tức tôi nhú mày:

- Anh có nói cô ta làm chung với anh hồi nào đâu?

- Thôi, anh đừng có chối!

Tôi ngơ ngác:

- Thật mà! Chắc là em nghe nhầm hay sao ấy! Cơ quan cô ấy đóng ở gần chỗ anh. Sẵn anh đi công tác, cổ quá giang lên ủy ban. Trời, ba cái chuyện linh tinh...

Tôi lại thở dài, phẩy tay chán ngán.

Một tuần sau, tôi lại bị vợ khảo:

- Hôm nay anh lại đi với cô nào đấy?

Tôi nhún vai:

- Thì cô bữa trước chứ cô nào. Hôm nay cô ta lại quá giang lên quỹ tiết kiệm. Sao em cứ thắc mắc làm gì mấy cái chuyện đó cho mệt óc!

Vợ tôi hình như rất thích mệt óc, cô ta mím môi lại:

- Ai đừng qua mặt tôi. Cô này không phải là cô hôm trước. Cô này để tóc ngắn.

Tôi gạt đầu một cách mau mắn:

- Đúng rồi! Hôm trước cô ấy để tóc dài nhưng gần đây lại cắt tóc ngắn.

- Nhưng không phải chỉ mái tóc. Mặt cô này gầy hơn cô kia.

Một lần nữa, tôi xác nhận:

- Đúng, cô ấy mới ốm dậy mà!

- Nhưng cô này cao hơn! - Vợ tôi khẳng khẳng.

- Vì hôm nay cô ta đi guốc cao gót.

- Anh đừng nói láo! - Vợ tôi hét lên – Em thấy cô ta mang dép rõ ràng, đôi dép thấp tè tè.

Tôi khoát tay:

- Có thể là anh nhầm. Để ngày mai anh hỏi lại xem cô ấy mang guốc hay là mang dép, anh sẽ trả lời em sau.

- Không có sau trước gì cả. Anh trả lời ngay bây giờ đi! Cô ấy là cô nào?

Nếu các bạn ở vào địa vị tôi thì các bạn sẽ không thể nào giữ bình tĩnh nổi. Tôi cũng vậy, tôi nổi sùng gất:

- Nè, cô đừng có ăn nói với tôi bằng cái giọng đó. Ai cho phép cô tra khảo, hoành hợc tôi? Cô có biết tôn trọng tự do của người khác không?

Mặt vợ tôi méo xệch, giọng lạc hẳn đi:

- Nhưng tôi là vợ anh. Tôi có quyền...

Tôi cắt ngang cái quyền gì đó của cô ta:

- Không có quyền hành gì ở đây hết! Chẳng lẽ sau khi có vợ, tôi không được phép có bạn gái hay sao? Tôi nhấn mạnh: bạn chỉ là bạn thôi! Em đừng lo. Anh biết anh phải làm gì để xứng đáng với em.

Nghe cái giọng đàng hoàng, đứng đắn của tôi, vợ tôi chừng như bớt lo thật. Cô ta nhỏ nhẹ:

- Thì em chỉ hỏi cho biết vậy thôi. Em đâu có cấm anh bạn bè, nhưng anh đừng có nói dối em. Như hôm trước anh bảo cái cô đó là cùng cơ quan...

- Thì anh đã bảo là em nghe nhầm kia mà ! Anh đâu có dối em khi nào. Em nên bỏ cái tật ghen tuông đó đi. Ghen tuông chính là người bạn đường phản trắc của tình yêu. Em có nghe câu nói đó không? Em yêu anh thì em hãy tin anh.

Vợ tôi xem chừng ân hận. Cô ta xúc động vùi đầu vào bộ ngực lép xẹp của tôi. Từ lồng ngực, tôi nghe có tiếng nói: “Em tin anh”.

Thế đấy các bạn! Hừ, tôi đã bảo mà, cái bọn đàn bà là chúa ghen. Thật chả ra làm sao! Cánh đàn ông chúng ta thì thêm vào ghen với tuông! Ghen tuông là những tình cảm hoàn toàn xa lạ với chúng ta.

Bỗng tôi chợt nhớ ra một điều và lạnh toát cả người. Tôi cố gắng nắm hai vai vợ thật là nhẹ nhàng và đẩy ra. Tôi nhìn sâu vào mắt cô ta và hỏi dịu dàng, thật dịu dàng:

- Chiều hôm qua em về thăm ngoại phải không?

- Vâng, em đã nói trước với anh rồi mà!

- Ừ, thì nói trước, anh có nói gì đâu! Nhưng em đi bằng xe buýt chứ?

Vợ tôi tỏ vẻ ngạc nhiên nhưng vẫn trả lời:

- Thì xe buýt!

- Xe buýt chắc chật chội lắm hả em?

Vợ tôi rõ ràng không hiểu tôi định dẫn dắt câu chuyện đi đến đâu, cô ta vẫn thật thà đáp:

- Vâng, xe đông người lắm.

- Thế khi về, xe có đông không?

Vợ tôi cúi đầu:

- Không, khi về em không đi xe buýt.

Hà hà, khi phạm tội, người ta thường cúi đầu, không dám ngẩng mặt lên. Tôi tiếp tục hỏi môi nhếch một nụ cười hiểm độc:

- Thế chắc em đi xe lam?

- Không, em đi xe đạp.

- Em mượn xe của ngoại à?

Vợ tôi lắc đầu:

- Đâu có! Anh Luyện chở em về.

Tốt lắm, khá thành thật! Nhưng dù sao cũng lòi đuôi rồi. Tôi xốc lại cổ áo, đổi giọng:

- May mà cô nói thật. Nếu cô không nói thì tôi cũng thừa biết. Hôm qua tôi đã thấy hết rồi. Bây giờ cô hãy cho tôi biết, cái thằng cha Luyện ấy là ai? Hẳn quen cô ở đâu và từ hồi nào? Đã chở nhau đi chơi cả thảy bao nhiêu lần rồi? Phải khai cho trung thực, không được giấu nửa câu!

- O, cái anh này lạ chưa! - Vợ tôi la lên – Anh Luyện mà anh không biết hả? Con cậu Tư đó! Lại dám gọi anh Luyện là thằng cha nữa, anh ăn nói nghe buồn cười chưa!

Tôi bán tín bán nghi, nhíu mày suy nghĩ:

- Anh Luyện nào? Con cậu Tư sao anh không biết?

Vợ tôi reo lên:

- À, phải rồi! Anh Luyện đi nghĩa vụ quân sự mấy năm nay, hèn gì mà anh không biết!

Tôi nhìn thẳng vào mặt vợ tôi, thăm dò, y hệt như những nhà khoa học đang nghiên cứu những chỗ lõm trên mặt trăng. Khuôn mặt cô ta rất thành thật, không có một dấu hiệu nào chứng tỏ sự sa sút về đạo đức. Nhưng dù sao cũng không nên xem mặt mà bắt hình dong. Tôi lạnh lùng:

- Luyện lấy gì đó tôi không cần biết. Nhưng đã là phụ nữ có chồng thì không được đi với bất kỳ người con trai nào.

- Nhưng đây là con cậu Tư mà!

- Con cậu Tư hay không phải con cậu Tư làm sao tôi biết được!

Vợ tôi nhăn mặt:

- Nếu anh không tin thì ngày mai ghé ngoại! Gặp anh, anh sẽ biết liền!

Tôi nhún vai:

- Không cần! Tôi không phải là đứa ghen tuông bậy bạ, hờ một tí là đi xác minh lý lịch người ta. Mà dù có đi với con cậu Tư đi nữa thì cô cũng phải báo cáo trước với tôi chứ không được tự tung tự tác như thế. Đã là con gái có chồng thì phải tỏ ra đứng đắn, giữ ý giữ tứ với thiên hạ.

Nói một hơi hả dạ, tôi quay lưng đi thẳng một mạch, tiếng giày gõ côm cộp xuống nền nhà, mặc cho vợ tôi khóc tức tưởi sau lưng. Hừ, khóc với chả khóc!

Thế đấy các bạn! Các bà các cô đúng là lộn xộn, đi đứng linh tinh! Có chồng có con rồi mà ra đường còn dám đi với người khác, không sợ thiên hạ dị nghị. Con cậu Tư hay không con cậu Tư, ai người ta biết cho! Hừ, nói hoài mà chẳng chịu bỏ vào tai điều hay lẽ phải. Thật chả bì với cánh đàn ông chúng mình! Cánh đàn ông chúng mình thì... thì... thì...

- 1984 –

15. MỘT MÌNH

Cũng như mọi đức ông chồng khốn khổ khác trên thế giới, nhiều khi ta cảm thấy cuộc sống gia đình sao mà phiền muộn. Vợ ta không biết xuất hiện từ đâu, một hôm bỗng nhảy tốt vào đời ta và chễm chệ ngồi lì ở đó, không chịu rời đi lấy một bước, đã thế còn gây ra cho ta biết bao nhiêu là bực dọc.

Cứ sau mỗi lần cãi nhau với vợ, ta thường hồi tưởng một cách nuối tiếc về quãng đời thanh xuân tươi tắn của ta, cái thời mà người có cái biệt hiệu là vợ còn ở tíu đầu đầu trong côi hỗn mang mờ mịt, cái thời mà ta tha hồ bay lượn nhón nhơ trong một thế giới tự do lung linh màu sắc. Than ôi! Thời oanh liệt nay còn đâu! Những lúc ấy ta thường thầm nhủ: Phải chi ta được là ta thưở nào!

Cầu được ước thấy, một buổi sáng tỉnh dậy, ta cảm thấy cái hơi ấm quen thuộc bên cạnh mình không còn nữa. Ta ngạc nhiên nhảy ra khỏi giường. Phòng vệ sinh không có tiếng nước chảy. Nhà bếp cũng vắng tăm hơi. Những đôi giày cao gót, những thoi son, hộp phấn, thậm chí đồ kẹp tóc cũng thi nhau mất tích. Sau một hồi kiểm tra, ta đứng chống tay giữa nhà và sung sướng nhìn quanh. Thật không thể nào tin được có một người phụ nữ đã từng ở đây. Ủ, khó mà tin được trước đây ta đã từng có vợ.

Công việc đầu tiên của chàng trai độc thân vào lúc sáng sớm là gì? Đó là ngủ cho ra ngủ. Không nên thức giấc lúc còn buồn ngủ nếu không muốn làm hại sức khỏe của chính mình. Trước đây, vợ ta làm hại ta quá mức rồi, lúc nào cũng bắt ta dậy sớm, hôm nay ta phải làm chủ sức khỏe của ta, phải kiên quyết từ bỏ thói quen độc hại đó. Thế là ta ngả lưng xuống giường, đánh một giấc thẳng cánh, không mộng mị lôi thôi. Thôi nhé, từ giờ phút này xin vĩnh biệt những lời quấy rầy nhấm nhẳng bên tai: “Anh dậy chẻ củi hộ em một tí...”

Ta chính thức mở mắt lúc mười giờ sáng hay hơn một chút gì đó. Sau khi vươn vai và ngáp một cái rõ dài ta chậm rãi đi đánh răng rửa mặt. Và theo thói quen, ta không tài nào nhớ ra ta đã vứt khăn mặt ở xó xỉnh nào.

- Em ơi, tìm hộ anh cái khăn chết tiệt...

Nhưng sức nhớ ra mình vẫn còn độc thân, ta tốp ngay câu nói ủy mị đó lại và tự mình chui đầu vào các góc ngách, lục lọi. Loay hoay mất cả tiếng đồng hồ ta mới tìm thấy cái vật đáng nguyên rửa kia. Lúc ấy, mặc mảy ta đã khô ráo tự đời nào. Hừ! Nhưng cũng không sao! Bởi vì bây giờ thì cái bụng quan trọng hơn cái mặt nhiều. Từ sáng đến giờ ta đã ăn gì đâu.

- Em ơi...

Chết thật! Ta khê nhăn mặt và bắt đầu nhóm bết. Hà hà, ta phải làm chủ cuộc đời ta thôi! Những que củi phản chủ nhất định không chịu cháy. Ta chúm miệng thổi phù phù để rồi rút ra một kết luận về qui luật vận động: trong một tình huống nhất định, tro có thể bay tới tấp vào mắt con người ta. Khi bếp đã đỏ thì ta đi vo gạo. Và dĩ nhiên, khi gạo đã vo thì ta lại... đi nhóm bếp. Quỷ tha ma bắt cả lũ đi, củi với chả củi!

Rồi cuối cùng cơm chũng chín. Trưa đó, ta ăn cơm với trứng trắng. Thật chả có món ăn nào vừa bổ vừa rẻ lại vừa ngon như trứng. Ăn xong, ta đẩy tất cả chén bát vào một góc: chiều hăng rửa. Bây giờ giờ thì công việc của một người tự do là gì? Ai chẳng biết: đọc báo và nghỉ trưa! Cuộc sống như thế này thật là tuyệt!

Đang đọc báo, ta bỗng cảm thấy khát nước và sức nhớ ra là ta chưa uống nước. Bây giờ mà lại đi nhóm bếp đun nước thì thật ngán ngẩm. Cuối cùng ta quyết định không thèm nghĩ đến nước nôi, cứ nằm lì trên giường chịu đựng cơn khát, coi như đó là một phương pháp rèn luyện nghị lực. Hà, kể cũng hay! Ta thâm phục sự thông minh sáng tạo của mình quá xá!

Ta chợt reo lên khi bắt gặp mẩu tin trên báo:

- Đoàn ca nhạc nhẹ nước ngoài đang diễn ở rạp Thăng Long, em ơi! Tối nay, mình sẽ...

Ta hớn hờ quay sang bên cạnh và lập tức nín bật. Tuy nhiên ta cũng nháy mắt và cười với lọ hoa trên bàn một cái cho đỡ hăng. Sau đó ta vội vàng nhẩy phóc ra khỏi giường. Rõ ràng trong không khí ngột ngạt như thế này, hành động đúng đắn nhất của một chàng độc thân là đi chơi. Bây giờ thì ta đi chơi thả sức, chẳng ai vặn vẹo: “Anh đi đâu? Bao giờ về?”. Thích thật!

Cuộc đời bên ngoài đủ chuyện vui buồn. Gặp gỡ bạn bè, ngồi tán láo với nhau thật dễ chịu. Một anh bạn cũ hiện đang công tác

tại Công ty thương nghiệp định kéo ta về đó. Ta đoán: “Để tờ về bàn bạc với...”. Quỉ thật! Bàn bạc với ai bây giờ? Trước đây, cũng nhiều lần, bạn bè rủ ta chuyển ngành về bên thương nghiệp “cho cuộc sống đỡ vất vả hơn” nhưng vợ ta một mực ngăn cản. Cô ta bảo: “Anh chỉ làm công tác văn hóa được thôi, lãnh vực thương nghiệp không phù hợp với con người anh đâu”. Ta ngẫm nghĩ, thấy có lý và nghe theo. Nhưng lần này thì anh bạn cũ của ta tỏ ra ân cần quá, biết tính sao bây giờ!

Khuya lơ khuya lác ta mới mò về nhà, chân nam đá chân xiêu sau một châu nhậu thả dầm. Hì hục leo lên bảy tầng lầu, ta lần bước về phòng mình và đập cửa thình thình. Lâu thật lâu, vẫn chẳng thấy có ai ra mở cửa. Ta càng điên tiết động ầm ầm vào cánh cửa tội nghiệp, vừa động vừa kêu:

- Em ơi, em!

Đến khi đập rã cả tay, ta chợt nhìn thấy cái ổ khóa to tổ bố nằm vắt ngang cánh cửa và buồn bã nhớ ra mình... chưa có vợ.

Bước vào nhà, công việc đầu tiên của một chàng trai độc thân trong tình huống này là gì? Ai cũng biết: ngủ. Ta ngã vật xuống giường và trước khi chìm vào giấc ngủ nặng nhọc, ta còn tỉnh táo để biết rằng sẽ không có ai cạo gió, thay đồ, nói chung là chăm sóc ta cả. Thế mới tuyệt!

Tỉnh dậy trong khi đầu còn nhức nhối và vẫn không quên lời đề nghị hấp dẫn của người bạn, ta quay sang bên cạnh:

- Em ạ, có người rủ anh chuyển về...

Chỉ có lọ hoa trên bàn chia sẻ tâm sự với ta bằng sự bất động đầy nhẫn nại. Ta chán nản nằm im không thềm nhúc nhích, miệng bỗng dưng cảm thấy khát nước dễ sợ.

Bây giờ thì cũng như mọi chàng trai độc thân khác trên thế giới, ta cảm thấy cuộc sống lẻ loi sao mà phiền muộn. Vợ ta ơi, lúc này em xuất hiện từ đâu cũng được, cứ nhảy tót vào đời ta và chễm chệ ngồi lì ở đó, ngồi bao lâu tùy thích và gây cho ta bao nhiêu bực dọc cũng được. Công việc cuối cùng của chàng trai độc thân như ta trong ngày hôm nay là mong sao cầu được ước thấy.

- 1984 –

16. MỘT PHÚT TRÁCH NHIỆM

Ăn cơm tối xong, tôi nằm ngửa trên đi văng đọc báo. Sau khi đọc các tin thời sự ở trang một và trang bốn, tôi giở vào trang trong. Bài “Giáo dục con cái trong gia đình” đập vào mắt tôi. Tôi dang hắng một tiếng, sửa lại gọng kính trên mũi, chăm chú đọc từng chữ. Chẳng là tôi có hai đứa con, một trai một gái. Con chị thì không sao nhưng thằng em thì quả là nghịch tình như một thằng giặc con. “Những đứa con hư hỏng hoặc có chiều hướng hư hỏng thường xuất phát từ những gia đình trong đó cha mẹ không hề ngó ngàng gì đến con cái, mặc cho con muốn chơi thì chơi, muốn học thì học, muốn đi thì đi, muốn ở thì ở...”. Chết cha, thằng Tấn đi đâu rồi cà! Đang đọc, tôi vội buông tờ báo xuống, dáo dác nhìn quanh. Thằng con tôi không có trong phòng. Trời ơi, con với cái kiêu này thì chết rồi, muốn đi thì đi, muốn ở thì ở...

- Tấn ơi, Tấn! – Tôi gào to.

- Con ở đây nè ba! - Tiếng con tôi từ nhà dưới vọng lên.

- Mà đang làm gì đó? – Tôi hỏi.

- Dạ con đang chơi cờ với chị Hoa.

Tôi xỏ dép vào chân, lẹp kẹp đi xuống. Hai đứa con tôi đang ngồi đánh cờ, mặt mày căng thẳng. Tôi lại gần, la:

- Chơi xuất ngày! Thằng Tấn có lên nhà trên ngồi học bài đi không!

- Sắp xong rồi ba ơi! Còn chút xíu nữa thôi hà! - Thằng con tôi trả lời, mắt không rời các quân cờ.

Tôi đứng chấp tay sau lưng, tò mò quan sát trận đấu. Rõ ràng đứa chị sắp thua đến nơi rồi. Con hậu trắng và mã trắng đang vây chặt lối thoát của vua đen. Con chị bối rối ra mặt, cứ ngồi ngẩn tò te trước bàn cờ. Còn thằng em thì mặt mày rạng rỡ, sung sướng một cách trắng trợn. Bên đen chỉ còn cách rút mã đen về ngay chân mã trắng chơi đòn lưỡng bại câu thương. Nếu bên trắng không chịu mạng đổi mạng thì phải di chuyển quân mã đi chỗ khác và như thế vua đen sẽ giải tỏa được áp lực của đối

phương. Nhưng con gái tôi đâu có “sáng nước” như tôi, nó cứ ngồi yên, nhẩn nhẩn nhó nhó. Tôi nóng ruột, nhắc:

- Dem mã về d8, lấy mã đuổi mã.

Thằng em lên tiếng liền:

- Đứng ngoài không được nhắc.

Nhưng con chị vẫn không hiểu ý tôi. Nó có vẻ xa lạ với những nước đi táo bạo. Thấy nó lưỡng lự hoài, tôi bứt rứt không chịu nổi, lại buột miệng:

- Đi đi! Nó ăn quân mình thì mình ăn lại nó, sợ gì!

Thằng em vùng vằng:

- Ba nhắc hoài con không chịu đâu. Ba ngon ba ngồi vô đánh đi!

Thấy con chị ngồi câu giờ lâu lắc, tôi đã bực mình, nay bị thằng em thách, tôi liền đẩy con chị ra:

- Thôi, con nghỉ đi, để ba trị nó cho!

Tôi ngồi vào bàn, đằng hắng một tiếng oai vệ và nhanh chóng đưa quân mã về ô d8, nụ cười tự tin nở trên môi. Đúng như tôi nghĩ, bên trắng không dám đổi quân nên lui mã về e5. Vua đen được giải phóng cánh trái.

Nhưng càng đánh, tôi càng cảm thấy gay go. Con chị để mất xe, tượng quá sớm nên lực lượng quân đen bị sút mẻ trầm trọng. Tới nước thứ bảy, tôi đi nhầm một quân liền giật lại chỗ cũ. Thằng con tôi phản đối liền:

- Đi rồi thôi, không được đi lại!

Biết mình phạm luật, tôi xuống nước:

- Thôi mà, con cứng của ba, cho ba đi lại một lần này thôi!

Thằng con tôi vẫn không chịu, nó giãy dụa dụa trên ghế:

- Không được! Không có đi lại gì hết! Ba ăn gian!

Phân vì giận mình đi nhầm, phần tức thằng con ăn nói càn rỡ, tôi đập tay xuống bàn, hét:

- Mà nói ai ăn gian, đồ mất dạy!

Thằng con tôi hoảng hồn, ngồi im re.

Được thể, tôi càng ra oai. Lần này tôi đập bàn bằng cả hai tay:

- Hả, mày nói ai ăn gian hả? Tao để ra mày hay mày để ra tao?

Mặt con tôi chuyển từ xanh qua trắng.

- Ai? – Tôi gần giọng – Ai để ra mày?

Thấy tôi làm dữ quá, thằng con tôi rụt rè đáp, bằng giọng lắp bắp:

- Dạ... má để...

- Hừ, má để! Nếu mà không có tao...

May thay, tôi còn đủ tỉnh táo để tốp câu nói lại kịp. Giải thích rõ ra làm gì, để lớn lên là tự khắc nó hiểu. Tôi nghĩ vậy và cầm lên quân cờ:

- Thôi đánh tiếp nè! Lần sau không được ăn nói với tao như vậy nữa nghe không!

Thằng con thấy tôi dịu giọng, nó mừng lắm. Ván cờ lại tiếp tục như không có gì xảy ra. Tôi vì giận quá mất khôn nên chơi có phần thiếu sáng suốt, càng đánh càng lúng túng. Tới nước thứ mười lăm, tôi để mất thêm con xe một cách lãng xẹt. Quân xe bị mất là do tôi thiếu tập trung chứ chẳng phải do một tình huống khó khăn gì ráo. Để mất quân xe đó coi như thua luôn ván cờ, tôi bèn xuống giọng nặng nỉ:

- Trả lại cho ba con xe đi con. Ba lỡ tay mà.

Thằng con tôi lắc đầu:

- Ăn rồi thôi, con không trả lại đâu!

Nhờ rút kinh nghiệm khi nãy nên lần này nó ăn nói đàng hoàng hơn. Nhưng nó vẫn không chịu trả con xe cho tôi.

- Trả cho ba lần này thôi, lần sau con ăn thì ba cho con ăn luôn.

- Con không trả lại đâu! Thôi, ba chịu thua đi!

Vừa nói thằng nhỏ vừa nắm chặt quân cờ trong tay, thậm chí nó còn giấy tay xuống gầm bàn. Hành động đó làm tôi nổi dóa:

- Mày làm cái trò gì vậy? Bộ mày sợ tao ăn cướp ăn giựt của mày hả, đồ mất dạy!

Tôi hất tay một cái. Bàn cờ lăn lông lốc. Thằng con tôi từ thắng chuyển thành bại. Nó khóc rấm rức.

- Khóc, khóc cái gì! - Tôi quát lên – Mày tưởng mày hay lắm hả? Tưởng giỏi cái gì chứ giỏi ba cái trò cờ quạt này mà cũng lên mặt! Nào lấy tập ra, học bài đi! Đưa thời khóa biểu cho tao coi ngày mai mày học môn gì!

- Ngày mai đâu có đi học. Con nghỉ hè ba bữa nay rồi!

Thằng con tôi vừa gạt nước mắt vừa đáp.

- Hả, nghỉ hè rồi hả? – Tôi giật thót người.

- Con nghỉ hè mà ba không biết gì hết.

Tôi gãi đầu:

- Tao có đi học như mày đâu mà biết. Sao con không nói cho ba hay?

- Bữa trước con đưa cái giấy mời phụ huynh đi dự lễ tổng kết năm học mà ba đâu có đi.

Tôi sờ tay lên túi áo:

- Chết cha, vậy mà ba đâu có biết. Bữa đó cho đến nay, ba có kịp đọc hũ nào đâu! Thôi, đợi lễ tổng kết năm tới vậy. Còn bây giờ con lượm mấy quân cờ vương vãi dưới đất cất vô hộp rồi đi ngủ.

Trong khi thằng con tôi đang lồm cồm chui xuống gầm bàn thì tôi bỏ lên nhà trên, lòng lo âu không thể tả. Con với lại cái, muốn học thì học muốn nghỉ hè thì nghỉ hè, linh tinh lang tang như vậy, các bậc làm cha làm mẹ có trách nhiệm như tôi không lo âu sao được.

Nhưng thôi, chuyện đó tính sau. Bây giờ tôi phải đọc tiếp bài “Giáo dục con cái trong gia đình” coi có chỗ nào con cái được phép đánh cờ thắng người để ra chúng không kia chứ. Hừ, hừ!

- 1983 –

17. NGƯỜI VỢ YÊU QUÝ

Anh Thân Yêu,

Nhận được thư anh, nghe nói khóa học bồi dưỡng của anh một tuần nữa sẽ kết thúc, em mừng vô kể. Thế là vợ chồng mình sắp gặp lại nhau rồi anh há! Ôi, ước gì em có cánh, em sẽ bay thẳng đến chỗ anh để đón anh về.

Nghe nói ở chỗ anh lúc này trời bắt đầu lạnh rồi phải không? Ôi, nghĩ đến cảnh anh rét run cầm cập, em thương anh ghê vậy đó. Nhưng hình như anh không định mua áo lạnh phải không? Ừ, mua làm gì cho tốn kém anh hử! Chúng ta phải dành dụm tiền bạc cho đứa con đầu lòng sắp tới của chúng ta kia mà. Anh có thể mượn tạm áo lạnh của bạn bè cũng được. Nhưng nếu không ai cho mượn thì sao há! À, mà chỉ còn một tuần là anh về rồi kia mà! Một tuần thì dư sức chịu đựng phải không anh? Em biết anh là người khỏe nhất trên đời mà! Ôi dũng sĩ Đắc-ta-nhăng của em!

À mà anh ơi! Đôi giày dạo trước anh mua cho em bị đứt quai rồi anh ạ. Mấy hôm nay em phải mang xa-bô đi làm, quê thấy mồ! Khi nào về anh nhớ mua đôi giày mới nhé! Hử anh dư biết em thích kiểu giày gì rồi chứ? Tất nhiên em tin là anh không quên nhưng em vẫn cứ muốn nhắc lại: đôi giày da quai nhung màu huyết dụ mà hồi ở nhà em đã chỉ cho anh một lần trong cửa hàng, anh còn nhớ như in đó chứ! Nếu không có màu huyết dụ thì anh chọn màu xanh dương vậy nhé! À mà anh ơi, nếu có một đôi giày thì rủi nó lại hỏng nữa thì thật là kệt anh hử, anh có nghĩ vậy không? Chắc là anh đã nghĩ ra điều đó trước em rồi chứ gì, vợ chồng mình bao giờ lại chẳng cùng ý kiến. Vậy thì anh đừng quên mua thêm cho em một đôi giày trắng nhé. Nhớ là màu trắng đấy, anh yêu của em, nếu màu khác em giận cho mà coi. Đáng lẽ có sẵn trong nhà ba đôi giày thì tốt hơn, nhưng em đã quen tính tằn tiện rồi nên không đòi hỏi đến vậy đâu, anh hãy khen em một lời đi!

Anh ơi, hôm qua nhỏ Lệ Thanh đến nhà chơi với em. Nó hỏi thăm anh đủ thứ. Con nhỏ dễ thương ghê! Dễ thương nhất là nó mặc một cái áo xoa Pháp màu hoa cà đẹp kinh khủng. Đến khi nó về rồi, em bản thân trong người và buồn vô cùng. Em thì chẳng

bao giờ có được một cái áo đẹp như vậy cả, tủi thân ghê! Nhưng em không bắt anh mua áo cho em đâu, em cũng biết là không nên làm phiền anh. Mà này anh ơi, tất nhiên là em không đòi hỏi nhưng nếu anh cảm thấy yêu em, không muốn để em tủi thân thì anh có quyền mua cho em một cái áo xoa Pháp vậy. Nếu mua, anh chọn màu mỡ gà nghe. Màu đó hợp với em lắm. Thực ra thì em thích một cái áo mút-sơ-lin màu ya-ma-ha hơn, nhưng thôi để lần khác anh ạ. Mình quen sống tiết kiệm rồi, đâu có thể mua hai cái áo một lúc, anh há?

Nhưng đó là áo mặc đi làm, còn khi đi chơi thì không ai lại mặc áo đi làm cả. Chắc anh thừa hiểu điều này phải không? Anh của em thông minh lắm mà! Hôm trước em thấy nhỏ Kim Hoa mặc một cái áo pull xanh đẹp lắm. Em nói vậy là anh hiểu rồi chứ gì? Có nghĩa là em hy vọng ngày anh về, em sẽ tìm thấy trong va-li của anh những cái áo pull làm quà cho em. Em nói những cái áo, bởi vì em biết không đòi nào anh lại để cho vợ anh mặc đi mặc lại mỗi một cái áo ngày này qua ngày khác. Nhưng để đỡ tốn, anh đừng mua nhiều làm gì, em chỉ cần hai hoặc ba cái ít ỏi, chủ yếu là mặc cho qua ngày thôi.

Anh thân yêu của em, như người ta thường nói, cái gì cũng phải xứng đôi xứng cặp, giống như anh và em vậy. Em đâu có thể nào sống với ai, ngoài anh, phải không anh? Cũng vậy, lẽ nào anh lại bắt em mặc những cái áo mới cùng với những cái quần cũ không xứng đáng với chúng. Anh ạ, nói tóm lại thì anh có thể mua cho em một cái quần nhung vàng để mặc với cái áo xoa, còn áo pull thì phải mặc với quần gin mới đúng điệu. Quần gin, anh nhớ chứ? Cái đó, những người sành sỏi gọi là com-lê đấy anh ạ.

Anh thân yêu, có người chồng nào đi xa về lại không muốn thấy vợ mình tươi mát, xinh đẹp, phải không anh? Anh lại càng như vậy vì anh là người chồng yêu vợ nhất trên đời, anh hử! Em cũng muốn chiều lòng anh lắm nhưng e việc đó quá khả năng của em. Tại sao anh biết không? Em nói nhỏ cho anh nghe nhé! Lúc này da mặt của em bết mịn rồi anh ạ. Nếu thoa kem Ni-vê-a thì may ra em mới trở lại là cô vợ xinh xắn của anh. em nói vậy không có nghĩa là đòi anh mua kem cho em đâu, nhưng nếu vì quá yêu em mà anh cứ nhất định mua, thì nếu không có loại Ni-vê-a, anh mua loại Ê-mê-rông cũng được. Em không từ chối đâu, nhất lại là không phải chỉ một hộp.

Tất cả chỉ vậy thôi, em không muốn anh phải cực nhọc nhiều vì em đâu. Thực ra em phải ăn mặc thứ này thứ nọ cũng chỉ là vì anh thôi, anh thân yêu ả. Ngoài ra, có những thứ em không dặn trong thư bởi vì em nghĩ tất nhiên là anh phải mua về rồi, như trái cây chẳng hạn. Anh có thể mua ba ký chôm chôm, sáu ký sầu riêng và thêm vài trái mít tố nữ càng tốt. Vợ chồng mình sẽ có thứ mà liên hoan với nhau trong ngày sum họp. À mà làm sao anh có thể mang mọi thứ này về được hở? Anh gọi bạn bè xách giùm cho nhé! Nếu ai cũng bận bịu như anh cả thì anh mua thêm vài cái túi xách bỏ mọi thứ vô đó xách về. Để em hình dung ra chàng hiệp sĩ của em nè: tay phải xách va-li, tay trái xách một cái túi căng phồng, hai vai đeo hai cái giỏ, có thể trên lưng còn vác thêm một cái bọc gì nữa đấy. Ôi chà, có vẻ một người hùng ra phết! Bình thường anh mang chùng đồ thứ là nặng lắm, nhưng anh cứ nghĩ là đang bế em trên tay hoặc cõng em trên lưng là anh thấy nhẹ hẫng ngay cho mà coi. Anh đã chẳng từng bế em và nói “cực bông gòn mềm mại của anh” là gì!

À quên, này giờ mãi lo hỏi thăm sức khỏe của anh nên em suýt quên báo cho anh biết một tin quan trọng. Em vừa kết bạn với mấy cô gái thật là tuyệt vời. Tụi nó hát hay lắm anh ả, có đứa còn biết đánh đàn và nhảy đầm nữa kia. Tụi nó mong gặp anh lắm. Bởi vì em quảng cáo về anh ghê lắm mà. Anh gặp tụi nó chắc là anh thích lắm. Em định ngày anh về em sẽ tổ chức một buổi gặp mặt giữa vợ chồng mình và tụi nhỏ bạn. Tất nhiên là có liên hoan vui vẻ rồi. Vì vậy mà em định nhờ anh mua thêm vài ký bánh sắn-pan, bích quy và bánh hộp điều. Anh nhớ nhé, buổi ra mắt của anh có thành công rực rỡ hay không là tùy thuộc vào điều này đấy!

Trước khi ngừng bút, em nhờ anh mua cho em vài cuốn sách. Anh đừng ngạc nhiên nhé! Vợ anh đâu phải chỉ biết có vật chất không thôi đâu, em cũng thích những món ăn tinh thần nữa chứ bộ! Anh nhớ ghi những cuốn sách em kể ra đây vào sổ tay kéo lại quên mất. Đó là những cuốn sách dạy làm bánh Tây, sách hướng dẫn nghệ thuật cắm hoa và nhất là cuốn “Dành cho các bà các cô muốn giữ gìn sắc đẹp”, cuốn này còn một cái tên nữa là “Làm thế nào để trẻ mãi không già”. Đó, anh thấy chưa, vợ anh muốn trẻ mãi cùng anh mà!

Anh thân yêu, anh sẽ xoay ra tiền để mua quà cho em đấy chứ? Điều đó có lẽ không khó lắm anh hở? Anh có thể mượn tạm đâu đó trong đám bạn bè của anh, rồi khi về nhà anh cố gắng dạy

thêm giờ để xoay xở trả nợ vậy. Một ngày dạy ba buổi cũng đâu có hề hấn gì sức khỏe của anh phải không, chàng Héc-quyn của em?

À, trước khi dứt lời, em xin báo cho anh một tin vui. Em đã coi lại cặp mắt kính của anh rồi. Cái gọng kính gãy của anh có thể dùng dây kẽm buộc lại xài cũng được, không cần phải mua kính mới đâu! Kính chủ yếu cần tròn chứ đâu cần gọng. Vả lại mình cần phải tiết kiệm anh ạ. Tất cả là vì đứa con đầu lòng của chúng ta. Anh đồng ý với em cả hai tay đấy chứ?

Thôi cuối thư, chúc anh mạnh khỏe và nhớ những lời dặn của em.

Hôn anh nghìn lần,

Người vợ yêu quý của anh.

- 1984 -

18. KHI QUẢ BÓNG LĂN

Chiều chủ nhật hôm đó, đài truyền hình tường thuật tại chỗ trận tranh chung kết giải bóng đá A1 giữa hai đội Hy Vọng và Tiến Lên.

Suốt cả buổi trưa, tôi không tài nào chớp mắt được. Là cổ động viên cuồng nhiệt của đội Hy Vọng, tôi thắc tha thắc thỏm đã đành. Chứ còn thằng con tôi, đồ con nít ranh ấy, biết gì mà cũng bày đặt hồi hộp! Mới hai giờ rưỡi, nó đã kêu tôi:

- Ba ơi ba! Mở ti-vi đi! Gần tới rồi đó!

Tôi quắc mắt:

- Tới thì tới! Dính dáng gì tới mày mà la om sòm vậy!

Nó nhìn tôi bằng ánh mắt cầu khẩn:

- Ba cho con coi với!

- Không có coi gì hết! Bài vở ngày mai không lo học, ở đó mà coi với kiếc! - Tôi lên giọng – Ngày mai có tiết toán không?

- Dạ có.

- Vậy thì đem môn toán ra học đi! Làm bài tập cho nhiều vào.

Thằng con tôi năn nỉ:

- Ba cho con coi đá bóng đi, ba! Tối con học cũng được mà!

- Không có tối tiếc gì hết! Học ngay bây giờ! Tối nào cứ đến tám giờ là mày riu hai con mắt lại mà học hành cái gì!

Biết không thể nào lay chuyển nổi ý chí sắt đá của tôi, nó lẳng lặng đi vào phòng trong.

Tôi thở phào nhẹ nhõm. Có thể chứ! Coi đá bóng mà có con nít nó hò hét âm ỉ bên tai thì mất cả hứng thú! Nhưng tôi vừa thò tay bật công tắc ti-vi thì thằng con tôi lại ló đầu ra:

- Ba ơi ba! Ba giảng giùm con bài toán này chút đi!

Á, à! Tôi không cho nó coi bây giờ nó tìm cách không cho tôi coi đây! Nhưng đâu có được, con ơi! Tôi phẩy tay:

- Mày đừng có hại tao! Kêu má mày giảng cho!

Vợ tôi vốn rất thương chồng. Ngay lập tức, cô ta kịp thời kéo đứa con trở vô phòng học.

Lúc này trên màn ảnh, hai đội bóng bắt đầu dàn đội hình. Đội Hy Vọng thân yêu của tôi chiều nay trông khí thế ác! Các cầu thủ cứ nhảy nhót lung tung cả lên hết những võ sĩ lúc thượng đài. Chỉ trông cái bộ vó không thôi cũng đủ biết là đội bóng của tôi lát nữa đây sẽ dạy cho đối phương hiểu bóng đá là thế nào, và tỉ số chắc chắn sẽ cách biệt đến năm, sáu bàn chứ chẳng phải chơi.

Còi trọng tài vừa ré lên là các cầu thủ Hy Vọng chạy lồng lên như ngựa. Hàng loạt những cuộc xâm nhập không bóng khiến đối phương như bị hoa mắt, ngay cả tôi cũng còn bị hoa mắt nữa là, tiếp theo là những cú sút cứ như là đại bác. Thủ môn đội Tiến Lên bị làm tình làm tội suốt mười lăm phút.

Tôi cứ “ái chà” luôn miệng và không thể nào ngồi yên trên ghế. Người cứ luôn bị giật nảy bởi những cú sút của đội nhà. Đến phút thứ mười bảy, một cú vô-lê hiểm hóc của trung phong đội Hy Vọng buộc thủ môn đối phương phải vào lưới nhặt bóng.

Như bị một lực đẩy vô hình, tôi bắn người ra khỏi ghế, lơ lửng trên không có đến ba mươi giây và rớt xuống sàn nhà trong khi miệng vẫn hét toán:

- Tuyệt vời! T... u... y... ệ... ệ... t...

Nghe âm âm, vợ con tôi vội vàng chạy bổ ra ngoài.

Nhắc thấy thằng con, tôi ngoắt lia:

- Lại đây con! Lại đây coi đội Hy Vọng của ba làm bàn. Trời ơi, đá bóng hay như vậy mà không chịu ra coi, cứ chui nhủi trong phòng làm gì!

Thằng con tôi mừng như bắt được vàng, nó tót lại ngồi cạnh tôi. Còn tôi thì chẳng thêm để ý đến cái nhún vai của vợ, cứ ngồi ôm lấy cổ thằng con. Gặp những pha hay, tôi lại lắc lắc cổ nó hoặc vừa đâm vào vai nó vừa cười hì hì. Còn nó thỉnh thoảng lại véo vào lưng tôi những cái đau điếng hoặc huých cùi chỏ vào be sườn tôi đánh “cốp” nhưng tôi chẳng hề để ý. Thật chưa có cặp cha con nào thân nhau như cha con tôi. Cứ y như bạn bè ấy!

Vào hiệp hai, đội Tiến Lên được chỉ đạo đá chậm lại và giữ bóng chắc để giảm tốc độ tấn công của đội Hy Vọng. Bị rơi ra khỏi

nhịp độ thi đấu sở trường, đội Hy Vọng đâm ra lúng túng. Thừa dịp đó, đội Tiến Lên tấn công dồn dập và liên tiếp mở ba trái sút nguy hiểm. Trái đầu chạm xà ngang. Trái thứ hai trúng trọng tài. Và trái thứ ba không trúng ai hết nên đi luôn vào lưới ngọt xót.

Trong khi tôi ngồi chết cứng trên ghế thì thằng con tôi cứ nhảy chồm chồm, hai tay múa may loạn xạ, trông thật ngứa con mắt. Đã vậy, nó còn hò hét điếc cả tai:

- Sút như vậy mới là sút chứ! Y hết tên bắn! Thủ môn chỉ có nước bò càng!

Điều bộ của nó làm tôi điên tiết:

- Làm gì cứ y như khỉ mắc phong vậy! Coi đá bóng phải bình tĩnh, lặng lẽ, lịch sự như tao đây này! Mà thấy tao có nhảy như mày không?

- Nhưng gặp pha hay mình phải tán thưởng chứ! – Nó bướng bỉnh cãi lại.

- Tán thưởng cái khỉ gió! Trái đó bị việt vị rồi mà trọng tài làm ngơ.

- Việt vị đâu mà việt vị! Hậu vệ đội Hy Vọng còn đứng dưới cả thước. Ba đừng có nói oan cho người ta!

- Oan gì mà oan! – Tôi lừ mắt nhìn nó – Còn mày, sao đang làm toán lại nhảy ra đây? Hả? Mày không nghe lời tao phải không? Học chẳng lo học, cứ banh với bóng!

- Khi nãy ba kêu con ra coi mà! – Con tôi trở mặt.

- Tao kêu hồi nào? - Tới lượt tôi trở mặt – Chắc là mày nghe lộn hay sao, chứ tao điên sao mà kêu mày! Thôi vào học đi! Đừng có lém phéng ra đây nữa! Em ơi, kèm toán cho con đi em! Thật khổ, vợ với con chẳng ai chịu nghe lời mình!

- Tổng cổ được thằng con, tôi cảm thấy thoải mái làm sao. Thật, coi đá bóng mà có trẻ con thì lộn xộn đủ thứ!

Bây giờ đội Hy Vọng đang áp đảo ngược lại. Sau một hồi hoang mang trước sự thay đổi tốc độ đột ngột của đối phương, các cầu thủ đội Hy Vọng đã tìm được cách đối phó. Thay cho những đường chuyền dài tấn công từ hai cánh là những cú phối hợp bất tường một hai hoặc tam giác nhằm đột phá vào trung lộ. Cặp trung vệ tương đối lớn tuổi của đội Tiến Lên rất vất vả trong việc bịt chặt các lỗ rò trước vùng cấm địa.

Tôi nhấp nhồm trên ghế, căng mắt theo dõi từng đường bóng. Tới giữa hiệp hai, bằng một cú tĩa bóng bất ngờ vào sau lưng cặp trung vệ đối phương, một cầu thủ Hy Vọng bứt lên và sút bóng đi chìm qua nách thủ môn, ghi bàn.

Một lần nữa, người tôi lại bắn lên không, chẳng làm sao ghìm mình được. Nhưng lần này, trước khi rơi xuống, tôi đã kịp ngoái đầu ra sau, kêu om xòm:

- Con ơi con, ra coi đá bóng này! Học thì lúc nào học chẳng được! Có trận đấu hay như thế này mà không ra coi! Đồ ngốc!

- 1985 –

19. LÀM GÌ CÓ MỘT ÔNG BỐ NHƯ THẾ!

Bạn hãy tưởng tượng có một buổi tối, vừa ăn cơm xong, trong khi chờ cho vợ dọn dẹp bát đĩa, lau bàn ghế và quét sàn nhà, bạn trải tờ báo ra, cúi mũi đọc.

Bạn đang say sưa xem tiếp một đoạn tiểu thuyết đăng nhiều kỳ thì thằng con bạn xề lại. Nó lật tập ra, đẩy tới trước mặt bạn, nài nỉ:

- Ba chỉ con làm bài tập làm văn nhen ba!

Bạn hơi bực mình vì bị phá đám, miệng hỏi mà mắt không rời báo:

- Đề gì?

- Tả cảnh buổi tối trong gia đình.

- Trời ơi! - Bạn la lên - Dễ như vậy mà làm không được! Thì con cứ quan sát cảnh buổi tối trong nhà mình mà tả.

Thằng con bạn nhăn nhó:

- Buổi tối ở nhà mình có gì đâu ba?

- Sao lại không có gì! Thằng này nói lạ! - Bạn ngược mắt lên - Buổi tối trong nhà ba em ngồi đọc báo nè, mẹ em rửa chén và khâu vá nè, còn em thì học bài hay làm gì đó, kể tuột hết ra!

- Kể y như thiệt hả ba? - Con bạn lại hỏi.

- Ủ, có sao kể vậy! Khởi cần thêm bớt gì hết! Cứ làm đi, lát nữa ba coi lại cho.

Thằng con bạn được đả thông, nó yên tâm kéo cuốn tập sát vô người. Nhưng nó chưa kịp cầm viết lên, bạn đã gọi giật.

- Khoan đã! Con rót cho ba ly nước rồi hãy làm bài!

Ra lệnh xong, bạn cúi xuống đọc tiếp câu chuyện và lập tức quên phắt thằng con đang ngồi cặm cụi làm bài bên cạnh sau khi bưng ly nước trà bốc khói đặt trước mặt bạn.

Đọc xong mục tiểu thuyết đăng nhiều kỳ, bạn đọc tới trang văn hóa văn nghệ, tò mò xem thử sân khấu cải lương hôm nay có

gì lạ, rồi bạn nhảy qua mục rao vặt, dừng hơi lâu chỗ “xe bán”, định tâm tìm coi có ai bán chiếc mô-by-let nào cũ cũ không, mua được một chiếc như vậy để đi làm thay cho xe đạp cũng đỡ khổ cặp giò. Cuối cùng, bao giờ cũng vậy, bạn giở qua trang thể thao và chết chìm luôn ở đó.

Bạn hãy tưởng tượng trong khi bạn đang theo dõi để xem ở tí bên xứ I-ta-li-a xa xôi, Pla-ti-ni và Ma-ra-đô-na ai đá bóng giỏi hơn ai thì thằng con đang ngồi ngay bên nách bạn phá ngang:

- Con làm bài vậy có được không ba?

- Làm vậy là làm sao?

Bạn hờ hững hỏi lại, mắt không rời nước I-ta-lia.

Thằng con bạn hào hứng:

- Để con đọc ba nghe.

Thấy nó chuẩn bị đọc, bạn vội vàng khoát tay:

- Thôi, thôi, khỏi! Con cứ làm đi, lát nữa ba tự đọc lấy!

Thằng con bạn mặt mày lập tức ỉu xiu. Nó lăm bắm gì đó nhưng bạn không nghe rõ. Bạn nhủ bụng, kệ nó, đằng nào nó cũng làm được, tả buổi tối trong nhà mà khó quái gì! Vấn đề quan trọng là ở trận đấu lượt về sắp tới, chẳng biết đội Na-pô-li có phục thù đội Giu-ven-tuýt nổi không.

Đến khi bạn đi vòng quanh thế giới thể thao trở về thì thằng con bạn đã làm được hơn phân nửa.

Thấy nó đang mê mải viết, bạn không gọi, sợ nó mất hứng. Bạn lặng lẽ chồm người qua bên cạnh, dòm qua vai nó quan sát bài làm.

Bạn hãy tưởng tượng, càng đọc bài làm của nó, mắt bạn càng hoa lên. Những điều nó tả sao nghe chương quá:

“Buổi tối trong gia đình em rất là êm ấm, ai làm việc nấy. Em là học sinh nên em học bài, làm bài chuẩn bị cho ngày mai. Má em thì làm việc không ngơi tay, hết rửa chén đến lau nhà. Lau nhà xong, má em đi giặt đồ. Sau đó má em đem củi ra chẻ. Đúng ra, chẻ củi là việc của ba em nhưng ba em bận đọc báo nên má em phải làm thay!”

Bạn lẳng tai nghe. Quả là vợ bạn đang chẻ củi sau bếp. Tiếng “cách cách” vang lên rõ mồn một.

“Trong nhà chỉ có ba em là nhàn nhã nhất. Ăn cơm xong, ba ngồi đọc báo, thỉnh thoảng sai em rót nước hoặc châm thuốc dùm ba. Em nài ba giảng cho em bài tập làm văn, ba cũng không để ý. Vì ba là ba của em, là chồng của má em, là chủ gia đình nên không ai nói gì ba cả. Em mà như vậy chắc bị quỳ gối lâu rồi. Làm ba thật là sướng!”

Đọc đến đâu, mồ hôi bạn toát ra đến đó. Bạn lảng lạng rời khỏi bàn và nhón đi xuống bếp. Thấy vợ đang chẻ củi, bạn giăng lấy cái búa:

- Em đi nghỉ đi! Để anh làm cho!

Hành động của bạn thật khác thường. Điều đó khiến vợ bạn trở mắt nhìn bạn như thể bạn là một người từ hành tinh khác đến. Nhưng không sao - bạn nghĩ - mọi việc sẽ đâu vào đấy ngay!

Chẻ xong một bó củi nhỏ, thay vì tự mình có thể đi lấy thêm củi một cách dễ dàng, bạn lại lớn tiếng gọi thẳng con:

- Con ơi, mang lại đây cho ba thêm một bó củi nào!

Con bạn tất sẽ làm theo lời bạn nhưng rõ ràng nó cảm thấy hoang mang vì phải sửa lại bài tập làm văn. “Dù sao ba em cũng không phải lười lắm. Cuối cùng ba em cũng đi chẻ củi. Lần đầu tiên em thấy một chuyện lạ như vậy”. Đó là những điều bạn đang mong đợi mặc dù không phải tất cả đều hoàn toàn tốt đẹp.

Rồi bạn hãy tưởng tượng rằng, vì đã lâu không mó đến công việc nên bạn sử dụng chiếc búa không thật thuần thục. Bạn chẻ từng thanh củi một cách khó khăn. Và đến khi gặp phải một thanh củi có mắc, những thớ gỗ cứ xoắn chặt vào nhau khiến bạn không làm sao tách chúng ra được, thì bạn đâm ra nóng nảy và lóng ngóng bỏ búa vào tay mình. Nguyên bàn tay trái của bạn đứt lìa ra và gãy đành đập như cái đuôi thằn lằn.

Đến đây, nếu như bạn cảm thấy khiếp quá thì thôi, đừng tưởng tượng nữa. Có phải chuyện thật đâu, tất cả chỉ là bịa thôi! Chứ làm gì có một ông bố như thế! Bạn có tin như vậy không? Bạn đang giảng bài cho con bạn đấy chứ?

- 1985 –

20. BÀI TOÁN ĐỐ CUỐI NĂM

Chiều hai mươi tết, tôi đem một xấp vải về nhà khoe vợ.

Sau khi mở gói giấy báo, vợ tôi trầm trồ:

- Chà đẹp quá! Ở đâu ra vậy?

Tôi ưỡn ngực:

- Quà tết của cơ quan anh đấy!

Hai vợ chồng trải xấp vải ra bàn, ngắm nghía, xuýt xoa. Đột nhiên vợ tôi hỏi:

- Máy thước vậy, anh?

- Ba thước.

Trong khi trả lời, tôi nhìn thẳng mặt vợ và cảm thấy cô ta thoáng vẻ nghi ngại.

Quả vậy, vợ tôi chép miệng:

- Ba thước chỉ may được cho một đứa. Còn mấy đứa kia...

Sự lo lắng của vợ kéo tôi về với thực tế. Vợ chồng tôi có tất cả năm đứa con. Con Nhạn lớn nhất, mười bốn tuổi. Kế đến là thằng Luân, con Nga, thằng Quang và cuối cùng là thằng Đạt, đứa út, ba tuổi. Với đàn con như vậy, tết nhứt hai vợ chồng tôi chỉ lo ăn cũng đủ mệt, cách chi nghĩ đến chuyện may sắm. Bây giờ với xấp vải cơ quan cho, cũng chỉ may được một bộ đồ thôi. Nhưng mà nên may cho đứa nào? Đứa có đứa không, chúng tranh nhau cũng khổ. Phải làm sao cho chúng khỏi so bì mới được! Hai vợ chồng tính tới tính lui, cuối cùng tôi cũng nghĩ ra được một giải pháp.

Tối đó, sau khi ăn cơm xong, tôi tuyên bố:

- Các con ngồi quây lại đây nghe ba nói...

Tôi chưa dứt lời, thằng Luân đã vỗ tay lớp lớp:

- A, ba kể chuyện! Hoan hô!

Vợ tôi trừng mắt:

- Con để yên nghe ba nói nào!

- Không phải kể chuyện! – Tôi dính chính – Ba đổ các con cái này...

Nghe tới đó, con Nga lắc đầu nguây nguẩy:

- Thôi, thôi, tui con biết rồi! Ba lại đổ cái gì không sơn mà đỏ, không gõ mà kêu nữa chứ gì?

Tôi cười:

- Không phải! Cái này mới toanh, chưa đổ lần nào. Các con nghe kỹ nè. Có năm người đang đi trên đường, bỗng nhiên họ gặp một cái bánh, đổ các con họ phải chia làm sao để khỏi cãi nhau?

Thằng Quang ngỡ ngác:

- Bánh sao lại nằm giữa đường hả ba? Bộ ai làm rớt hả?

Cái thằng quỷ con này! Tôi rửa thềm trong bụng và trả lời cho qua:

- Ủ, có người làm rớt. Vậy phải chia như thế nào?

Con Nhận vọt miệng:

- Câu dễ ợt mà ba cũng đổ! Thì mỗi người cắn một miếng, cắn hoài cho đến khi nào hết thôi!

Tôi bối rối đưa tay gỡ đầu trong khi bọn nhóc nhao nhao:

- Phải vậy không ba? Chị Hai nói đúng không?

Tôi gạt đầu kia:

- Phải, phải! Các con giỏi lắm! Giờ nghe ba đổ câu khác nè. Có năm người đi trên đường, giả dụ là năm đứa con đi...

- Cũng gặp bánh nữa hả ba? – Con Nga vọt hỏi.

- Không! Lần này không gặp bánh. Các con gặp một chiếc xe đạp bỏ không, vậy chiếc xe đạp thuộc về ai?

- Vậy chủ nó đâu? - Thằng Quang lại hỏi.

- Chủ chiếc xe đạp hả? – Tôi nhíu mày - Chiếc xe không có chủ. Nhưng con đừng hỏi nữa. Trả lời đi! Chiếc xe thuộc về ai?

Con Nga nheo mắt:

- Thì đứa nào biết chạy xe đưa đó lấy!

Con Nhận và thằng Quang hòa theo:

- Đúng rồi! Đúng rồi!

Chỉ có thằng Luân là sừng cổ phản đối:

- Thôi đi! Tụi mày đừng có khôn!

Rồi nó quay sang con Nga, trừng mắt:

- Mày tính bắt tao chở mày đi học chứ gì?

Chả là trong năm đứa chỉ có mỗi thằng Luân biết đi xe đạp. Con Nhạn tập chạy xe trước thằng em nhưng con gái nhát gan nên đến giờ vẫn chưa đi được.

Nghe thằng Luân nạt, con Nga chu miệng:

- Xí! Ai mà thèm ngồi cho anh chở! Anh chạy ầu có ngày té lộn giò...

- Tao chạy ầu hồi nào? Đừng có xạo!

Thấy tụi nhỏ cứ sa đà vào những “tiểu tiết” mà không chịu đi vào “trọng tâm” vấn đề, tôi đập bàn, gắt:

- Thôi, đừng cãi nhau nữa! Không có xe đạp xe điếc gì hết! Bây giờ các con sẽ gặp một bộ đồ...

Lần này, đứa nhanh miệng nhất cũng là con Nga. Nó cắt ngang lời tôi:

- Đứa nào mặt vừa đứa đó lấy!

Tôi ngó người ra và đưa mắt nhìn vợ. Tới nước này thì vở kịch của tôi không thể nào diễn tiếp được nữa. Hiểu rõ ý nghĩa câu cứu trong mắt tôi, vợ tôi liền hắng giọng:

- Thôi, các con im lặng đi, nghe má nói nè!

Tụi nhỏ đang huyền não lập tức im bặt. Rõ ràng chúng coi trọng má hơn ba.

- Nói thật với các con như thế này, ba con vừa được cơ quan cho ba thước vải. Ba thước vải chỉ may được một bộ đồ hoặc hai cái áo, mà các con những năm đứa. Do đó, ba má muốn hỏi ý kiến của các con, là nên may cho ai kỳ tết này. Kỳ sau sẽ tới những đứa khác.

Thấy câu chuyện không còn ở dạng đố chơi nữa mà trở nên quan trọng, tụi nhỏ đâm ra đứng đắn hẳn.

Sau một thoáng nghĩ ngợi, con Nhạn đề nghị:

- Thôi ba má may cho thằng Quang với thằng Đạt đi. Thằng Quang được cái áo, thằng Đạt còn nhỏ chắc may được một bộ.

Ý kiến thằng Luân hơi khác:

- Thằng Đạt còn nhỏ cần quái gì đồ mới. Má may cho con Nga với thằng Quang đi.

Thằng Quang hòa theo thằng anh:

- Đúng đó má, con một cái, chị Nga một cái.

Nhưng con Nga không chịu:

- Con không mặc đâu! Má may cho chị Nhạn với anh Luân đi! Tết năm ngoái con đã có áo mới rồi.

Tối lượt con Nhạn lắc đầu:

- Tao không mặc đâu!

Cứ vậy, mỗi đứa một ý, không ai chịu ai. Đứa nào cũng muốn nhường cho đứa khác. Điều đó khiến tôi ngạc nhiên một cách thích thú. Nhưng tình thế quả thật khó xử. Cuối cùng vợ tôi phải đóng vai trọng tài:

- Các con đã có ý kiến rồi, bây giờ tới má.

Nghe vậy, tụi nhỏ im liền.

- Má ủng hộ đề nghị của Nga! - Vợ tôi thông thả - Bởi vì Nhạn với Luân đã lớn rồi, tết nhứt phải đi theo ba má thăm hỏi bà con họ hàng, do đó cần ăn mặc tươm tất một chút...

Rồi vợ tôi quay sang thằng Quang:

- Còn con, con có nghe câu “cũ người mới ta” bao giờ chưa?

- Dạ chưa! “Cũ người mới ta” là sao má?

- Tức là có những cái tuy cũ với người khác nhưng đối với mình vẫn là mới! - Nói tới đây, vợ tôi hơi ngập ngừng – Ví dụ những cái áo của anh Luân dù là cũ nhưng vì con chưa mặc qua lần nào, do đó đối với con vẫn là áo mới phải không?

Thằng Quang không hiểu ắt giáp gì, nó vỗ tay hét toáng:

- Phải rồi, mới, mới! Má định cho con cái áo ca rô của anh Luân phải không? Con khoái cái áo đó lắm!

Vợ tôi thở phào:

- Ủ, má cho con cái áo ca rô. Còn Nga thì sửa lại cái áo tím than của Nhạn mà mặc, cái áo đó ngó vậy ma còn tốt lắm, con chịu không?

Con Nga lặng lẽ gật đầu, không biết nó buồn hay vui. Nhưng dù sao câu chuyện may mặc vẫn diễn ra tốt đẹp, không rắc rối như tôi tưởng. Thật là một gia đình hạnh phúc!

oOo

Chiều mồng một tết, hai vợ chồng tôi đang dọn dẹp trong phòng thì bỗng nghe ở ngoài hiên tiếng con Nga méc với con Nhạn:

- Cái áo của chị chỉ mục hết trội mà má kêu tốt. Em vừa thử ra có một cái mà hai hột nút bay đi đâu mất tiêu.

Con Nhạn rầy:

- Đứt nút là chuyện thường, có gì mà mày la hoảng như vậy. Dem kim chỉ lại đây tao đơm giùm cho!

Rồi tôi nghe tiếng nó thở dài:

- Thiệt ra tao đâu có ham áo mới, nhưng kẹt phải đi đây đi đó với ba má thành ra phải may. Ít bữa hết tết, tao nói má sửa lại cho mày mặc, đừng lo!

Thiệt con nhỏ ngoan hết biết! Tôi mới khen thầm trong bụng thì đã nghe tiếng thằng Quang – Nó chơi đâu ở ngoài sân mới chạy vô:

- Chị Hai ơi! Cái áo ca rô của em rách rồi!

- Rách ở đâu? – con Nhạn tỏ vẻ lo lắng.

- Ở trên vai đây nè! Em vừa cúi xuống chưa kịp lượm viên bi đã nghe một cái “rẹt”.

- Đâu? Đưa tao coi nào! Chậc, rách có chút xíu à! Cởi ra tao mạng lại cho, lát nữa mặc!

Thằng Quang phụng phịu:

- Thôi, em không mặc cái áo “cũ người mới ta” này nữa đâu! Em thích mặc áo mới như anh Luân kia!

Con Nhạn dỗ em:

- Mặc áo mới cực thấy mồ, sướng ích gì mà ham! Mỗi lưng không dám tựa, buồn ngủ không dám nằm, lúc nào cũng phải giữ cho thiệt sạch. Còn áo cũ thì tha hồ!

Nhưng thằng em không màng nghe lý lẽ của con chị, nó buồn bã “triết lý”:

- Nhà mình không bằng một góc nhà chú Kiệt. Thằng Thảo và con Sương đứa nào cũng có áo mới, chẳng như nhà mình năm nào cũng “cũ người mới ta” hoài!

- Thằng này lãng xẹt! - Con Nhạn nạt – Nhà người ta chỉ có hai anh em trong khi nhà mình tới năm đứa, bì sao được mà bì!

Thấy chị gắt, thằng Quang im re. Một hồi lâu, cũng chẳng nghe nó nói gì. Hình như nó đang lặng lẽ cởi áo. Con Nhạn nói đúng thiệt! - Tôi chưa xót nghĩ - Nếu hồi đó mình quyết tâm chỉ có hai đứa thì bây giờ mọi sự tốt đẹp biết mấy! Bất giác, tôi quay sang vợ và bắt gặp ánh mắt của cô ta. Ánh mắt nói: “Phải chi hồi đó...”

- 1985 –

21. CHUYỆN CỔ TÍCH DÀNH CHO NGƯỜI LỚN

Mọi chuyện đều bắt đầu từ cái tính ưa bay nhảy của tôi. Từ xưa đến giờ, hai chân tôi đổ có mà ở yên được một chỗ. Hồi nhỏ đi chơi, bao giờ tôi cũng mò về nhà sau giờ cơm. Trăm lần y một, thật là tài! Còn mỗi buổi tối, khi đến giờ đi ngủ, lần nào bố mẹ tôi cũng thay nhau bò xuống gầm giường, gầm tủ và thò đầu vào các ngách cửa tối om om để tìm tôi. Nhưng vất vả vậy mà nào có tìm thấy. Lúc ấy tôi đã tốt đi chơi tận đâu tận đâu rồi, có tài thánh cũng đừng hòng mò ra. Sau này cũng vậy, tôi mà đã trốn học thì thầy giáo chỉ có nước lắc đầu.

Nhưng dùng một cái, như những người đàn ông khôn khổ khác, tôi lấy vợ. Có những điều mà khi còn độc thân nghe người ta nói tôi không tin, tôi cho là chuyện mê tín dị đoan. Nhưng bây giờ, khi đã là một ông chồng hẳn hoi như ai, tôi mới cay đắng nhận ra đó là sự thật. Chẳng hạn như vợ và thói rong chơi là hai thứ xung khắc nhau như nước với lửa, không thể nào hòa hợp được. Nếu tôi muốn làm vừa lòng vợ thì phải bỏ cái tật lông bông, còn nếu tôi muốn làm vừa lòng tôi thì không còn cách nào khác là phải bỏ... vợ. Nhưng tôi thì lại không thể lấy ai bỏ ai, bên nào tôi cũng thích. Thế mới khổ! Vợ tôi thì muốn tôi sau khi đi làm về phải thường xuyên ở nhà, mặc dù nếu có ở nhà tôi cũng chẳng đỡ dần gì được vợ mấy tí. Cô ta nói: “Đàn ông con trai là trụ cột gia đình, đâu có thể bỏ đi chơi hoài được. Chẳng thà ở nhà anh nằm khoèo trên giường, em còn thấy dễ chịu hơn!” Mặc dù vợ tôi hứa hẹn cái khoản “nằm khoèo” rất hấp dẫn nhưng tôi lại không khoái làm trụ hay làm cột, dù là cột cắm lai đi nữa. Cây cột suốt đời đứng hoài một chỗ, chán thấy mồ! Tôi thì tôi lại thích đi nhậu nhẹt và chơi bài với bạn bè hơn, có khi tôi còn tếch ra tận miền Trung suốt cả nửa tháng để theo dõi một đội bóng đá cưng của tôi tranh giải A1 toàn quốc.

Tình trạng nhì nhằng giữa hai bên đưa đến lắm điều bất hạnh. Gia đình tôi hục hặc luôn. Để chống lại tôi, vợ tôi dùng đủ mọi cách, kể cả việc cầu viện đến bố mẹ chồng.

Một hôm tôi về thăm bố mẹ, chưa kịp bước chân qua khỏi cửa, đã nghe bố tôi hét tướng:

- À, thằng kia, mày bỏ nhà đi đâu cả tuần nay hả? Vợ mày qua đây khóc om sòm, mày có biết không?

Rồi không đợi tôi trả lời, bố tôi chỉ tay ra đường:

- Xéo ra khỏi nhà tao ngay! Đi mà chạy theo mấy con ngựa cái của mày, đồ ma cà bông!

Bộ mặt giận dữ của bố tôi và con dao cạo râu trên tay ông không cho phép tôi hó hé lấy một tiếng. Tôi đi thụt lùi ra đường cho đến khi đạt được một khoảng cách an toàn mới dám quay mình bỏ chạy.

Tôi trở về nhà với một tâm trạng vừa xấu hổ vừa phẫn uất. Càng nghĩ ngợi tôi càng giận vợ. Trăm sự cũng tại cái thói lẻo mép của cô ta. Hừ, lần này tôi sẽ cho cô ta biết tôi là người chồng như thế nào! Ở đó mà thóc với mách!

Nhưng rất may là vợ tôi đi vắng. Hình như cô ta đi ra chợ từ sáng sớm. Tôi thở phào nhẹ nhõm, bởi vì tôi cũng chưa biết tôi định sẽ là người chồng như thế nào. Thế là, một mình một cõi, tôi gieo mình lên ghế và lần đầu tiên trong đời tôi bật khóc nức nở. Khóc một thời, có trớn, tôi càng khóc ngon lành. Cứ nghĩ đến gương mặt hầm hầm của bố tôi, tôi không sao kìm tiếng khóc lại được. Hừ, tôi mà là đồ ma cà bông! Lại còn chạy theo những con ngựa cái nữa chứ!

Bạn có bao giờ lắng nghe tiếng khóc của mình chưa? Nếu chưa, bạn hãy cố gắng khóc một lần và thử lắng tai xem, nó lạ lắm! Tôi vô cùng ngạc nhiên khi nhận ra tiếng khóc của mình rất đổi du dương và từ khi phát hiện ra điều đó, trong quá tình khóc, tôi cố gắng lên bổng xuống trầm và nhấn mạnh các nhịp cho nó càng du dương hơn nữa.

Trong khi tôi đang say sưa luyện giọng thì có ai đó đặt tay lên vai tôi. Thế là đang khóc nghệ thuật tôi liền chuyển qua khóc tự nhiên. Lúc này tiếng khóc thô tồ của tôi đủ sức khiến đá phải xúc động. Phụ nữ khóc là chuyện thường tình nhưng một khi người đàn ông đã rơi nước mắt thì vấn đề quả là nghiêm trọng, gia cang tan tành tới nơi chứ chẳng phải đùa! Phải thế mới được, phải cho cô ta thấy rõ tội trạng của mình! Tiếng khóc trong lồng ngực tôi cứ tuôn ra như suối.

Vợ tôi vẫn đứng im lặng sau lưng tôi. Hình như cô ta đang bối rối gặm nhấm khuyết điểm của mình và đang nghĩ cách làm lành với chồng. Hừ, nhưng đâu có dễ dàng như vậy được! Đừng có hòng tôi tha thứ ngay! Phải để cho cô ta biết thế nào là sự dày vò của lương tâm! Nghĩ vậy tôi càng nức nở tợn. Vợ tôi dường như không thể chịu đựng lâu hơn nữa, cô ta bắt đầu khịt mũi và đưa tay vuốt tóc tôi, nhỏ nhẹ hỏi:

- Tại sao con khóc?

- Cái gì? – Tôi kinh ngạc khi nghe vợ tôi kêu tôi bằng “con”.

- Tại sao con khóc? - Vợ tôi lại hỏi, vẫn không thay đổi cách xưng hô.

Thế này thì quá lắm! Tôi quay phắt lại và kinh hoàng nhận thấy trước mặt mình không phải vợ mà là một ông già râu tóc bạc trắng đang nhìn tôi bằng ánh mắt hiền từ.

- Ông là ai? Ông vào nhà tôi để làm gì? – Tôi la hoảng.

Ông già lạ mặt mỉm cười:

- Ta là Bụt.

- Bụt gì? – Tôi không hiểu.

- Thì là Bụt chứ Bụt gì! Như trong chuyện cổ tích ấy mà!

Tôi nheo mắt:

- Hừ, chuyện cổ tích chỉ dành cho trẻ con thôi. Tôi không bị ông lừa đâu!

Ông già đưa tay sờ râu:

- Con không tin ta ư?

- Tôi không tin, ngàn lần không tin! Tôi sẽ kêu công an!

Không để ý lời đe dọa của tôi, ông già nhướn mắt:

- Vậy thì con hãy nhìn đây!

Ngay tức khắc, ông già biến mất như một làn khói. Tôi đưa tay dụi mắt và lập tức làm dấu thánh. Quái thật, thế mà tôi cứ tưởng thời xưa mới có Bụt thôi chứ! Ngờ đâu Bụt ở ngay nhà mình.

Bụt lại hiện ra, cũng đột ngột như khi biến đi:

- Con tin ta rồi chứ?

Tôi gật đầu, vể khúm núm:

- Con tin.

- Thế thì con hãy trả lời câu hỏi của ta, tại sao con khóc?

Trong một thoáng, tôi nhớ ra trước đây Bụt cũng hỏi cô Tấm một câu tương tự. Thế là, bằng lòng tin cậy và nỗi xót xa của người chồng đau khổ, tôi bắt đầu kể cho Bụt nghe hoàn cảnh khốn đốn của mình, hy vọng rằng cùng là giới mày râu Bụt có thể dễ dàng thông cảm nỗi khổ của tôi.

Quả vậy, nghe xong, Bụt hỏi liền:

- Bây giờ ta có thể giúp con được gì?

Mọi việc diễn ra đúng hệt như trong những câu chuyện cổ. Tôi đã chuẩn bị sẵn câu trả lời:

- Bụt làm sao giúp cho con đi chơi mà vợ con không biết!

Bụt nhún vai:

- Ô, tưởng gì! Cái đó thì dễ thôi!

Mặt mày tôi rạng rỡ hẳn lên:

- Chừng nào Bụt mới giúp con?

Bụt nhìn tôi bằng ánh mắt tinh quái:

- Bắt đầu từ ngày mai, con muốn đi đâu thì đi. Vợ con sẽ không hề hay biết.

Trong khi tôi sững sờ vì sung sướng thì Bụt khoát tay:

- Còn bây giờ thì ta đi đây! Khi nào cần ta, con cứ gọi ta ba lần, ta sẽ đến! Tạm biệt!

Khi Bụt đi rồi, tôi mới chợt nhớ ra mình đã quá đắm chìm trong ngây ngất nên quên cảm ơn Bụt. Nhưng có lẽ chẳng sao, tôi tự nhủ, đã là Bụt thì chẳng ai chấp nhất gì cái chuyện nhỏ nhặt đó.

Ngày mai ta sẽ sống một cuộc đời mới! Say sưa trong ý tưởng chới vợi đó, tôi đã mỉm cười độ lượng với vợ khi cô ta xách giỏ đồ chợ vào nhà. Cô ta cũng cười đáp lại vẻ thân thiện của chồng, không hề hay biết tí gì về những âm mưu hắc ám trong đầu tôi: “Ồ đó mà cười! Ngày mai nhà người sẽ biết tay ta!”.

Sáng hôm sau, tôi tốt ra khỏi nhà từ sớm tinh mơ. Thật bụng thì tôi vẫn còn bán tín bán nghi về khả năng mầu nhiệm của ông

Bụt thời quá độ này. Nhưng cứ đánh bài liều thử xem sao. Tôi ở chơi nhà thằng bạn đến trưa trời trưa trập mới mò về nhà. Tôi đặt chân qua ngưỡng cửa mà trong bụng hồi hộp không thể tả.

Vợ tôi đang ngồi rửa chén dưới bếp. Nghe tiếng tôi về, cô ta không tra hỏi hoạnh hộc như mọi khi mà vẫn ngồi lặng lẽ làm việc. Thoạt đầu tôi nghĩ là vợ tôi giận tôi. Nhưng không phải. Suốt buổi chiều hôm đó, không khí trong gia đình tôi rất vui vẻ, thân ái. Vợ tôi không hề nhắc đến việc tôi đi chơi bỏ cả cơm trưa. Quan hệ giữa hai vợ chồng êm đẹp đến nỗi tưởng như sáng nay không phải tôi đi chơi đô-mi-nô ở nhà bạn bè mà là đi ngân hàng lãnh tiền trúng số độc đắc vậy. Điều đó khiến tôi ngạc nhiên một cách sung sướng.

Qua hôm sau, phát huy thành quả đạt được, tôi bỏ nhà đi suốt hai ngày. Và khi tôi trở về, áo quần xốc xếch, vợ tôi cũng không hề cần nhằn lấy một tiếng. Không thèm quan tâm đến vai trò “trụ cột gia đình” mà tôi đã cố tình từ bỏ, cô ta đối xử với tôi ân cần như thể tôi vừa đi chinh phục sao Hỏa về. Không khí trong nhà ngọt ngào cứ như là ướp mật. Thật không thể tưởng tượng, hệt như chúng tôi đang hưởng tuần trăng mật vậy. Trong những giây phút đẹp đẽ đó, tôi nghĩ đến ông Bụt với lòng biết ơn sâu sắc và sự ngưỡng mộ không cùng. Bụt thế mới là Bụt chứ! Chả trách cô Tấm nhoáng một cái đã thành bà hoàng chức trọng quyền cao.

Từ hôm đó, chả cần phải lăm la lăm lét, chả cần phải rào trước đón sau, hễ muốn đi chơi đâu tôi chỉ có việc xỏ chân vào giày và tót ra đường. Ba ngày, một tuần, rồi nửa tháng, thời gian vắng nhà của tôi cứ tăng lên theo cấp số nhân, không làm sao kềm lại được. Thoạt đầu tôi còn thả rong loanh quanh trong thành phố, sau đó tôi tếch ra Vũng Tàu tắm biển, tôi bay lên Đà Lạt hóng gió cao nguyên. Có khi cao hứng, tôi theo bạn bè vù về các tỉnh miền Tây nằm chơi suốt cả tháng, bỏ mặc nhà cửa cho một tay vợ tôi trông nom. Ấy vậy mà cô ta nào có than thở lấy một lần, thật khác hẳn trước kia! Thậm chí vợ tôi còn tỏ ra ngày một âu yếm hơn, làm như tôi trước nay không hề bước ra khỏi nhà lấy một bước vậy. Còn tôi, tất nhiên là tôi không đại gì kể ra ba cái chuyện rong chơi đàn đúm của mình. Lờ tịt mọi thứ, mọi chuyện đã có Bụt lo, tôi tha hồ vui chơi thoả thích và lẳng lặng tiếp nhận sự nuông chiều quá đáng của vợ.

Một hôm đang ngồi trong quán nước, tình cờ tôi gặp cô bạn của vợ tôi. Sau vài câu chào hỏi, cô ta đột ngột nói:

- Anh dạo này siêng đi chơi ghê!

Tôi giật thót người. Quỷ tha ma bắt cô ta đi! Thế này thì hỏng bét! Tôi rửa thềm trong bụng và lập tức chối phắt:

- Đâu có! Chắc chị lầm tôi với ai!

Cô ta cười cười:

- Thôi đi, đừng có chối! Tôi gặp hai vợ chồng anh đi chơi thảo cầm viên hoài. Tuần nào tôi chẳng dẫn con tôi ra đấy.

Chà, còn giọng nói kháy ra nữa! Tôi là chúa ghét trò chuyện với loại đàn bà này. Có giỏi thì cứ kể tuột cho vợ tôi biết đi! Làm gì phải quanh co!

Thấy tôi sầm mặt, cô bạn tỏ vẻ ngạc nhiên và thận trọng cáo từ.

Nhưng chưa hết. Ở đời chẳng thiếu gì người độc mồm độc miệng. Hôm sau, tới phiên bà hàng xóm tôi chằm chọc:

- Sao dạo này thấy cậu ở nhà hoài?

Mặc dù khó chịu trong lòng tôi vẫn phải trả lời, giọng lấp lửng:

- Có gì đâu, bác!

- Có chứ! – Bà hàng xóm gật gù – Tôi thấy cậu thay đổi nhiều. Trước kia có bao giờ tôi thấy cậu dẫn vợ đi coi hát hằng đêm như lúc này đâu!

Tôi bước vào nhà, đóng sập cửa lại, bỏ mặc bà già đứng ngơ ngác bên kia hàng rào. Hừ, xiên với xỏ, lắm điều! Chuyện mình không lo, cứ đi chõ mũi vào chuyện thiên hạ, quỉ quái gì thế không biết!

Trong cơn bực tức, tôi nằm nhà suốt một ngày, không thềm ló mặt ra đường. Tôi giận tất cả mọi người. Trừ vợ tôi. Cô ta lúc nào cũng chăm sóc tôi tử tế, lại không nói cạnh nói khoe một lời. Tôi giận cả Bụt. Lỗi này là do Bụt cả thôi. Đáng lẽ Bụt phải tính đến chuyện che mắt tất cả những người quen thân như đã che mắt vợ tôi. Còn cứ để thế này thì nguy to. Đã là Bụt mà cũng mất cảnh giác! Lần đầu tiên, tôi nghĩ đến vị thần hộ mệnh của tôi với một chút khinh thường.

Tuy nhiên, tôi càng ghét loài người thì loài người càng tìm cách tỏ ra mình đáng ghét hơn. Bố tôi đến thăm vợ chồng tôi cũng không ngoài mục đích nói với tôi vài lời:

- Bố thật mừng khi thấy con chịu sửa đổi tính nết. Thật chẳng hay ho gì cái trò chạy rong suốt ngày ngoài đường.

Bố tôi chưa kịp nói hết lời, tôi đã chui đầu vào mền và bịt chặt hai tai lại.

Tôi nằm trùm mền, mồ hôi túa ra đầm dề, vừa giận dỗi vừa ấm ức. Bố con mà còn đến thế thì thôi! Nhưng khi nổi bực dọc lắng xuống, tôi lơ mơ cảm thấy có một điều gì đó bất thường trong toàn bộ câu chuyện này. Tôi lạnh toát cả người khi nhớ ra bố tôi là người không thích bốn cột, quanh co, móc ngoéo. Vậy thì những điều ông nói với tôi mang ý đồ gì? Còn cô bạn của vợ tôi, còn bà hàng xóm, họ đại gì mà xiên xỏ tôi để chuốc lấy thù hằn! Nhưng chẳng lẽ những chuyện họ nói lại là có thật? Vô lý, ngàn lần vô lý! Tôi đâu phải hạng người thích đi coi hát, đi chơi thảo cầm viên với vợ. Vả lại, tôi đâu có làm những chuyện đó! Càng nghĩ ngợi, tôi càng cảm thấy đầu óc rối tung và nhức như búa bổ. Hẳn là có một trò mà mình gì đây! Nhưng đó là trò gì?

Đợi cho bố tôi ra về, tôi tốc mền ngồi phắt dậy. Vợ tôi lập tức chạy đi lấy khăn ướt định lau mặt cho tôi. Nhưng tôi đã kịp túm lấy tay cô ta, hỏi bằng giọng hốt hải:

- Em ơi, điều gì đã xảy ra?

Vợ tôi trở mặt:

- Anh hỏi gì em không hiểu. Điều gì là điều gì?

Tôi kịp nhận ra mình đã quá vội vàng. Tôi cố trấn tĩnh và đặt một câu hỏi khéo léo hơn:

- À không, anh định hỏi là tuần vừa rồi anh và em đã xem những phim gì?

Vợ tôi cốc nhẹ lên trán tôi một cách âu yếm:

- Anh đăng trí quá! Phim “Cô gái bên hồ”, “Số phận trớ trêu” nè, rồi “Tấn thảm kịch trong buổi đi săn”, “Ảo vọng tình yêu” nè! Mà anh hỏi để làm gì vậy?

- Hỏi cho biết thôi. Bởi vì tối nay anh định rủ em đi xem phim.

Vợ tôi lắc đầu:

- Thôi, hôm nay mình ở nhà đi. Anh đang ốm mà!

Tôi gieo mình xuống giường, thở dài náo ruột. Thế là rõ. Có một tên bịp nào đó đã đội lốt tôi sống trong căn nhà này trong những ngày tôi đi vắng. Hắn đã đánh lừa tất cả mọi người, kể cả vợ tôi. Và hắn đã làm đủ mọi trò nịnh đầm, hèn gì mà vợ tôi chẳng tử tế với hắn và với... tôi. Hừ, một tuần mà đi xem phim với nhau những bốn lần! Tôi đâm tay xuống giường đánh "rầm" một cái khiến vợ tôi đang giặt đồ cũng phải tức tốc chạy lên:

- Gì vậy anh?

Tôi ôm bụng:

- Anh đói. Em chạy ra đầu ngõ mua giùm anh tô phở.

Sau khi dùng kế điệu hổ ly sơn dụ vợ ra khỏi nhà, tôi thu nắm tay và nghiêng răng gọi Bụt ba lần.

Ngay lập tức, Bụt xuất hiện. Trước điệu bộ hung hăng như con gà chọi của tôi, Bụt vẫn tỏ ra bình tĩnh:

- Ta có thể giúp gì cho con nữa đây?

Tôi nhăn nhó:

- Thôi, thôi, con lạy Bụt, con chẳng cần Bụt giúp gì nữa sất! Con chỉ cần Bụt cho con biết đứa khốn nạn nào đã lén vào nhà con khi con đi vắng, con sẽ xé xác nó ra!

Bụt mỉm cười:

- Con đừng có phát rồ như vậy! Con đã chẳng từng nhờ ta giúp con đi chơi mà vợ con không biết đó sao! Con xem ta đã thực hiện yêu cầu của con tốt như thế nào!

Tôi bứt tai:

- Thì là tốt thật! Nhưng còn cái tên bịp nào đó...

Bụt nhún vai:

- Không phải là tên bịp. Đó là một cộng hành. Ta đã biến cộng hành thành một người giống hệt con và cho nó sống trong nhà lúc con đi vắng. Có vậy thì vợ con mới không hay biết chuyện làm của con được.

Tôi thở phào:

- Chỉ là cọng hành, nhưng là một cọng hành cực kỳ tốt bụng. Không những đóng tròn vai của con mà nó còn giúp con trở thành một người chồng mẫu mực dưới mắt vợ. Nó dẫn vợ con đi xem phim, nghe ca nhạc, đi hóng mát...

Tôi nóng nảy cắt ngang lời Bụt:

- Thế tối nó ngủ ở đâu?

- Tất nhiên là ở nhà con.

Tôi liếm môi:

- Ở phòng khách chứ?

- Sao lại phòng khách? - Bụt nhướn mắt – Nó ngủ ở phòng ngủ, đúng nơi con vẫn nằm, bởi vì nếu không, vợ con sẽ nghi ngờ...

Tôi cảm thấy máu nóng dồn lên mặt:

- Thế... thế...

Nhưng tôi không làm sao cắt nện lời. Cuối cùng tôi đành nuốt nước bọt hai, ba cái rồi im bật. Hỏi thẳng ra thì thật bất tiện. Tôi có cảm giác lồng ngực mình sắp sửa nổ tung. Hàng trăm dấu hỏi cứ quay tít trong óc. Hừ, cọng hành thì cọng hành chứ! Nó chỉ là cọng hành khi nó chưa thành người kia, còn đã hóa thành người rồi thì nó làm những trò bậy bạ gì chỉ có trời mới biết! Tôi bần thần hỏi Bụt:

- Thế bây giờ nó đâu?

- Cọng hành ấy à?

- Vâng.

- Nó đây.

Bụt thò tay vào túi áo lấy ra một cọng hành còn tươi chìa ra trước mặt tôi. Tôi ngấm ngấm cọng hành một hồi và không giấu vẻ nghi hoặc:

- Bụt biến nó thành người xem!

Chiều ý tôi, Bụt vuốt nhẹ lên cọng hành. Cọng hành lập tức phình ra, cao lên và trong nháy mắt biến thành một người đàn ông trước vẻ mặt kinh hãi của tôi. Thật là quái quỷ, hần giống hệt tôi, cái tên bịp đó! Dòm hần tôi cứ tưởng mình đang soi gương. Ngay khi vừa hiện hình người, hần đã bộp chộp nháy mắt chào tôi, cái mặt trông điệu không thể tả.

Tôi không dần được cơn giận, định chồm lên thoi cho hắn một quả nhưng Bụt đã nhanh tay gõ lên đầu hắn. Do đó, tay tôi chưa kịp chạm vào người hắn thì hắn đã trở lại là một cọng hành bé xiu, mảnh mai nom đến là vô tội.

Tôi chia tay ra:

- Bụt cho con mượn cọng hành đi!
- Để làm gì?
- Xem qua một tí.

Tôi tưởng Bụt sẽ từ chối, nhưng không. Tôi cầm lấy cọng hành quan sát thật kỹ và bỗng nghe nhói nơi tim khi phát hiện ra chùm rễ lòa xòa ở phía cuối cuống hành. Thế này thì hỏng bét! Tôi rửa thơm trong bụng và nhanh tay cho cọng hành vào miệng nhai gấu nghiền, bất ngờ đến nỗi Bụt cũng không kịp can thiệp.

Nhìn tôi hùng hổ ăn sống nuốt tươi tên bịp bợm, Bụt chỉ biết lắc đầu:

- - Con làm hỏng hết! Từ nay ta biết lấy ai ở nhà để thay thế con?

Tôi xua tay lia lịa:

- Thôi khỏi, khỏi! Tự con ở nhà lấy được rồi. Từ nay trở đi Bụt đừng có dắt bất cứ tên khốn nào vào nhà con nữa, dù nó là cọng rơm, cọng tỏi hay cọng gì gì... Tưởng Bụt giúp thế nào chứ giúp kiểu đó thì con không ham.

Nghe tôi trách móc, Bụt tặc lưỡi:

- Thì ta biết làm thế nào! Bất cứ sự dối trá nào cũng đều phải trả giá cả, làm sao khác được. Nếu con không muốn thì thôi, ta đi đây. Chào con!

Bụt đến và đi khỏi đời tôi hư ảo như trong một giấc mơ, hết chuyện cổ tích. Nhưng tôi kthì không mơ một chút nào. Tôi biết từ nay về sau tôi sẽ phải là trụ cột trong nhà, sẽ phải chăm sóc vợ nhiều hơn, dẫn vợ đi xem phim, nghe ca nhạc, đi dạo mát... nói chung là làm tất cả những điều mà thằng chồng mẫu mực chết tiệt kia đã làm.

Và lạ lùng làm sao, tôi đã làm tất cả những điều đó trôi chảy đến không ngờ, dường như trước đây chính tôi chứ không phải một

ai khác đã làm thay cho tôi. Cô bạn của vợ tôi, bà hàng xóm, bố tôi và ngay cả vợ tôi nữa, chẳng ai nghi ngờ gì về tính liên tục trong nếp sống gương mẫu của tôi. Nói cho đúng ra thì vợ tôi cũng có một thắc mắc nho nhỏ. Cô ta thường hỏi tôi:

- Sao dạo này bỗng dưng anh lại thích nhai cọng hành vậy hả?

- 1984 –

22. CÁC ÔNG CHỒNG HÃY LẮNG NGHE!

- A lô! Ai ở đầu dây đây? À, anh đấy hả? Em đây. Em đang ở cơ quan. Còn khoảng nửa tiếng nữa là hết ca trực rồi. Anh chuẩn bị sẵn sàng đi nhé, anh thân yêu. Em về là chúng ta đi ngay đấy. Hà? Sao? Đi đâu à? Sao anh mau quên thế? Sáng nay, trước khi đi chúng ta đã bàn với nhau chiều nay đi thăm ngoại mà. Cuối năm rồi còn gì! Thế nhé! Bây giờ anh sửa soạn trước là vừa...

-...

- Sao? Anh nói gì? Không đi nữa à? Sao vậy? Anh có điên không? Không có áo quần mặc hả? Chứ anh chưa xả thau đồ hôi sáng em dặn à?

-...

- Giặt rồi à? Thế thì tốt quá! Như vậy thì quần áo có lẽ giờ này đã khô rồi. Lát về, em sẽ ủi cho anh bộ cánh đẹp nhất để anh đi thăm ngoại, cái áo sơ mi xanh và cái quần nâu mà anh rất thích ấy. Thế nhé, anh cứ yên tâm.

-...

- Anh nói sao? Đồ chưa khô à? Sao lạ vậy? Anh giặt từ sáng kia mà? Hà, cái gì? Anh nói lớn lên xem! Anh mới giặt xong tức thì à? Trời ơi là trời, anh làm gì mà để đến giờ này mới giặt, hả? Đồ vẫn còn nằm trong thau hả? Sao? Anh bảo là anh đã vò kỹ rồi, chỉ cần đợi em về xả cho sạch xà phòng nữa thôi à? Thế thì đúng là anh điên rồi! Thau đồ đó em đã vò kỹ rồi và em đã dặn anh xả rồi phơi lên giùm em. Thế mà anh lại giặt thêm một lần nữa cho tốn xà phòng và rút cuộc thì thau đồ vẫn còn nguyên. Ngày mai lại là mừng một rồi, ai lại đi giặt đồ trong ngày đầu năm. Thật khổ!

-...

- Không đi nữa là xong à? Làm gì có cái chuyện kỳ cục như vậy! Ta đã hẹn với ngoại rồi kia mà! Nói vậy chứ anh vẫn còn một bộ đồ trong tủ quần áo ấy, lát về em sẽ tìm cho anh. Còn bây giờ thì anh chuẩn bị các thứ quà biếu ngoại đi, hai đòn bánh tét nè, một lon trà nè, một ký Lạp xưởng nè...

-...

- Sao? Không biếu Lạp xưởng à? Sao vậy? Người già ăn Lạp xưởng sẽ bị tăng huyết áp à? Ai bảo vậy? Anh độc miệng, độc mồm vừa vừa chứ! Theo em thì ta cứ phải biếu Lạp xưởng thôi.

-...

- Sao? Trong nhà không có Lạp xưởng à? Em mới mua tuần trước ở cơ quan đây mà! Sáng nay trước khi đi em còn thấy trong tủ... Sao? Nhưng bây giờ thì nó đã biến mất? Thế chắc là con mèo hàng xóm qua tha đi rồi. Khổ quá! Em đã dặn anh là phải trông coi cẩn thận ba thứ đồ ăn thức uống... Sao? Là anh chứ không mèo hả? Em có nghe lầm không? Đúng là anh chứ? Thế thì hết chỗ nói! Anh làm như anh là những người đói rách vĩ đại ấy! Thật chán cho anh, dặn bao nhiêu việc chẳng xong một việc nào. Thế lúc trưa anh có rước ông bà không đấy? Có à? Anh cúng những thức gì kể em nghe có đúng không nào?

-...

- Bánh hả? Đúng rồi! Gì nữa? Trái cây, ừ! Hoa, ừ! Cơm, phải rồi! Giỏi lắm! Còn gì nữa? Hết rồi à? Sao lại hết? Chứ còn gà luộc đâu, anh kể thiếu rồi! Không có gà luộc à? Anh có đĩa không đấy? Thứ quan trọng nhất mà lại thiếu! Không có thật à? Trời ơi là trời! Đầu óc anh để đâu thế này? Anh coi em chẳng ra gì, coi ngoại chẳng ra gì, coi ông bà cũng chẳng ra gì nốt! Hả? Anh làm sao vậy?

-...

- Thôi đừng có giả vờ ấp úng nữa. Anh không mua gà thì lát nữa đưa tiền lại cho em, em mua cho ngoại ký Lạp xưởng khác.

-...

- Cái gì? Không còn tiền à? Sao không còn tiền được? Anh không mua gà mà? Sao, anh nói sao? Anh đã dùng số tiền ấy mua cái gì? Mua gà? Cái gì? Mua gà à? Anh bỏ cái thói đùa dai ấy đi. Em điên lên rồi đây nè! Hả, mua gà thật à? Vậy sao anh bảo là không cúng gà?

-...

- Anh ăn mất? Có thật không đấy? Lạp xưởng của ngoại và gà của ông bà, anh đều ních tuốt? Có phải anh đúng là chồng em không đấy, hay là em đang nói chuyện với ai đây? Anh tên họ gì xưng ra coi!

-...

- Đúng là chồng em rồi! Mà sao anh lại... Không phải chỉ có mình anh ăn à? Chứ còn ai nữa? Anh Bình và anh Liên à? Cả anh Sơn nữa? Nhưng tại sao anh không đem bánh mứt ra đãi bạn bè mà lại...

-...

- Sao? Không thể ăn bánh mứt được à? Sao vậy? Bánh mứt chứ có phải thuốc độc đâu! Không thích hợp à? Không thích hợp với cái gì?

-...

- Trời ơi! Sao anh hứa với em là anh bỏ rượu rồi! Em cũng đã dặn đi dặn lại bao nhiêu lần! Mà anh thì cứ một bỏ, hai bỏ, vậy mà... Anh Bình mang tới à? Mang tới thì bảo ảnh mang về. ảnh ép thì đừng uống. Anh không muốn uống thì ai mà ép được anh. Uống chút đỉnh cho vui à? Mấy ông mà ngồi lại thì đừng có nói chút đỉnh. Hừ, cho vui! Vui ghê nhỉ? Việc nhà không thềm làm, uống vô cho đã rồi lấy thau đồ người ta giặt rồi đem giặt lại, con gà cúng thì đem nhậu tuốt.

-...

- Anh nói sao? Anh chỉ nhậu lập xưởng chứ không có ý định xơi con gà cúng à? Không xơi nhưng mà nuốt chứ gì? Oan cái gì mà oan! Anh nói sao? Lúc hết môi? Hết môi là sao? À, tức là hết lập xưởng. Rồi anh đi xuống bếp, sao nữa? Thấy có hai con gà trong nồi, tính đem một con ra nhậu, con kia để cúng? Gà đâu mà hai con? À, một con mà anh thấy thành hai con! Hừ, hay ghê nhỉ! Cứ việc mà nốc rượu nữa vào!

-...

- Thôi, thôi, em không có nghe anh hứa nữa đâu. Đã bao nhiêu lần rồi! Còn mấy ông bạn quý của anh nữa, từ giờ trở đi em không có thềm ngó mặt nữa đâu. Em đã bảo với họ cả trăm lần là đừng có rủ rê anh nhậu nhẹt, vậy mà... Sao? Anh bảo là em không thể không ngó mặt họ à? Hừ, em nói thật đấy, không phải dọa suông đâu... Anh nói sao? Họ vẫn còn ở nhà mình à? Các ông uống với nhau từ sáng kia mà! Sao? Họ còn đang ngủ? Dậy không nổi à? Chà, chà! Hả? Cái gì? Các anh ấy ói đầy nhà à? Á, à, em hiểu rồi! Có nghĩa là các anh đợi em về dọn dẹp chứ gì? Đúng không nào? Đúng à? Thế thì tốt quá! Em về ngay đây! Nhưng mà anh đừng đợi

em làm gì! Em không về nhà mình đâu. Em đi đâu thì mặc xác em! Anh cứ việc đàn đúm, say sưa với mấy ông bạn quý của anh đi! Thôi, thôi, em không nghe anh nói nữa đâu! Thôi, thôi, em nghe nhiều quá rồi! Thôi, thôi, thôi, thôi, thôi...!